

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 42 (1601) 1980 SPALIS - OCTOBER 16

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

• 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• Tel. (416) 275-4672

• 30 ct.

Pagalba Lietuvai

Normaliame gyvenime išeivijos kraštai rūpinasi savo išeiviais — jų dvasine ir medžiagine būkle. Taip darė nepriklausoma Lietuva, taip daro ir kiti kraštai, kaip V. Vokietija, Portugalija, Italija... Jiems rūpi, kad išeiviai neuatstotų ryšių su savo tėvynėmis, nenutaustų ir vėliau galėtų padėti joms. Taip Lietuvos išeiviai, atsidūrę S. Amerikoje ir gerai įsikūrę, savo laiką daug padėjo senajai savo tėvynei. Bet kitaip buvo su šio pokario išeiviais — daug jų iškeliavo iš Lietuvos genami sovietinės grėsmės. Jie turėjo kurtis svetimuose kraštuose be jokios savojo krašto pagalbos, nes pati Lietuva buvo reikalinga pagalbos. Palyginti per trumpą laiką naujieji išeiviai įsikūrė, įsitvirtino ir jau galėjo teikti pagalbą Sov. Sąjungos okupuotai Lietuvai. Kai tik atsidarė keliai siuntiniams, keliavo Lietuvos link dideli kiekiai siuntinių. Dalis jų pasiekė net Sibire esančius lietuvius. Buvo dideli muitai sovietų naudai, bet kiekvienas išeivis norėjo padėti saviesiems ir nepabūgo tų muitų, nors jų dalis ėjo ir tebeina sovietinei propagandai finansuoti. Stengtasi su tais muitais kovoti, kreiptasi į Kanados ir JAV vyriausybes tuo reikalu, bet tai nieko nepadėjo. Kremlius už leidimą šelpiti Lietuvos ir kitų pavergtų kraštų žmones galėjo gerai pasipelninti.

TAI BUVO intensyvi medžiaginė pagalba Lietuvai pokario metais, nes jos labiausiai reikėjo. Dabargi, po daugelio šalpos metų, medžiaginė pagalba nebėra taip labai reikalinga. Yra, žinoma, paskirų atvejų, reikalingų ir toliau medžiaginės pagalbos, bet šiaip jau žmonės Lietuvoje yra atsigavę, apsitvarkę ir pagalbos iš užsienio daug mažiau dabar bepraso. Reiškia medžiaginė pagalba nebėra labai reikalinga. Bet mūsų ausis pasiekia kitokios pagalbos prašymai, būtent, dvasinės. Iš naujausių rezistentų, pasiekusių laisvąjį pasaulį, pasigirsta prašymai teikti Lietuvai religinę, tautinę, informacinę ir politinę pagalbą. Lietuvos tikintieji laukia iš užsienio religinių knygų, kurių ten niekas ir niekur negali gauti. Patekęs ten religinės knygos egzempliorius perrašinėjamas mašinėle, dauginamas ir skleidžiamas. Panašiai yra ir su tautinio-istorinio pobūdžio leidiniais. Ten jų labai trūksta. Atsiradę egzempliorius nesuklastotos Lietuvos istorijos laikomos brangenybe, perrašinėjamas ir dauginamas primityviomis priemonėmis, rizikuojant savo laisve. Labai trūksta teisingos informacijos apie politinius pasaulio įvykius, apie lietuvių išeivijos veiklą. Per radijo laidas pagaunama informacija nėra pilna, dažnai trukdoma ir nevisus pasiekia, nes užsienio radijo klausymas yra draudžiamas. Laukia pagalbos taipgi politiniai kaliniai ir jų šeimos.

NEGALIMA būtų sakyti, kad išeivija visai neteiktų dvasinio pobūdžio pagalbos. Toje srityje taip pat yra šis tas padaryta. Suorganizuota religinė šalpa, kuri rūpinasi religinės literatūros tiekimu (jis dėl esamų suvaržymų yra gana ribotas). Veikia lietuviškos radijo laidos — „Amerikos Balsas“, „Laisvės radijas“, Vatikano lietuvių radijo skyrius, lietuviška programa per Romos radiją. Nemaža pagalba Lietuvai yra „LKB. Kronikos“ spausdinimas bei platinimas užsienyje. Ji plačiai pasiekia lietuviškąją išeiviją, o per ją ir kitataučius. Toji „Kronika“ verčiama į anglų kalbą, spausdinama sąsiuviniais ir atskiriomis knygomis-tomais. Spausdinama ji ir kitomis kalbomis. Deja, užsienyje spausdinta „Kronika“ nepasiekia okupuotos Lietuvos, kur ji rastų daugiausia skaitytojų. Taip pat Lietuvos nepasiekia istoriniai ir kitokio kultūrinio pobūdžio leidiniai, primenantys laisvą Lietuvos praeitį. Sovietiniai-komunistiniai leidiniai plūsta išeivijai masėmis, bet išeivijos leidiniai ten draudžiami. Sakytume, reikia ir čia organizuotos talkos, besirūpinančios knygnešyste į Lietuvą, bet vargu ar organizuota iniciatyva ką nors laimėtų, t.y. prasiųveržtų pro sovietinių muitininkų frontą. Šiuo atveju, atrodo, daugiau gali padaryti plačioji visuomenė, visais galimais keliais, gabendama įvairius leidinius pro tautos pavergėjo linijas.

KANADOS ĮVYKIAI

Su Britų S. Amerikos Akto parsivežimu ir planuojama konstitucijos reforma Kanados parlamentą supažindino teisingumo min. J. Chretienas, pakartodamas min. pirmininko P. E. Trudeau padarytą pareiškimą televizijos žiūrovams. Didžiausios opozicijos J. Chretienas sulaukė iš konservatorių vado J. Clarko, kovojančio už provincinių vyriausybių teises. Jis nuogaustauja, kad nesiskaitymas su provincijomis gali pažeisti Kanados federaciją. Socialistų vadas E. Broadbentas pritaria konstitucijos reformoms, bet nori, kad žemės išteklių kontrolė būtų palikta provincijoms. Šį projektą J. Chretienas atsisakė įtraukti į numatytas pradines konstitucijos reformas. Jas taipgi kritiškai sutiko ir Kvebeko premjeras R. Levesque su liberalų vadu C. Ryanu. Provincijos teises jiedu žada ginti kreipimusi į aukščiausiąjį Kanados teismą.

Iš visų provincijų premjerų tik Ontario W. Davis pasisakė už Britų S. Amerikos Akto par-

Karšti ginčai

sivežimą federacinio parlamento sprendimu. Šį sprendimą jis padarė, save pirmiausia laikydamas kanadiečiu. Provinciniai premjerai savo poziciją žada paskelbti pasibaigus jų pasitarimui Toronte.

Min. pirm. P. E. Trudeau Britanijon pasiuntė užsienio reikalų min. M. MacGuiganą ir gamtos apsaugos min. J. Robertą. Jiedu buvo priimti karalienės Elzbietos II, premjerės M. Thatcher bei kitų žymiųjų politikų. Šios viešnagės tikslas — užtikrinti Britanijos vyriausybės ir parlamento, kad Britanijos S. Amerikos Aktas būtų grąžintas Kanadon be jokio protesto ir trukdymų.

Toronto uoste buvo sulauktytas 3.106 tonų talpos sovietų laivas „Stanislavskis“, atvežęs žemės ūkio bei kitas mašinas. Priežastis — Sovietų Sąjungos ambasados \$26.000 skola Otavoje spaus-tuvė turėjusiama W. Edwardsui. 1967 m., kai Montrealyje buvo rengiama tarptautinė paroda, Sovietų Sąjunga pas W. Ed-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Zapyškio šventovė, vienas žymiausių architektūros paminklų Lietuvoje. Manoma, kad ji pastatyta 16 šimtetyje.

Po rizikingo žygio laisvėje

Pokalbis „Tėviškės Žiburių“ redakcijoje su Lietuvos laisvės kovotoju VLADU ŠAKALIŲ, laimingai pasiekusiu laisvąjį pasaulį

VL. Šakalys, ištrūkęs iš sovietinių saugumiečių grėsmės, per Suomiją bei Švediją pasiekė JAV-bes, kur turi giminių. KLB krašto valdybos ir žmogaus teisėms ginti k-to pakviestas, jis lankėsi ir Kanadoje spalio 6-12 dienomis. Pirmąją atvykimo dieną jis lankėsi dienraštyje „The Globe a. Mail“ ir „T. Žiburiuose“. Čia pateikiame svečio atsakymus į jam pateiktus klausimus.

— Jaunas įsijungė į Lietuvos laisvės kovotojų eiles. Kas paskatino citi į tokia rizikingą sritį?

— Kažkokia trauka glūdi manėje nuo pat vaikystės. Galbūt dėlto, kad augsau Vilniuje, kur tuomet aplinka nebuvo lietuviška, ir reikėjo kovoti už savo lietuviškumą nuo pat mažens. Be to, gyvai jaučiau sovietinę tautos sprespaudą ir reikalą siekti tautai laisvės. Taip, sritis rizikinga, reikalaujanti aukos, bet visas žmogaus gyvenimas yra ištisa rizika ir auksa. Kai pradėjau patriotinę veiklą, nė negalvoju apie riziką. Mane vedė ištikinimas bei pats reikalas.

— O kaip su mokslais? Ar kovojant su sprespauda pavyko juos baigti?

— Gimnaziją baigiau, bet toliau studijuoti nebeleido Saugumas, nes kai atsidėjau šešerius metus, tolimesnis mokslas praktiškai nebuvo įmanomas. Teiravausi Vilniaus universitete apie galimybę studijuoti, bet ten buvo pasakyta: prašymą gali paduoti, bet priėmimas priklausys nuo KGB; susiderink pirmiausia su ta įstaiga. Kartą per tardymą vienas iš saugumiečių pasiūlė man parašyti straipsnį, smerkiantį ligšiolinę savo ir draugų veiklą. Jis davė suprasti, kad tada galėčiau studijuoti, bet aš atsisakiau, motyvuodamas tuo, jog rašydamas galiu padaryti klaidelių... Tada saugumietis atkrito: „Jei padarysi klaidų, nepriims nė universitetas“.

— Kokiais ginklais dabar kovojama už laisvę Lietuvoje?

— Svarbiausias kovos ginklas šiuo metu — informacija. Jon įeina pagrindžio spauda, memorandumai, protesto raštai, atsiminimai, domėjimasis Lietuvos istorija, nes be istorijos patriotizmas darosi nuogas. Mat okupacinė valdžia stengiasi laikyti nežinioje, ypač jaunimą, nukreipti jo dėmesį nuo lituanistikos. Prie mūsų ginklų priklauso ir rinkimas medžiagos apie okupacinės valdžios pareigūnų nusikaltimus, taip pat sekimas politinių įvykių bei jų analizavimas. Be tokios orientacijos kova neįmanoma.

— Ar įmanomi ryšiai su kitų pavergtų tautų laisvės kovotojais?

— Ne tik įmanomi, bet ir praktiškai palaikomi. Tai rodo bendri pareiškimai, informacijos tinklas. Daugiausia ryšius palaikome su Maskvos rezistentais, nes tai informacijos centras, bet šilčiausi ryšiai yra su estais ir latviais. Silpnėsi ryšiai su ukrainiečiais, armėnais ir kitais. Sovietai, atrodo, daugiausia dėmesio skiria ukrainiečiams, nes bijo tautinio jų pajudėjimo.

— Laisvės kovotojams tenka daugiausia susidurti su saugumiečiais. Ar jų eilėse yra daug lietuvių? Sakoma, kad Lietuvoje yra apie 90.000 saugumiečių. Ar tiesa?

— Pradžioje lietuvių saugumiečių buvo nedaug, bet dabar jų yra nemažai, nors pagrindinį branduolį sudaro rusai. Jie visur vadovauja. Dalis jų yra pasivadinę lietuviškom pavardėmis. Dėlto atrodo, kad lietuvių saugumiečių yra daugiau nei iš tikrųjų yra. Skaičius 90.000 yra, manau, perdidelis. Tikslų duomenų neturiu, bet spėju, kad etatinių profesionalių saugumiečių yra apie 1000. Be to, Saugumo aparate yra daug pagalbinių agentų įvairiose pakopose. Iš viso įvairių saugumiečių Lietuvoje galėtų būti iki 30.000. Šiaip ar taip įvykiai rodo,

kad sovietinis Saugumas nėra visagalis, kaip jis paprastai stengiasi atrodyti. Po Stalino represijų jis toks buvo.

— Už ką Jums teko nukentėti ir kur reikėjo kalėti?

— Su saugumiečiais pirmą kartą susidūriau būdamas 13-kos metų. Tada moksleiviai iš guminių trintukų išpaustydamo raišes, jas suverdavo ant vielos ir spausdindavo moksleiviško turinio atsišaukimus: „Okupantai rusai nešdinkitės iš Lietuvos!“ Panašius atsišaukimus rašydavom ir ranka. Už tai buvo suimti keli moksleiviai. Tai buvo 1955 m. ruduo. Vyresnius amžiumi nubaudė kalėjimo bausmė, bet manęs tai nelietė, nes dar neturėjau 14 metų. Kai vėliau vėl pakliuvau į saugumiečių rankas, buvo prisimintai ir pirmasis tardymas. Buvau teisiamas už vadinamą antisovietinę veiklą: atsišaukimų gaminimą bei dauginimą ant lino-leumo plokštelių, jų platinimą, sovietinių vėliavų plėšymą, lietuviškų vėliavų iškelimą, šūkių rašymą ir t.t. Tai vis buvo antisovietiška veikla. Kad iš tikrųjų tai buvo antirusiška veikla, tais laikais dar niekas negalvojo, nes antirusiška veikla buvo lygi antisovietinei. O kalėti per 15 metų teko daug kur. Pzv. Vladimiro kalėjime praleidau 3,5 metų, vėliau Mordovijoje ir daugelyje kitų vietų tiek šiaurėje, tiek pietuose.

— Kas Jus galutinai paskatino ryžtis tokiam pavojingam žygiui į laisvę per Suomiją.

— Gegužės 30 d. buvau nuvežtas į Saugumą. Ten reikala-vau atšaukti parašą po 45 baltiečių memorandumu, smerkiančiu Molotovo-Ribbentropo sandėrį. Mat saugumiečiai planavo priversti kele tą aną memorandumą pasirašiusių asmenų atšaukti savo parašus ir paskelbti, kad tas raštas yra klastotė, neverta rimto dėmesio. Tardymas (Nukelta į 3-čią psl.)

Pasaulio įvykiai

V. VOKIETIJOS PARLAMENTO RINKIMUS LAIMEJO KANCLERIO H. SCHMIDTO socialdemokratai su liberalų koalicija ir jų vadu H. D. Genscheriu, užsienio reikalų ministru. 1976 m. rinkimuose Bundestagu vadinamame parlamente koalicinė vyriausybė turėjo tik 10 atstovų daugumą, o ši kartą ją padidino iki 42. Iš tikrųjų šiuose rinkimuose triuškinančio laimėjimo susilaukė ne socialdemokratai, o liberalai, gavę 2,7% daugiau balsų, kai tuo tarpu socialdemokratų balsai tepadidėjo 0,3%. Liberalų sustiprėjimas bus naudingas kancleriui H. Schmidtui, kurio politika yra nepatenkintas kairysis socialdemokratų partijos sparnas, ypač ryšiais su S. Atlanto Sąjunga, planuojamu JAV atominų ginklų įvedimu. H. D. Genscherio liberalai yra artimesni centro linijai.

Kanclerio H. Schmidtto vyriausybėje jie turėjo keturias minis-

terijas: paties H. D. Genscherio vadovaujama užsienio reikalų ministerija, vidaus reikalų, ekonomijos ir žemės ūkio ministerijos. Ministerijų skaičius liberalams greičiausiai nebus padidintas ir po šitų rinkimų, tačiau jų politikai gali būti įvesti į kitas ministerijas ministerijų pavaduotojais. Skaudžiausias pralaimėjimas ištiko krikščionis demokratų ir jų Bavarijos grupė su premjeru F. J. Straussu, pagrindiniu kandidatu į kanclerius. 1976 m. gautas 48,6% balsu skaičius ši kartą sumažėjo iki 42,9%. Spėjama, kad tokiu rezultatu pasibaigs F. J. Strausso vadovybė bei jo kandidatūra į krikščionių demokratų kanclerius, nes šiai partijai reikia naujo populiarnesnio vado.

Nobelio premija

Švedijos akademija 1980 m. Nobelio literatūros premiją paskyrė 1951 m. iš komunistinės Lenkijos pasitraukusiam poetui Czesławui Miłoszui, turinčiam 69 metus amžiaus, dėsiančiam slavų kalbas Kalifornijos Berkeley universitete. Kaikuriuose pranešimuose jis buvo pavadintas lietuviu, nes yra gimęs Lietuvoje — Sateiniuose, Kėdainių apskrityje. Iš tikrųjų naujasis Nobelio literatūros premijos laureatas yra trečiasis ja laimėjęs lenkas. Pirmuoju buvo 1905 m. Henryk Sienkiewicz, antruoju 1924 m. — Władysław S. Reymont. C. Miłoszą išgarsino jo eilėraščiai apie lenkų sukilimą Varšuvoje 1944 m., Paryžiuje 1953 m. išleistis rinkinys „Pavergtoji mintis“, kritikuo-jantis stalinizmą ir R. Europos intelektualus.

Netikėta pergalė

Rinkimus Portugalijoje laimėjo konservatorių premjero F. Sa Carneiro Demokratinė Sąjunga, parlamentan grįžusi su 18 atstovų dauguma. Premjeras F. Sa Carneiro, valdžion atėjęs pernykščiuose rinkimuose, ši kartą gerokai sutriuškino komunistus ir socialistus. Dėl konservatorių pergalės atrodė iškris socialistų partijos remiamas Portugalijos prez. A. R. Eanes, bus pakeista 1976 m. konstitucija, kurios kontrolę parlamentas turėjo karinė revoliucinių taryba. Premjeras F. Sa Carneiro žada panaikinti bankų ir draudos institucijų suvalstybi-

nimą, įjungti Portugaliją į Bendrąją Europos Rinką. Pasitarti šiuo klausimu į Liuksemburgą jau išvyko užsienio reikalų min. D. F. do Amralas. Su konservatorių pergale Portugalijoje susilpnėjo komunistų bei kitų marksistinių grupių pozicija, išgalėjusi 1974 m. sukilime. Rinkėjams nusibodo net 7 rinkimai per 7 metus, 20% sumažėjęs uždarbis.

Skaudi nelaimė

En Asnamo miestą Alžirijoje, apie 150 mylių į vakarus nuo Alžyro, nusiaubė stiprus žemės drebėjimas. Buvo sugriauti beveik visi namai. Iš 125.000 gyventojų žuvo apie 20.000 1954 m. rudenį įvykusiame žemės drebėjime žuvusių tebuvo 1.600. Alžirijos vyriausybė ši kartą buvo priversta prašyti pasaulio valstybes skubios pagalbos. Du žemės drebėjimai per pastaruosius 26 metus sudaro problemą šio miesto ateičiai. Galimas dalykas dėl dažnų žemės drebėjimų teks atsisakyti El Asnamo atstatymo.

Karas nesibaigia

Irako kariuomenė sustiprino savo puolimus Chuzestano naftos provincijoje. Jai atrodė jau pavyko užimti Irano naftos uostą Choramšarą. Irakiečiai, persikėlę per Karunos upę, dabar artėja prie degančio Abadano, kuriame kadaise buvo didžiausia Irano naftos valykla. Lig šiol savo paramą Iranui tepažadėjo Libijos diktatorius plk. M. Gadaffis. Įsijungti gali ir Sirija, nekenčianti Irako, neseniai pasirašiusi naują tarpusavio pagalbos sutartį su Sovietų Sąjunga. Iraką remia Jordanijos karalius Husseinas, įsileidžiantis laivus su Iraku skirta parama į savo Aqabos uostą Raudonojoje jūroje. Ta parama Jordanijos sunkvežimiais pasiekia Iraką. Karalius Husseinas taipgi yra pažadėjęs atsiųsti britiškais ir amerikietiškais ginklais aprūpintą savo arabų legijoną. Karalius Husseinas jau lankėsi Saudi Arabijoje, reikalaujamas paramos Irakui. Spėjama, kad didžioji dalis arabų valstybių yra linkusi padėti Irakui, bijodama pavojingos ajatolos R. Chomeino įtakos savo šalyse. Lig šiol Irakas pagalba Iranui apkaltingai ir dėl jos ryšius nutraukė tikėtai su Libija, Sirija, S. Jemenu ir komunistine S. Korėja.

Šiame numeryje:

Pagalba Lietuvai

Dabar labiau reikalinga dvasinė-kultūrinė pagalba

Po rizikingo žygio laisvėje

Pokalbis su naujai atvykusiu Lietuvos rezistentu V. Šakaliu

Lietuvio beatifikacija

Artėjama prie arkivyskupo Jurgio Matulio beatifikacijos

„Nežinau, nepažįstu, nepasirašysiu...“

Faktai iš naujausios „Kronikos“ apie tardymus Lietuvoje

Nusikaltėliai laisvi, nekaltieji kalėjime

Pranešimas iš Europos apie naujai nuteistus lietuvius

„Kronika“ — ginklas Lietuvoje

Ir vokiečių spauda susidomėjo Lietuvos pogrindžiu

Toronto „Gintaras“ šoko Prancūzijoje

Gintarietės išpuzdžiai iš kelionės po Prancūziją

Gaivinantys saskrydis Britanijoje

Britanijos lietuvių katalikų suvažiavimas Mančesteryje

Tautinių šokių šventės — buvusios ir būsimos

Pastabos apie šeštąją šventę ir kaikiuros sugestijos

Dievo mirtis ar Vakarų žlugimas?

Dievo mirtis reiškia ir Vakarų kultūros mirtį

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$14, pusmetinė — \$7.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$14.00 per year, \$7.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Lietuvio beatifikacija

J. VAISNORA, MIC

Arkivyskupo Jurgio Matulaičio (Matulevičiaus) beatifikacijos byla turėjo du tarpsnius. Pirmasis — informacinis tarpsnis, atliktas Romos tribunole 1953-1957 m., svarstė liudininkų parodymus apie ark. Jurgio gyvenimą, veiklą, žmonių nuomonę apie jo šventumą. Buvo ištyrinėti jo raštai, žiūrėta, ar nėra dirbtinai sukurto jo garbimo. Visa tai atlikus, nerasta nieko, kas klaidytų testui toliau jo beatifikacijos bylą. (Šio tarpsnio smulkesnis aprašymas yra knygelėje "Kelias į altoriaus garbę" 1960 m.).

Antrasis tarpsnis — apatališkasis procesas 1970-1971 m. turėjo sukaupiti visą medžiagą, irgi liudininkų pateiktą, apie Dievo Tarno arkiv. Jurgio dorybių didvyriškumą (heroiskumą). Dorybių didvyriškumas yra tikras šventumo pažymys. O didvyriškos dorybės yra tada, kai jos pasiekia tokį laipsnį, kuriame žmogus pajėgia nugalėti didžiausius sunkumus, klūtis. Visi Bažnyčios paskelbti šventaisiais asmenys turėjo didvyriško laipsnio dorybes. Taigi Bažnyčia, tyrinėdama kandidato į palaimintuosius ar šventuosius gyvenimą, ypatingai kreipia dėmesį, kokios buvo to kandidato dorybės.

Siam antrajam beatifikacijos bylos tarpsniui buvo atliktas vadinamasis apatalinis procesas: trijose vietose (Romoje, Čikagoje ir Varšuvoje) buvo apklausi- nėti Dievo Tarną Jurgį pažinusių asmenys (iš viso 39). Jie turėjo pasisakyti, ar yra pastebėję Dievo Tarno Jurgio asmenyje tikrai didvyriško laipsnio dorybių. Šis procesas truko nuo 1970 iki 1971 m.

Visą medžiagą sukaupus Romoje, Šventųjų Paskelbimo Kongregacijoje, visi aktai, dokumentai, liudininkų apklausinėjimo eiga buvo patikrinta, ar viskas padaryta pagal Bažnyčios įstatymus. Visų aktų teisėtumas (validitas) buvo pripažintas dekretu 1975. III. 7.

Bet tai dar neviskas. Tikėjimo gynėjas, gavęs visą medžiagą, turėjo padaryti savo priekaištus, pastabas (animadversiones). Jis tai padarė 1978 m. spalio 16 d. Į padarytuosius priekaištus bylos advokatas atsakė 1980 m. vasario 29 d. Tikėjimo gynėjo priekaištai ir advokato atsakymai buvo atspausdinti. O tam irgi reikėjo nemažai laiko. Advokatas, paremdamas savo atsakymus, pridėjo daug dokumentų.

Dokumentų rinkinys

Kas toliau? Turint visą minėtą medžiagą, turėjo būti paruoštas visų dokumentų rinkinys — "Positio super virtutibus" (medžiaga apie dorybes). Susidarė didelio formato 924 puslapių tomas. Jo atspausdinimas užėmė laiko. Be korektūrų — tikrinimo, kurį darė tik pats advokatas, tiek postulatorius, prieš galutinai atspausdinant, Šventųjų Paskelbimo Kongregacija labai atidžiai patikrino surinktą tekstą, ar jis atitinka originalus. Kur rasdavo neaiškumą, kviesdavo postulatorių paaiškinimui. Galutinai visą medžiagą buvo galima spausdinti tik gavus iš Šventųjų Paskelbimo Kongregacijos "revisa" (peržiūrėta). "Positio super virtutibus" turi tokius skyrius:

1. "Informatio" (147 psl.) kur, pagal liudininkų parodymus, duodama trumpa Dievo Tarno Jurgio biografija, rašoma apie jo dorybes tiek bendrai, tiek atskirai: teologines dorybes — tikėjimo, vilties ir meilės; moralines — išmintingumo, tvirtumo, vingiumo, susivaldymo; vienuolines — nuolankumo, neturto, skaistumo, klusnumo.

2. Sąrašas liudininkų tiek informacinio, tiek apatalinio proceso (22 psl.).

3. Dekretas, kuriuo patvirtinama, kad abu procesai yra galiojantys (validi).

4. Summarium — santrauka visų liudininkų teigimų apie Dievo Tarno Jurgio dorybes (430 psl.).

5. Teologų, Dievo Tarno Jurgio raštų cenzorių nuomonės apie jo dorybes (65 psl.).

6. Tikėjimo gynėjo priekaištai — pastabos (45 psl.).

7. Advokato atsakymai į tikėjimo gynėjo priekaištus (69 psl.).

8. Dokumentai, kuriais advokatas remia savo atsakymus (139 psl.).

Taip paruošta, atspausdinta ir į vieną tomą surinkta "Positio" buvo įteikta Šventųjų Paskelbimo Kongregacijai 1980 m. balandžio 10 d. Ten postulatoriui pasakyta, kad panašų "Positio" jau anksčiau Kongregacijai įteiktų yra iš viso 40. O kadangi Kongregacija per metus gali apsvarstyti ne daugiau, kaip penkis, imant iš eilės pagal laiką, kada jos Kongregacijai įteiktos, tai Dievo Tarno Jurgio Matulaičio dorybių svarstymas gali būti tik po 8-10 metų. Tokia yra Kongregacijos praktikuojama tvarka, neduodant niekam pirmenybės, nebent būtų padaryta išimtis, tačiau tik po piežiaus valia ir noru.

Rašyti Šv. Tėvui

Dabar tad atėjo laikas lietuviams rimtai susidomėti Dievo Tarno arkiv. Jurgio Matulaičio beatifikacijos pagreitimo reikalu. Būtinai, kad lietuvių dvasiškia, tikintieji, jų parapijos, įvairios organizacijos ir pavieniai asmenys siųstų tiesiog Šv. Tėvui Jonui-Pauliui II prašymus pagreitinti arkiv. Jurgio beatifikacijos bylą. Prašymo argumentai — lietuvių tauta, per amžius ištikima Dievui, Bažnyčiai, popiežiui, tiek iškentėjusi, neturi iki šiol savo atskiro šventojo. Jo paskelbimas palaimintuoju (o ateityje ir šventuoju) būtų visai Bažnyčiai, ypač lietuviams, krikščioniškojo gyvenimo pavyzdys, katalikiškai, kovojanti už tikėjimą tautai didelė moralinė parama, juoba, kad jo šventumo garsas vis auga, ypač Lietuvoje.

Prašymus galima rašyti bet kuria kalba, kaip kam patogiau. Ir lietuviškai parašyti prašymai bus išversti ir popiežiui pateikti vertimai. Reikia tikėtis, kad popiežius, kuris jau ne kartą yra parodęs lietuviams ypatingo dėmesio bei palankumo, gavęs daugybę prašymų, atkreips Šventųjų Paskelbimo Kongregacijos dėmesį į reikalą šia bylą svarstyti be eilės.

Būsimi žingsniai

Baigiant dar keletas žodžių apie tai, kaip yra sprendžiamos dorybių didvyriškumo bylos. Pirmiausia Šventųjų Paskelbimo Kongregacija parenka iš tos Kongregacijos patarėjų — teologų 10 asmenų ir jiems įteikia po 1 egz. "Positio", kad perskaitytu, pastudijuotų ir duotų savo nuomonę raštu, ar kandidato dorybės tikrai buvusios didvyriško laipsnio. Jeigu jų daugumos atsakymas yra teigiamas, tada panašiai "Positio" įteikiama kankirdešim Kongregacijos nariams kardinolams, kad ir jie pareikštų savo nuomonę. Jei ir jų nuomonė yra teigiama, tada daromas kardinolų posėdis su popiežium ir padaromas sprendimas: Dievo Tarno dorybės buvo tikrai didvyriško laipsnio. Nuo tada Dievo Tarnas gauna naują titulą — "Venerabilis Servus Dei" (Garbusis Dievo Tarnas).

Dieve duok, kad visa tai greitai įvyktų. Tai priklausys nuo mūsų maldų ir prašymų popiežiui.

"Nežinau, nepažįstu, nepasirašysiu..."

Naujausias "LKB Kronikos" numeris — 44 apie krates, tardymus, suėmimus Lietuvoje

1980 m. gegužės 29 d. tardymui ir Vilniaus KGB buvo iškvieštas Sasnava klebonas kun. Albinas DELTUVA. Čekistas RAINYS klausinėjo apie suimtąją Oną VITKAUSKAITĘ, ar ji tikrai dirbusi prie Sasnavos bažnyčios, ar ji kartais neduodavusi skaityti "LKB Kronikos". Tardytojas teiravosi ar kun. DELTUVA tikrai pasirašęs kankiruos sovietinei valdžiai adresuotus dokumentus. Tardymo protokolo kunigas nepasirašė, motyvuodamas, jog jis nesąs tikras, kad tardytojai nagrinėja nusikaltimą. Jo nuomone, po keliasdešimties metų galbūt tiems, kuriuos dabar laiko nusikaltėliais, bus statomi paminklai. Tardytojas RAINYS tvirtino, kad jie abu — kunigas ir tardytojas — šito nesulauksia. Paleisdamas kun. DELTUVĄ ir namus, tardytojas RAINYS tvirtino, kad kunigai — SVARINSKAS, TAMKEVICIUS ir ZDEBSKIS — veltui deda pastangas, vistiek nieko nepakeis.

1980 m. birželio 2 d. į Kauno m. Valstybinio saugumo komiteto skyrių buvo iškviešta Bernadeta MALISKAITE. Auklėjama ji darbą atliko kažkoks pavardės neišdrįšęs pasisakyti saugumietis. Dvi su puse valandos jis aiškino, koks turis būti tikintysis. Tardytojas nerėsi iš kailio, norėdamas įtikinti, kad Bažnyčia Lietuvoje turinti pilną tikėjimo laisvę; sakėsi esą labai humaniški ir iš bažnyčios nieko neišvaro. Pokalbio metu čekistas ištisai šmeižė kunigus, vadino juos vanagais ir kraugeriais. Kartas nuo karto sekė klausimai: ar pažįsta suimtąją NAVICKAITĘ, JANULI, ar nematydavo jų lankantis Onos VITKAUSKAITES bute?

Po pietų su MALISKAITE kalbėjosi saugumo viršininkas BAGDONAS. Jis aiškino, kad MALISKAITE nepažįstanti gyvenimo, kad aplink ją tyko daugybė pavoju, ir ji jau pakliuvusi blygų žmonių įtakon. Patarė apmąstyti savo gyvenimą ir padaryti reikiamas išvadas.

1980 m. birželio 13 d. Kybartų klebonas kun. Sigitas TAMKEVICIUS gavo kvietimą birželio 17 d. nuvykti tardymui į Maskvą (Malaja Lubjanka 12 a). Nenuvyko.

Birželio 23 d. Vilkaviškio rajono KGB viršininkas VAISVILA asmeniškai įteikė kun. TAMKEVICIUI kvietimą, kad sekančią dieną prisistatytų pas Maskvos m. KGB tardytoją KOPAJEVĄ. Kun. TAMKEVICIUS pareiškė, kad į tardymą nevyks, nes apie jokių nusikaltimų Maskvoje nieko nežina, todėl neturįs ką paliudyti. O jei jis pats saugumiečiams esąs reikalingas, jie patys galėsia jį nusiųžti.

1980 m. birželio 23 d. tardymui ir Vilniaus KGB buvo iškviešta kapsukietė Genė PALIAUKAITĖ. Tardytojas RAINYS klausinėjo, ar PALIAUKAITĖ pažįstanti suimtuosius — BUZĄ, JANULI, NAVICKAITĘ ir VITKAUSKAITĘ, ar skačiusi "LKB Kroniką", ar pažįstanti kun. TAMKEVICIŲ, ar yra buvusi Kybartuose, ar pažįstanti Birutę BRILIOTĘ ir kt.? Kai tardymo pareiškė, jog minėtų asmenų nepažįstanti, tai tardytojas RAINYS apgailestavo, kad jinai nelaimėje išsiginanti savo draugų; viską pasiprasakodama joms tikriausiai palengvintų. Tardytojas RAINYS teigė, kad PALIAUKAITĖ savo namuose įsėjusi bendrabutį.

Po pietų pertraukus tardytojas RAINYS atėjo išgėręs; patarė PALIAUKAITĘ ištėkėti, nes tada būsianti normalus žmogus. RAINYS labai supykė, kai PALIAUKAITĖ nepasirašė tardymo protokolo: "Žinom tą jūsup dainelę — nežinau, nepažįstu, nepasirašysiu! Kas tave taip primokė? Jūs visos esate apmokytos!" — plyšio tardytojas.

1980 m. birželio 23 d. į Vilnių tardymui buvo iškviešta kybartų Birutė BRILIOTĖ. Visą dieną ją tardė čekistas GAVENAS; kaltino, kad BRILIOTĖ bendradarbiavusi su suimtaisiais — BUZU, JANULIU, NAVICKAITE ir VITKAUSKAITE, klausinėjo apie Kybartų kleboną kun. Sigitą TAMKEVICIŲ ir Kybartų bažnyčios vargonininkę Genovaitę MACENSKAITĘ. Kai BRILIOTĖ tardytojo klausimą atsakydavo "nepažįstu", "neprisimenu" ar "ne-

žinau", tardytojas GAVENAS grasindavo įrašysias į protokolą, kad tardomoji atsisakanti duoti parodymus (už atsisakymą duoti parodymus liudininkas gali būti patrauktas baudžiamojon atsakomybėn). Tardytojas BRILIOTĖ įžeidinėjo, vadinamas ją žuliu, nachališka ir pan. Čekistas išdrįso net teigti, kad BRILIOTĖ esanti kun. TAMKEVICIAUS draugė; tardytojas nesidrovėjo net šmeižto, teigdamas, kad pats kun. TAMKEVICIUS tardymo metu esąs sąkęs, kol BRILIOTĖ esanti jauna, ja pasinaudosi, o paskui kaip šiukšlę, išmesias į gatvę.

Tardytojas GAVENAS gyrėsi tardas suimtąją NAVICKAITĘ. Su ironija jis save vadino žvėrimi ir siūlė, kad BRILIOTĖ apie šitai visiems papasakotų. Iš tikrųjų, jo žodžiuose, kalbos tone, manierose buvo labai daug grubumo, žiaurumo ir cinizmo.

Baigdamas apklausą, GAVENAS pasisiūlė apmokėti kelionės išlaidas, tačiau BRILIOTĖ atsisakė, motyvuodama, kad jai nereikalinga pašalpa iš tokios valdžios, kuri laiko kalėjimui se nekaltus žmones.

1980 m. birželio 26 d. kybartietė Ona KAVALIAUSKAITE (bažnyčios puošėja) buvo iškviešta į Vilniaus Saugumą pas tardytoją GAVENĄ. Pradžioje tardytojas pasisiūlė apmokėti kelionės išlaidas, tačiau KAVALIAUSKAITE atsisakė imti pinigų. Tardymo ir teismo išlaidos vėliau išjėškomos iš nuteistųjų. Tada tardytojas ir sekretorė pradėjo šaukti: "Daugiau šitom davatkom pinigų nesiūlysim!" Kai KAVALIAUSKAITE paklausė, kodėl jie taip šaukia, tardytojas pagrasino pamišimais.

KAVALIAUSKAITEI buvo priminta, kad ji esanti iškviešta suimtuoją BUZU, JANULIU, NAVICKAITES ir VITKAUSKAITES byloje liudininke. Kai KAVALIAUSKAITE atsisakė pasirašyti, jog supažindinta su liudininko teisėmis, tardytojas vėl gąsdino baudžiamąja byla. Čekistas teigė, kad po kratos KAVALIAUSKAITE ne pati suredagavo protestą respublikiniam prokurorui, bet kun. TAMKEVICIUS. Tardytojo nuomone, kratos metu paimti pas KAVALIAUSKAITE daiktai esą ne jos, o kun. TAMKEVICIAUS ir be reikalo tuos daiktus ji pasisavinanti. KAVALIAUSKAITE tvirtino, kad visi proteste suminėti daiktai — "Lietuvos archyvas", "Aušra", rašomoji mašinėlė ir kt. esą jos nuosavybė. Tardytoją ypatingai domino, iš kur KAVALIAUSKAITE gavusi rašomąją mašinėlę ir kokiam tikslui galvojęsi ją panaudoti.

Tardymo metu buvo atėjęs čekistas DAUGALAS ir rodė KAVALIAUSKAITEI kažkokias nuotraukas, neva paimtas iš Kybartų bažnyčios vargonininkės MACENSKAITES. DAUGALAS klausinėjo, kaip KAVALIAUSKAITE patekusi į RAMANAUSKAITES teismą Astravę? Ar pažįstanti BUZĄ, JANULI, NAVICKAITĘ ir VITKAUSKAITE.

Tardymo metu KAVALIAUSKAITE buvo įžeidinėjama. Čekistas ragino, kad tardomoji greičiau ištėkėtų, nes, anot tardytojo, Dievas sukūrė žmones daugintis, o ne "Kroniką" perrašinėti.

Tardymas užtruko 7 val. Po tardymo protokolo KAVALIAUSKAITE nepasirašė.

1980 m. balandžio 15 d. buvo areštuotas Petras LUKOSEVICIUS ir KGB nurodymu paguldintas į Naujosios Vilnios psichoneurologinę ligoninę.

Petras LUKOSEVICIUS g. 1915 m. Marijampolės apskrityje ir užaugo giliai religingoje 7 vaikų šeimoje. 1944 m. buvo nuteistas pagal 58 str. lb. dalį 25-rių metų bausme. Perėjo visą Gulagą — Minsko, Gorkio, Taišeto, Omsko ir kt. lagerius. 1956 m. po 11 metų kalnimo pagal amnestiją paleistas. Gri-

žęs rašė Gulago prisiminimus, bet 1973 m. čekistai juos konfiskavo. 1977 m. jo bute (Panevėžyje, Turpių g-vėje) saugumiečiai darė kratą ir paėmė daug "Aušros", "Dievo ir Tėvyinės", "LKB Kronikos" numerių. Kratai vadovavęs papulkininkas URBONAS pareiškė: "Jeigu nesiliausi, būsi patalpintas į psichiatrinę ligoninę!"

1980 m. vasario mėn. į Kauno psichiatrinę ligoninę iš Černiachovskio psichiatrinės ligoninės-kalėjimo pervežtas Voldemaras KARALIŪNAS. Gydytojas BELOKOPYTOVAS jį aminazinu "gydo" nuo tautinių ir religinių įsitikinimų. Dabartinė kankinio būklė labai sunki — mieguistas, judesiai sukaustyti, kalba lėta, tačiau kol kas mąsto ir kalba logiškai.

Voldemaras KARALIŪNAS du kartus teistas už Lenkijos sienos perėjimą. 1977 m. patalpintas į Černiachovskio psichiatrinę ligoninę-kalėjimą. Susirgimo "simptomai": vienoje Kauno gamykloje dėl darbo sąlygų pagerinimo organizavo streiką, atsisakė sovietinės pilietybės, kreipėsi į SNO, prašydamas spręsti Pabaltijo tautų pavergimo klausimą.

1980 m. birželio 23 d. Vilniaus Saugume buvo tardoma Danutė KERSIOTĖ (gvy. Vilniuje, F. Žemaičio 1-100). KGB papulkininkis MARCINKEVICIUS norėjo sužinoti, kokiu būdu Vakarų pasiekė informacija apie Danutės sužadėtinio Povilo PECELIŪNO suėmimą. Tardytojas norėjo paimti tardomosios pirštų atspaudus, bet pastaroji nesutiko, reikalaujama ją perkvalifikuoti iš liudininkės į kaltinamąją arba atsisakytį šito sumanymo. Iškvieistos dvi moterys čekistės laužė Danutės rankas, bet pirštų atspaudų paimti nepavyko. Tada buvo iškviešta milicija, ir čia pat sufabrikuota byla "už chuliganizmą". Milicininko suspardytą, ji buvo patalpinta į utėlių pilną kambarą ir turėjo drauge su valkatomis valyti išvėtas ir šluoti gatves. KGB kontora ir toliau terorizuoja Danutę KERSIOTĘ.

N. B. Prisimininkime sovietinės "ašaros" dėl esesininkų, lageriuose mušusių kalinius, elgesio. Kuo nuo jų jį skiriasi raudonieji "esesininkai"?

1980 m. birželio 30 d. į Genovaitės ŠAKALIENES butą (Vilniuje, Užupio 19-33) įsiveržė milicijos mjr. LEŠCENKO V. S. ir kažkoks civilis. Be prokuroro sankcijos nekviešti svečiai žvilgčiojo po lovomis, į spintas; apžiūrėjo net kaimyno butą. LEŠCENKO pareiškė, kad kratos motyvas — dingusio "politinio recidyvisto" Danutės vyro Vlado ŠAKALIO įieškojimas. I ŠAKALIENES protestą dėl nesėkėtų veiksmų, majoras atsakė: "Mes ir toliau taip elgsimės, nes tai mūsų pareiga!"

Vladas ŠAKALYS nėra suimtas, bet slapstosi. (Dabar jau laisvėje — JAV-se, Red.).

1980 m. gegužės 23 d. Maskvoje suimtas V. ABRUTIS (gvy. Vilniuje, Talat Kelpšos g-vėje). 1980 m. balandžio 9 d. ABRUCIŲ bute kratos metu paimta daug pogrindinės literatūros ir rašomoji mašinėlė. Dabar ABRUTIS kalinamas Lukiškių kalėjime. Jo žmonai Editai pranešta, kad ABRUCIUI iškelta baudžiamoji byla pagal LTSR BK 199 str. 1 d. ABRUCIAI yra padavę pareiškimus išvykti į užsienį.

1980 m. kovo 4 d. suimtas liuanistas Gintautas JASMAN-TAS, gvy. Vilniuje, Svyturio 36-8. G. JASMAN-TAS gimęs 1930 m. Kudirkos Naumiestyje ir yra baigęs Pedagoginį Vilniaus institutą. Kurį laiką dirbo "Komjaunimo Tiesos" redakcijoje. 1970 m. išstojo iš kompartijos eiliu. Suėmimo motyvas — JASMANTO bendradarbiavimas pogrindžio spaudoje.

Padėka

A+A

JURGIUI RACIUI

mirus,

nuoširdžiai dėkojame Lietuvos Kankinių parapijos klebonui kun. J. Stoškui ir kun. A. Stalioraičiui už maldas laidotuvių namuose, pamaldas šventovėje, palydėjimą į paskutinę poilsio vietą — lietuvių kapines Mississaugoje. Dėkojame solistams — V. Verikaičiui, Vyf. Paulioniui ir muzikui J. Govėdai už muzikinę dalį laidotuvių metu.

Ačiū labai karsto nešėjams, suteikusiems velioniui paskutinį patarnavimą.

Nuosirdžiai dėkojame atsiuntusiems gėles, užprašiusiems šv. Mišias, aukojusiems Kanados Lietuvių Fondui ir "Tėviškės Žiburiams".

Ačiū visiems už velionies lankymą laidotuvių namuose, už pareikštą užuojautą žodžiu bei raštu, už palydėjimą į paskutinę poilsio vietą.

Dėkojame velionies draugams už tartą atsisveikinimo žodį kapinėse, už rūpestį ir pagalbą priešpiečių metu.

Liekam giliai dėkingi —

Liūdintys: sesuo Marytė Račinskaitė
krikšto dukra Margarita Kiškienė ir
vyras Antanas
giminės Angelė ir Juozas Lukošūnai

MYLIMAI MAMYTEI IR MOČIUTEI

A+A

ONAI BALIŪNIENEI

mirus, dukrą ONUTĘ, jos šeimą, seserį MONIKĄ
ZEKIENĘ su šeima ir visus artimuosius nuosirdžiai
užjaučiame —

B. J. Akelaičiai
Z. J. Klevinai

S. A. Petraičiai
J. A. Vanagai

Canadian Art Memorials Ltd.

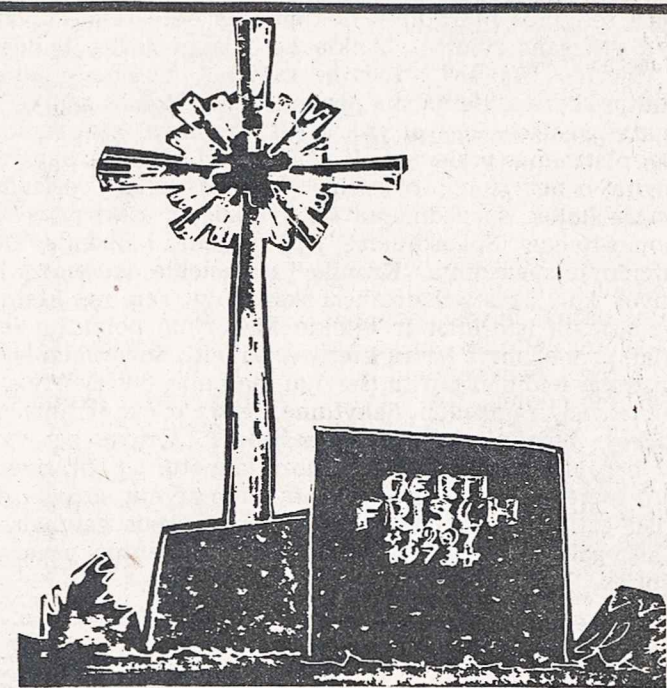
176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kopų paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir meniškai. Užsakydamas atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pareikavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

YONGE MEMORIALS LTD.

2044 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 1Z9
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

* Elektros reikmenys * Saldytuvai
* Televizijos aparatai * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
* Skalbiamosios mašinos * Siuvamos mašinos
* Vaikų baldai * Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES Ave. 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Viešėdami Čikagoje,
neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų,
plokštelių, odos, medžio dirbinių.
Ypač didelis gintaro
išdirbinių pasirinkimas.

Lietuvos rezistentas VLADAS ŠAKALYS (dešinėje) su Kanados NDP partijos vadu ED. BROADBENTU (viduryje) ir KLB pirm. J. R. SIMANAVICIUMI (kairėje) Kanados parlamento rūmuose. Nuotr. J. V. Danio

Po rizikingo žygio laisvėje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

buvo bevaisis, nors labai ilgas. Buvo jau 7 v. vakaro. Tardytojas pagaliau pareiškė, kad dėl to parašo teks gailėtis, nes atėjo „geresni laikai“ — suėmimų banga pajudėjo, ir sekantis būsiu aš. Po tardymo mane paleido, nes saugumiečiams neatėjo į galvą, kad galiu dingti. Mat iki šiol tokių atvejų nepasitaikė. Pamatęs, kas man gresia, ryžausi pasukti į Suomijos pusę, nes man Lietuvą pasidarė nebepasiekiamą. Man liko tik toks pasirinkimas — arba Rusijos lageriai, arba pabėgimas. Lageriuose būčiau ne tik niekam nenaudingas, bet ir našta šeimai, o laisvėje galėčiau šį tą nuveikti. Be to, jeigu man šiaip ar taip gresia 10-15 m. kalėjimas, tai ir nepavykusio bėgimo atveju neturiu ko prarasti. Taigi sprendimas nebuvo sunkus.

— Kaip pavyko taip greitai iš Švedijos pasiekti Ameriką?

— Tai buvo lengviausia mano kelionės dalis. Per Suomiją keliau pėsčias tris savaites vis lydimas pavojų, o iš Stockholmo į Londoną ir iš Londono į Niujorką tik keletą valandų. Buvo šiek tiek sunkumų su vizos gavimu, bet laisvojo pasaulio tautiečiai bei jų organizacijos padėjo juos nugalėti.

— Ar jaučiatės saugus Amerikoje? Juk žinote kas atsitiko su kitu Vladu, būtent, Cesiūnu V. Vokietijoje?

— Su tuo klausimu čia dažnai susiduriu, bet savo gyvenime esu dažnai buvęs nesaugiose sąlygose, dėlto šis klausimas man atrodo beprasmiškas. Žinau, aš Cesiūno likimą, bet Amerikoje tai ne Vokietija. Antra, jei nuolat galvotum apie asmeninį savo saugumą, tai ir iš namų negalėtum išeiti. Cesiūnas grįžo ne savo noru. Mes turim tam tikrų duomenų. Jis nebuvo labai apsigalvęs žmogus. Sovietai galėjo pasiūlyti jam susitikimą ir jį panaudoti pagrobimui. Jei Cesiūnas būtų savanoriškai grįžęs, tai nebūtų buvę reikalo jį pergabenti su sovietine apsauga. Buvo kalbama, kad Cesiūnas paguldytas nerų ligoninėje Vilniuje, bet toji ligoninėje iš viso nėra nervų skyriaus. Aš pats su Cesiūnu nesu kalbėjęs, bet tai žinau iš jam artimų žmonių.

— Kaip laikosi pagrindžio spauda Lietuvoje? Ar nuolatiniai suimtinėjimai jos žmonių nesužlugdys?

— Žinoma, šiek tiek pristabdė, bet sužlugdyti tai ne. Jei grįžtų Stalino laikai, būtų kita kalba, prasidėtų visas iš naujo, bet dabartinėmis sąlygomis apie sužlugdymą negali būti kalbos. Yra įsijungęs perdidelis ratas entuziastų, per daug platus sluogsniai dirbaujasi toje srityje.

— Ar pasipriešinimas okupacinei valdžiai Lietuvoje stiprėja, ar silpnėja? Kurie gyventojai sluogsniai yra drąsiausi?

— Kad pasipriešinimas stiprėja rodo faktas, kad pagausėjo suėmimai. Seniau saugumiečiai suimnėdavo veikėjus „sarmat-

lyvi“, o dabar — jau atvirai ir gana dažnai. Taip pat iš asmeninės patirties žinau, kad pasipriešinimas stiprėja. Jame daugiausia entuziazmo rodo patys apatiniai sluogsniai, kaip ir visais laikais. Taip buvo ir knygnešių laikais. Ir tada aktyviau reikėsi paprastai žmonėms. Jie nieko neturėjo, dėlto buvo drąsesni. Juo žmogus augščiau iškyla hierarchijoje, juo daugiau ko jis turi prarasti. Bet tai nėra visų laikų taisyklė. Ir Lietuvoje dabar turime studentijos bei inteligentijos, dalyvaujančios tautos pasipriešinime. Prie to prisideda ideologinis komunizmo bankrotas, kuris ten yra ryškesnis nei Vakaruose. Išijungia rezistencijos vis platesni sluogsniai. Kalbama, kad net kolaborantiniai sluogsniai turi patriotinių motyvų. Kitaip sakant, ir juose yra švelniai tarant, tam tikrų abejonių dėl komunizmo sistemos.

— Kokios pagalbos laukia žmonės Lietuvoje iš savo tautiečių išeivijoje?

— Kaip ir knygnešių laikais, aktualiausias dalykas būtų visokia informacija — knygos, laikraščiai, radijo laidos. Reikėtų kiek galint plačiau skleisti Lietuvos pogrindžio spaudą. Gera informacija pakerta sovietinės propagandos veiksmingumą, o pogrindžiui teikia drąsos. Taip pat reikėtų rasti galimybes pogrindžio spaudą, padaugintą išeivijoje, grąžinti Lietuvon, kaip ir knygnešių laikais. Ten kiekvienas numeris rastų daugybę nuosirdžiausių skaitytojų.

— Ar išeivijos lietuviai, kurie lankosi Lietuvoje, prisideda daugiau prie okupacinės valdžios įtvirtinimo, ar prie rezistencijos stiprinimo?

— Tie, kurie lankosi ne LTSR bendradarbiavimo rėmuose, prisideda bent prie mūsų žmonių nuotaikos pakėlimo. Kiti, kurie bendrauja su sovietine administracija, prisideda šiek tiek prie jos įtvirtinimo. Tokie ryšiai tarant naują sovietams, siekiantiems susilpninti patriotinę lietuvių išeivijos veiklą. Sudaromas išpuolis, kad tokiu būdu galima daugiau laimėti. Juk vergvaldžiai naudinga sakyti: „Palaukit, ką nors gausite. Tokiu būdu išlošiamas laikas ir laimimas pavergtųjų nuolankumas. Kol vergas tikisi ir tyli, susidaro naudinga situacija pavergėjui. Lietuvos pavergėjai ir jų kolaborantai nėra Lietuva ir nereikia jų tokiais laikyti. Jei sovietai leidžiasi į bendravimą, reiškia ji jiems naudingas. Jeigu sovietams rūpėtų lietuvių išlikimą, rūpintųsi ne išeivija, o Sibiro lietuviams arba čia pat esančiais Gudijoje tautiečiais. Jie sako, kad rūpinasi, bet aš tuo abejoju.

Sakoma, kad Maskvos kolaborantai kaip laimi lietuviškumui. Tuo gali tikėti tik tie, kurie yra menkai informuoti. Aš tuo netikiu, nes kolaborantai yra tik Maskvos tarnai, o ne šeiminkai. Jie daro tai, kas reikalinga Kremliui, o ne Lietuvai.

— Kaip dabar atrodo religinis gyvenimas Lietuvoje po 40

metų priespaudos ir ateistinio persekiojimo?

— Religinis gyvenimas pergyvena didelį pakilimą. Taip, jis pareikalauja nemažai aukų, bet jos neturėtų gąsdinti. Juk ir pirmųjų šimtmečių krikščionybė iškilo argi ne aukomis? Krikščionybė Lietuvoje yra jėga, su kuria turi skaitytis ir Kremlius.

— Ar jaunimas, augęs ateistinėje sistemoje, yra nukrikščionintas?

— Ateistinio jaunimo yra daug, ypač miestuose; kaimuose mažiau. Tačiau, jeigu žmogus yra netikintis, bet patriotas, tai nejučiomis pradeda dalyvauti ir religiniame gyvenime, nes Bažnyčia, nežiūrint praeities vingių ir ginčų, dabar atlieka patriotinę misiją. Bažnyčia pasidarė priebėga, kurion ateina ir netikintis jaunimas. Atėjęs įon patriotiniais motyvais, jis pradeda susipažinti ir su religija iš pozityvūs pusės. Tai lengvina ir ta aplinkybė, kad primityvus ateizmas jaunimui neimponuoja.

— Pagaliau leiskite paklausti, kur manote apsigyventi bei įsikurti?

— Minčių yra įvairių, bet kol kas peranksti kalbėti. Stengsiuos apsigyventi ten, kur galėsiu būti naudingas Lietuvai.

Vladas Sakalys yra gimęs Vilniuje 1942 m. Ten baigęs gimnaziją. Po profesiją — optikas. S. m. liepos 18 d. pasiekė Švediją, keliavęs pėsčias per Suomiją 20 dienų. Vilniuje liko žmona su dviem vaikais.

● Esame didinga tauta savąja laisvės meile ir idealistiniu tiesumu — šviesiu žmoniškumu.

DR. J. GIRNIUS

LEKTUVŲ BENDROVĖS

Didžiosios lektuvų bendrovės dabar samdo asmenis šioms tarnyboms:

SKRYDŽIŲ PALYDOVŲ

(flight attendants)

RAMOS IR LAGAMINŲ

PERSONALO

(ramp a. baggage personnel)

BILETŲ PARDAVEJŲ

(ticket agents)

REZERVACIJŲ AGENTŲ

(reservation agents)

RASTININKŲ

(clerical positions)

KLIENTŲ APTARNAVIMO

(customer service)

MAISTO TIEKIMO

(food service)

Asmenys, suinteresuoti tomis tarnybomis lektuvų bendrovėse, turi būti nusiteikę dirbti pasirinktoje srityje, mokantys elgtis su žmonėmis, sutinkantys keliauti reikalui esant ir turintys gerą sveikatą. Norintieji gauti informaciją, kaip tiesioginiai kreiptis į minėtas didžiąsias lektuvų bendroves, terešo:

TRAVEL: Inc.

ATTEN: Airlines Application

Information

3865 South Wasatch Blvd.,

Suite 101,

Salt Lake City, Utah 84109, USA

Pateikite trumpą savo biografiją, pažymėkite kuria tarnyba domitės ir pridėkite sau adresuotą voką, kad tuo būdu galėtumėte gauti tolimesnę informaciją apie galimą pokalbį su tomis lektuvų bendrovėmis. Visos didžiosios lektuvų bendrovės yra VIENODŲ GALIMYBIŲ DARBDAVIAI.

Nusikaltėliai laisvi, nekaltieji kalėjime

Antano Terlecko ir Juliaus Sasnausko teismas Vilniuje ir jo paskirtos bausmės

Sovietiniai kalėjimai ir konclageriai vis dar negali pasisotinti lietuvių kančiomis, reikalauja naujų aukų. Vėl šie nepasotinami molochai Rusijos viduje praryja du taurius Lietuvos sūnus — Antaną Terlecką ir Julį Sasnauską. Jų teismo parodija Vilniuje truko penkias dienas (IX. 22-26). Prie teismo susirinkusią draugų ir gerbėjų minią milicija išvaikė, neleido teisiamiesiems įteikti gėlių. Žmonės klausia, už ką tokios žiaurios bausmės? Ekonomistui ir istorikui Terleckui paskirti treji metai konclagerio, o silpnos sveikatos jaunuoliui Sasnauskui — pusantrų metų. Be to, abu turės po penkerius metus išbūti ištėrimime kažkur Rusijos platybėse.

Už laisvę

Abu nuteistieji pernai pasirašė garsųjį 45 baltiečių raštą, reikalaujantį panaikinti Hitlerio ir Stalino sandėrio padarinius. Terleckas, Sasnauskas, gyd. Algirdas Statkevičius ir Vladas Sakalys buvo pirmieji, kuriuos jau pernai rudenį Saugumas dėl to kratė. Gydytojas Statkevičius buvo izoliuotas psichiatrinėje ligoninėje, o Sakaliui šią vasarą pavyko dramatiškoms aplinkybėmis pabėgti į Švediją, o iš ten persikelti į JAV.

Šių metų pradžioje dar vienas baltiečių memorandumas signataras — Arvydas Cekanavičius buvo uždarytas į psichiatrinę ligoninę. Du kiti — kun. V. Jaugelis ir Zigmars Sirvinskis šiemet mirė.

Teisminis susidorojimas dar laukia šiuo metu Vilniaus kalėjime laikomų pogrindžio spaudos veikėjų: Povilo Pečiūno, doc. Vytauto Skuodžio, Povilo Buzo, Anastazo Janulio, Genės Navickaitės ir Onos Vitkauskaitės. Prie jų reikia pridėti ir liepos pradžioje suimtą Lietuvos katalikų veikėją Jadvygą Stanelytę.

Šiuo metu labiau negu betkada galioja neseniai paskelbto pogrindinio atsisaukimo perspėjimas: „Nepamirškime, jog totalistinio režimo sąlygomis niekas negali būti užtikrintas, kad ir jam negresia panašus „susidorojimas“. Pastaruoju metu smarkiai sustiprėjo režimo mėginimai fiziškai susidoro ti su kitaminčiais, teisių gynėjais ir laisvosios spaudos gamintojais.

Vilniaus sūnus

Antanas Terleckas yra gimęs 1928 m. Vilniaus krašto mažamečių valstiečių šeimoje. Pirmaisiais pokario metais buvo kaltinamas už priklausymą tautinio pasipriešinimo organizacijai, kalintas, bet bylos išsivėgė. Baigęs ekonomikos mokslus Vilniaus universitete, buvo priimtas į aspirantūrą, rėmė profesorių Balčikonio ir Ivanausko sąjūdį rūpintis Gudijos lietuvių teisėmis. Po Vengrijos sukilimo apkaltintas antisovietine veikla ir 1958 m. nuteistas ketveriame metų lagerio. Bausmę atliko Sibire, Taišeto lageryje.

Sugrįžęs Lietuvon, Terleckas kurį laiką dirbo ekonomistu ir studijavo istoriją. Kalinimas jo nepalaužė, tik dar labiau užgrūdino jo dvasią. Daug rašė istorinėmis temomis, atskleidė vieną Lietuvos istorijos klaidą. Saugumas už tai atsispyrė, sufabrikavęs bylą už tariamą valstybinio turto grobstymą. Už tai kalintas 1973-74. Po to buvo

nuolat saugumo varginamas, negavo tinkamo darbo. Ypač pasižymėjo savo pilietine drąsa, ginčydamas žmogaus ir tautos teises ar tuos, kurie buvo neteislingai persekiojami. 1975 m. Terleckas atviru laišku kreipėsi į KGB viršininką Andropovą, kad nepersikotų šeimos. 1976 m. jis skundėsi dėl nesiliaujančių persekiojimų tuometiniam AT pirmininkui Podgornui, kuriam tarp kitko rašė: „Noriu gyventi tik Lietuvoje ir iki gyvenimo galo išlikti ištikimas savo idealui, kurio nuo KGB neslepiu. Tai — laisvas žmogus laisvoje ir nepriklausomoje Lietuvoje“.

Teigiama, kad Terleckas pirmasis pasirašė minėtą 45 baltiečių protesto raštą. KGB netgi jį laikė autorium. Jis pirmasis iš šios grupės buvo ir suimtas — 1979 m. spalio 30. Dėl Terlecko suėmimo protestavo Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komitetas (TTGKK), lietuviškoji Helsinkio grupė ir visuomenės atstovai.

Jaunas kovotojas

Pernai lapkričio 8 d. grupė lietuvių teisinio sąjūdžio rėmėjų, jų tarpe ir dabar jau nuteistas J. Sasnauskas, dėl Terlecko kreipėsi į generalinį Jungtinių Tautų sekretorių, Helsinkio sutarimus pasirašiusias vyriausybes, Tarptautinės Amnestijos organizaciją, Europos ir Amerikos Helsinkio grupes. Ten rašoma: „Antanas Terleckas nepadarė jokio nusikaltimo, bet vykdė šventą pareigą, privalomą kiekvienam žmogui. Nusikalstamos yra tik Saugumo organų represijos“.

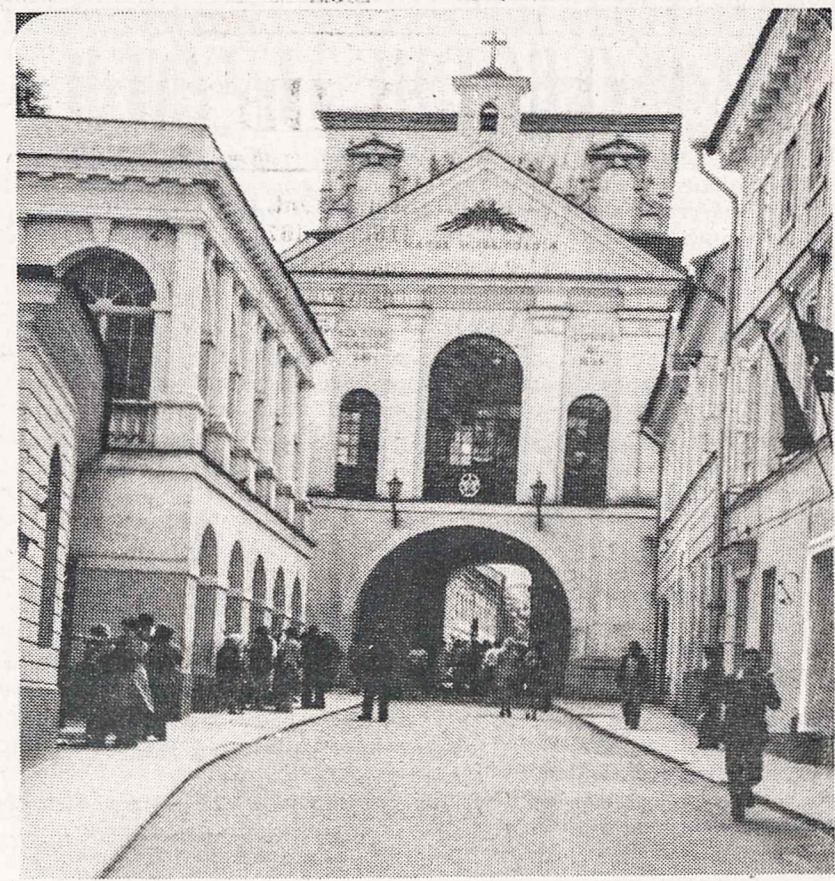
„Antanas Terleckas turi būti išlaisvintas, rašė J. Sasnauskas. „Tautų teismas Nuernberge pasmerkė ir nubaudė hitlerinius nusikaltėlius. Tarp kitų teisingo atpildo susilaukė ir buvęs Vokietijos reicho užsienio reikalų ministris Ribbentropas. Tačiau tas, kuris sėdo su juo už derybų stalo dalytis Rytų Europa (Molotovas), tebėra laisvas ir nenubaustas. Tuo tarpu A. Terleckas, išdrįsęs pasmerkti gedimą diktatorių sandėrį, suimtas, kankinamas (dabar ir nuteistas). Ar galima šiuo atveju tylėti? Abejingumui neturi būti vietos. Bet kuriame pasaulio kampelyje žmogaus teisių pažeidimas yra iššūkis visos žmonijos viltims ir idealams“.

Pavojingoje veikloje

Drauge su Terlecku nuteistas dvidešimtmetis jaunuolis Julius Sasnauskas — irgi vienas iš 45 pasirašiusiųjų baltiečių memorandumą. Per kratą pasijusta medžiaga, liečianti šį dokumentą. Sasnauskas buvo suimtas 1979 m. gruodžio 11. Už lietuvišką veiklą jis jau buvo anksčiau nukentėjęs. Mokydamasis A. Vienuolio vidurinėje mokykloje, jis priklausė Viktoro Petkaus būreliui, buvo su keliais abiturientais pašalintas iš mokyklos, atiduotas ir rekrutūrai ir tik dėl blogos sveikatos iš kariuomenės paleistas. Vėliau Sasnauskas mėgino stoti į Kauno kunigų seminariją, bet jam sukludė, lygiai kaip ir įstoti į kitą augstąją mokyklą. Jį pažinusiųjų teigia, kad tai labai taurus jaunuolis, gambiai valdąs plunksną. Jo atvirus laiškus yra skelbę pogrindžio laikraščiai „Aušra“ ir „Vytis“. A. L.

Vakarų Kanados lietuvių jaunimo stovykloje Winnipege LAIMA BERŽNYTĖ su JUOZU KASPERIŲNU vaidina „Eglė-žalcį karalienę“ V. Krausaitė

Pro Aušros Vartų koplyčia Vilniuje kasdien praecia daug žmonių. Nuotrauka daryta 1980 m. vasarą ten atsilankiusio kanadiečio

„Kronika - ginklas Lietuvoje“

Vokiečiai susidomėjo Lietuva ir jos pogrindžio spauda

Po karo V. Vokietija, skėsdama savo pačios problemose, neberado nei noro, nei dingties domėtis savo kaimynais, pavyzdžiui, kad ir Lietuva. Ji išnyko vokiečiams iš akių, iš lūpų ir iš širdies. Ilgą laiką vokiečių geografijos vadovėliai Lietuvą užtepdavo raudonais sovietų dažais, jaunesnieji žurnalistai apie ją neužsimindavo, turistai neradavo jos konsulato, o politikams, kovojantiems tik už naują Oderio-Neisės sienas, likusi žemės dalis anapus tos sienos buvo nemalonus prisiminimas.

Lietuvos vardą, jos reikalus ėmė stipriau populiariai V. Vokietijoje patys lietuviai, ypač įvairūs kovotojai prieš sovietus Lietuvoje. Tokie disidentai ėmė iš lėto jaudinti ir judinti kaikiuriuos jautresnės sąžinės vokiečius, kurie jau pradėjo Lietuvą atrasti, minėti, gerbti, vertinti tiek spaudoje, tiek radijuje ar televizijoje. V. Vokietijoje jau susiformavo solidus Lietuvos reikalais besirūpinančių vokiečių kultūrininkų būrelis, kuris spaudoje nuolat kelia Lietuvą ir jos problematiką.

Žurnalistės straipsnis

Viena tokių uolėnų Lietuvos draugų yra Diethilda Treffertienė, katalikų žinių agentūros korespondentė, nuolat rašanti Lietuvos klausimais apie „Deutsche Tagespost“ skiltyje. P.v. š. m. kovo 19 d. laidojo rašė: „Katalikiškai Lietuvai šiemet šv. Juozapo šventė yra itin istorinė raida, nes šiemet sueina „LKB Kronikai“ jau aštuoneri metai. Ne tik lietuviai gali šia data didžiulius, bet ir visi kiti Vakaruose, kurie Baltijos tauta domisi. Pagarba „Kronikai“ ir jos leidėjams! Jos reguliariai Vakaruose pasirodancios dėka galime išgirsti, kas dedasi su mūsų tikėjimo broliais tenai. Jeigu apie Lietuvą galėtume tik iš kitų informacinių šaltinių ką sužinoti, tai tos žinios būtų labai ribotos, spragotos, gal nevisai patikrintos. Turistai iš Lietuvos žinių į Vakarus neatvežtu, nes tik tam tikri turistai tenai įleidžiami. O ir tokių mažai. Be to, turistai gali Lietuvoje lankytis tikiai Vilnių, kartais Kauną, o apie provinciją nėra ko kalbėti. Lietuvoje siaučia kova! Ją sukelė patys lietuviai žodžio ginklu. Tikrai, tik „Kronikos“ dėka mes tiksliai sužinome, kokiomis priemonėmis smaugia sovietai Lietuvoje K. Bendriją ir tikinčiuosius, kurie Sovietų Sąjungoje susibūrę į atsparų, solidų, vargu ar pakartojamą vienetą. Reikia tik stebėtis, kaip tokie vieningi Lietuvos katalikai, visiškai pasiaukoję savo Bendrijai, per aštuonerius metus įstengė leisti „Kroniką“! Juk Lietuvos policijos akis itin budri „Kronikai“: kiekvieno, net mažiausio įtartinio, toji akis neišleidžia iš policijos akiračio. O sučiuptasis, jei aktyviai prisidėjo prie „Kronikos“, neištruks be teismo, griežtos bausmės, tremimo ir pan. Už talką „Kronikai“ gavo Niolė Sadūnaitė trejus darbo stovyklos ir porą tremties metų. Gaila, kad Vakaruose nevisi „Kronikos“ kankiniai pakankamai paskelbti. Čia dar nevisi informuoti apie p.v. 1979 m. suimtą ekonomistą ir istoriką Antaną Terlecką“ — rašo Diethild Treffert. „Nevien tuos du su-

ėmė Lietuvos komunistų policija. Jų yra daug daugiau. Sovietinė istaigos Lietuvoje uoliai suiminėja, nes jos nieko kito taip nebijo, kaip šio „Kronikos“ leidinio, rašomąją mašinėlę dauginamo, einančio slapta iš rankų i rankas, skatinančio tokių katalikų sąjūdį, kurio valdinės istaigos neįstengia pagriebti. Tas sąjūdis iš tikro sunkiai apčiuopiamas: jis yra savotiškas partizaninis k a r a s, vedamas žodžio ginklu už tikėjimą“ — pabrėžia vokiečių žurnalistė.

Katalikų atsparumas

Ortodoksų Bendrijos vadovus sovietai yra pajungę, nes jie gyvena pačioje Sovietijoje. Visai kitaip su K. Bendrija, kurios centras už Sovietų Sąjungos ribų, būtent, Romoje. Kiekvienas aktyvus katalikas Lietuvoje yra sovietams dyglys pačioje sistemoje, nes katalikai, būdami susirėję su Vatikanu ir Sv. Tėvu, kažkaip prasmunka pro policijos kontrolės tinklus ir formuoja visoje šalyje rezistencines jėgas, kurių nei policija, nei ministerijos nesugeba uždaryti aklinaime savo režimo narve. Tai akivaizdžiai liudija „Kronika“, užtinkama net pačioje Maskvoje ir Sovietų Sąjungos tolimose — rašo katalikų žinių agentūros žurnalistė, besididžiudama lietuvių spaudos platinimo išradin-gumu.

Nenutildoma „Kronika“

„N i e k a i p nenutildoma toji „Kronika“. Dėlto nenuostabu, kad ateistinė valdžia pilnu įtūžiu užsimojo „Kronika“ užduosinti, bet niekaip neįstengė ir dabartiniai bandymai ją užsmaugti nepasisekė. Jau net trečias religijos reikalų įgaliotinis Lietuvoje imasi visų priemonių prieš šį pogrindinį leidinį, bet jis eina kaip eįs.

Pirmasis bandė „Kronika“ likviduoti gerokai storžievis Rugienis. Jo pastangom sudužus, Maskvą iškėlė jį į geriau išpusintą Tumėną, kurį Maskva irgi pašalino, nes nepateisino Maskvos vilčių. Šio įspėdinis Anilionis griebėsi virvės „Kronikai“, bet nėra ženklų, kad jam būtų geriau pavykę. Priešingai, atrodo, kad dabar Lietuvos komunistai bandys švelnėmis priemonėmis prie „Kronikos“ prisilinti, atseit, neva ja nesidomėti, jai lyg neteikti reikšmės. Iš tikro Baltijos kraštuose pastaruoju laiku mažiau suėmimų, palyginus su Maskva. Būdinga, kad sovietai nesuėmė liūdi šiol ne vieno kunigo iš pasirašiusių pareiškimą apie nevykdymą tų sovietinių potvarkių ir įstatymų, kurie prieštarauja tikybiniam įstatymams. Net Helsinkio komiteto dvasininkų kalėjimu nenubaudė — tik liepė tylėti“.

„Ką tai gali reikšti?“ — klausia vokiečių žurnalistė Treffert. Ir pati spėliodama atsaoko, kad tai gali būti tyla prieš audrą... prieš pasibaigėtiną audrą.

Kunigų vaidmuo

Pagal šią įvalgią stebėtoją, Lietuvos komunistų istaigos gal yra pasimetusios tokių faktų aki-vaizdoje, kad katalikų kunigija nėra sovietinio režimo nei su-naikinta, nei palaužta. Antai neseniai trys ketvirčiai lietuvių kunigų (tarp jų ir abudu nepalauž-

(Nukelta į 5-tą psl.)

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

NUZUDE BERNIUKA

„Komjaunimo Tiesa“ rugsėjo 27 d. paskelbė pranešimą iš teismo salės. Jame rašoma, kad š.m. kovo 18 d. Vilniuje savo tėvų name buvo žiauriai nužudytas 13-kos metų amžiaus moksleivis V. Agafonovas. Po penkių dienų milijai suėmė jo glimaitį Vladislava Semionovą. Apie jį rašoma: „Nusikaltimo dieną V. Semionovas girtavo. Kai pritrūko pinigų, atėjo į savo brolio butą. Rades jame vieną berniuką, nusikaltėlis pradėjo jį mušti ir reikalauti pinigų. Paskui V. Semionovas pasisavino pinigų ir kitus brangesnius daiktus, o siekdamas nusišalinti šį nusikaltimą, žiauriai nužudė savo auką ir girtavo toliau...“ Bylą birželio 19 d. svarstė apygaušiosio teismo baudžiamųjų bylų kolegija. Buvo konstatuota, kad V. Semionovas sunkių nusikaltimų padarė būdamas girtas, norėdamas ir toliau girtauti. Anksčiau jis jau buvo įvykdęs vagystę, girtavęs darbovietėje, pažeidęs darbo drausmę. Jam buvo paskirta mirties bausmė. V. Semionovo malonės prašymą atmetė vilniškis apygaušiosios tarybos prezidentas. Nusikaltėlis buvo sušaudytas.

TURISTAI IGNALINOJE

Vasaros sezona užbaigė turistinė Ignalinos bazė. Šiemet ji aptarnavo daugiau kaip 11.000 svečių. Apie 5.000 turistų, priklausančių 214-kai grupių, dalyvavo daugiadieniniuose žyguose valtimis. Bazės svečiai susipažino ne tik su Ignalinos rajonu bei jo gamta. Jie taipgi lankėsi Birštone, Druskininkuose, Palangoje, Trakuose, Vilniuje ir Kaune.

MUSMIRIŲ AKUOS

Lietuvoje tebėra labai populiarus grybavimas, kuriame kartais nuodingos musmės sumaisomos su valgomaisiais grybais. „Tiesoje“ rugsėjo 26 d. rašoma apie vieną ukmergėčių šeimą ištikusią nelaimę, kai ji susėdė prie miško skanumynais aprausto stalo: „O maždaug po aštuonių valandų visi penki suaugę: pajuto aštrius skausmus viduriuose, pykino, pylė šaltas prakaitas. Ypač sunkiai susirgo šeimos galva, todėl iš Ukmergės ligoninės buvo pervežtas į Vilniaus klinikas. Bet ir čia išgelbėti žmogų nepavyko...“ Šios tragedijos progą patarimų buvo paprašyti Mokslių Akademijos botanikos instituto mokslininkai ir Vilniaus klinikinės ligoninės medikai. Matas Salagiris primena „Tiesos“ skaitytojams, kad Lietuvos miškuose yra apie 200 valgomųjų grybų rūšių, kurių tik nedaugelis nuodingi. Beveik visiems yra žinomos raudonosios musmės, kuriomis seniau pamiškių sodybose būdavo naikinamos musės. Mažiau žinomos — margosios, gelsvosios ir žalsvosios musmės, kurias nepatyrę grybautojai gali supainioti su ūmėmis, pievagrybiais, žaliuokėmis, raukšlėtais gudukais.

SKRIAUDŽIA MOKSLEIVIS

„Komjaunimo Tiesos“ 176 nr. L. Makuckas prašėjo apie statybininkų daromą skriaudą Kauno moksleiviams: „Prieš aštuonerius metus Kaune, Taikos prospekte, profesinių technikos mokyklų miestelyje, pradėtas statyti stadionas. Keturių mokyklų moksleiviai seniai nekantraudami laukia, kadangi pagaliau bus baigta šio stadiono statyba. Nuo to laiko jau išleista ne viena moksleivių laida. Tačiau iki šios dienos stadiono statyba nebaigta, būtines patalpas neįrengtos. Šiam darbiui užbaigti Valstybinio profesinio techninio mokykmo komitetas kasmet skiria nema-

žalės, tačiau kiekvienais metais visos jos neišnaudojamos. Statybos darbus vykdo Kauno 1-oji statybos remonto ir 9-oji apdailos valdybos. Statybininkai kasmet žada baigti darbus ir atiduoti objektą eksploatuoti, tačiau savo pažadų netiesi. Dar daugiau — šiuo metu būtines patalpas jau reikia remontuoti: išdaužyti langai, piktos rankos nuioškoti santechnikai ir inžinieriai. Kas atlygins nuostolius, kurie padaryti per keletą metų? Ar dar ilgai moksleiviams reikės laukti stadiono?“

NAUJA LIGONINĖ

Jurbarkas susilaukė naujo centrinės ligoninės penkiaaušio pastato, turinčio 200 lovų. Vyr. gydytojo Juozo Malinausko pranešimu, dabar bus galima atidaryti traumatologinį, neurologinį bei kitus skyrius, praplėsti šiol veikusių. Su naujuoju pastatu centrinė ligoninė turės beveik 300 lovų.

ZUSTANTYS VAIKAI

„Valstiečio Laikraščio“ rugsėjo 27 d. laidoje inspektorius A. Čerėška pasakoja apie gausėjantį vaikų žuvimus eismo nelaimėse. Per 8 šių metų mėnesius Lietuvoje žuvo 40 vaikų, o 407 buvo sužeisti. Vien tik per pirmąsias dvi rugsėjo savaites, prasidėjus naujesiems mokslo metams, vėl nukentėjo 32 vaikai. Pasak A. Čerėškos, beveik kiekvienas paauglys kaimo turėtojų ar mopedo, kuriuos nuperka tėvai, užmiršdami, kad vaikai dažniausia nežino eismo taisyklių. Kartais su taisyklėmis nesiskaito ir automobilių vairuotojai, sankryžoje nepraleidžiantys dviračinių, nustumiantys juos į kelkraštį. Daugiausia betgi nukentėję pėstieji vaikai. Nelaimės stengiamasi sumažinti specialia sąjungine rugsėjo mėnesio programa „Dėmesio! Vaikai!“

ATNAUJINO MUZEJŲ

Klaipėdos restauravimo dirbtuvių specialistai atnaujino Nidoje esantį Kuršių nerijos istorijos muziejų. Jame jau padidinta paroda, lankytojus supažindinanti su šio unikalaus lietuvių žemės kampelio praeitimi, dabartiniu Neringos miesto gyvenimu. Joniškio rajono Žagarės gyvenvietėje remonto susilaukė vėjo malūnas. Senoviniuose atnaujintuose pastatuose įsikurs „Sportloto“ valdybos Klaipėdos agentūra ir parduotuvė, alaus baras, „Eserinė“ Nidoje. Iki 1980 m. pabaigos tikimasi užbaigti Klaipėdos parodų paviljono remontą, „Baltijos“ kino teatru ir Mokytojų Namų vykdymus atnaujinamus.

NAUJASIS „STRAZDAS“

Eksperimentinė sportinės aviacijos įmonė Prienose pagamino naują sklandytuvą „LAR-14“, kuris yra pavadintas „Strazdu“. Įmonės direktoriaus Vytauto Pakarsko pranešimu, „Strazdas“ yra skirtas sklandytų ir jaunų aviatorių mokykloms visoje Sovietų Sąjungoje. „Strazdą“ suprojektavo jauni konstruktoriai, talkinau patyrusių specialistų. Pagrindinių konstruktorių buvo Gintaras Sabaliauskas, įmonės stipendininkas, baigęs Charkovo aviacijos institutą.

KNYGOS KLUBAS

Anykščiųse veikia pradžioje knygų būclinių klubas „Anykštėnas“, jungiantis įvairių profesijų žmones. Jie padeda tvarkyti vysk. A. Baranauko, J. Biliūno, A. Vienuolio bei kitų šio krašto rašytojų gyvenimo ir kūrybos vietas. Klubo nariai rengia literatūrinius vakarus memorialiniuose rašytojų muzėjuose, žmonių susitikimus su iš Anykščių srities kilusiais rašytojais.

V. Kst.

Toronto „Gintaras“ tarptautinio folkloro festivalio atidaryme Prancūzijoje praėjusią vasarą. Nuotr. R. Paulionis

HAMILTON ONT

LIETUVOS KARIUOMENES ATKŪRIMO MINEJIMAS. Lapkričio 22, šeštadienį, Hamiltono šaulių DLK Algirdo kuopa rengia Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjimą Jaunimo Centre. Meninėje programoje — AV parapijos choras. Gros orkestras. Pradžią 7 v.v. P. E.

KLB SALPOS FONDO Hamiltono skyrius ruošia vajuos užbaigimo balų lapkričio 8 d. Jaunimo Centre. Meninė programą dalį atliks „Gyvatara“ šokėjai, vad. p. G. Breichmanienės, ir Otavos mergaitių chorėlis „Ramunėlės“, vadovaujamas Rūtos Šulysytės. Po programos — smagus šokiai, grojant geram orkestrui. Bus bufetas, įvairių gėrimų baras, laimė išmėginti turtinga loterija ir laimės statulikas. Gautas laimės statulikas iš S. S. Rakščio. Jiems nuširdi padėka už paramą šalpai.

Baliaus metu įvyks tradicinis lietuvių abiturientų pristatymas lietuviškai visuomenei. Visi abiturientai yra prašomi užsiregistruoti pas J. Pleinį tel. 549-5372.

Komitetas kviečia visus dalyvauti metiniame Salpos Fondo baluje. Savo dalyvavimu paremsite šalpos darbą. J. P.

DANUTES VAITONYTES-YATES skelbtas monologas „The Belle of Amherst“ „Hamilton Place“ salėje spalio 11 d. neįvyko dėl nenumatytų techninių kliūčių.

ŽUKLAUTOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ KLUBO „GIEDRAITIS“ narių varžybinis šaudymas įvyko spalio 5 d. savoje šaudykloje. Šaudyme dalyvavo iš 22 kalibro: 1. R. Svila, 2. A. Povilauskas ir 3. V. Svila. Lėkščių šaudyme nuo 16 jardų ir 100 gailių: 1. V. Verickas su 96, V. Svila su 84 ir Alg. Kontrimas su 92 taškais. Papildomose šaudymuose: 1. J. Stankus, 2. Alg. Kontrimas ir 3. A. Prieglauskas. Valdyba

VYSK. VALANČIAUS MOKYKLA spalio 25 d. neįvyko. Tą šeštadienį mokytojai išvyksta į Londoną KLB švietimo komisijos rengiamą Kanados liutuanistinių mokyklų mokytojų suvažiavimą. Lapkričio 1, šeštadienį, mokyklos patalpose įvyks Vysk. Valančiaus mokyklos vaikų tėvų susirinkimas, kuriame bus aptariami visi mokyklos reikalai ir renkamas naujas tėvų komitetas. Tą dieną tėvai galės aplankyti klases, bei pasikalbėti su vaikų mokytojais. Dėl neplanuotų pasikeitimų darbovietėje mokytojai J. Stanius nebegalės šeštadieniais dirbti mokykloje. Jo vietą mokykloje sutiko perimti mokytoja Ald. Baltakienė, čia baigusi pedagoginius mokslus. Spalio 18 d. mokyklos tėvų komitetas rengia atsivėlinimo vakarą su mokytoja. Ant. Mikšienė, kuri po 31 metų darbo Vysk. Valančiaus mokykloje pasitraukė į užtarnautą poilsį.

ALFONSA PATAMIS, ilgametis Hamiltono Tautos Fondo įgaliotinis, surengęs iš apylinkės rekordines sumas aukų tautos laisvinimo reikalams, visuotiniame Tautos Fondo narių suvažiavime buvo išrinktas į naująją tarybą vicepirmininko pareigoms.

FELIKSAS KRIVINSKAS po 30 metų tarnybos plieno fabrike nuo spalio 1 d. išėjo į pensiją. Pensininko dienas leidžia ir Leonas Klevas, taip pat išsitarinęs pensiją toje pačioje „Stelco“ įmonėje.

DAIVA KOPERSKYTĖ, kylanti stalo tenisininkė, 15 metų amžiaus grupėje 21:10, 21:15 rezultatu nugalėjo savo kietą varžovę Renatą Chrah ir „Max Marinko“ vardo Kanados stalo teniso turnyre laimėjo pirmą vietą.

SANDRA BABEČKAITE studijų reikalais išvyko į Lietuvą. Ji yra priimta į Vilniaus universitetą ir ten 4 mėnesius į studijuos Lietuvos tautosaką. Sandra iš profesijos yra mokytoja ir vienerius metus jau yra sėkmingai mokytojavusi Vysk. Valančiaus mokykloje.

LIETUVIAI PENSININKAI Hamiltono išleido jau 5-tą savo laikraščio „Sietynas“ numerį. Laikraštį redaguoja žinomas spaudos žmogus Pr. Enskaitis. Be paties redaktoriaus, šiame numery rašo B. Naujalis, K. Grudinskis, L. Kinčienė, Č. Liu-

tikas, J. Baranaukas, A. Baliūnas ir kiti pasirašę įvairiais slapyvardžiais. Laikraštėlis yra 18 puslapių. Jame randi jdomaus pasiskaitymo pensininko gyvenimą liečiančiais klausimais. Pensininkai yra paskelbę ir konkursą geriausiai novelei parašyti iš jų gyvenimo. Novelės vertinimo komisiją sudaro Pr. Enskaitis, Ant. Mingėla ir K. Mileris. Lapkričio 30 d. Hamiltono pensininkai čia rengia lietuvių visuomenei literatūros ir dainos vakarą.

SV. JUOZAPŲ LIGONINĖJE po sunkios operacijos sveiksta J. Katos Šulysytė. Po programos — smagus šokiai, grojant geram orkestrui. Bus bufetas, įvairių gėrimų baras, laimė išmėginti turtinga loterija ir laimės statulikas. Gautas laimės statulikas iš S. S. Rakščio. Jiems nuširdi padėka už paramą šalpai.

Baliaus metu įvyks tradicinis lietuvių abiturientų pristatymas lietuviškai visuomenei. Visi abiturientai yra prašomi užsiregistruoti pas J. Pleinį tel. 549-5372.

Komitetas kviečia visus dalyvauti metiniame Salpos Fondo baluje. Savo dalyvavimu paremsite šalpos darbą. J. P.

DANUTES VAITONYTES-YATES skelbtas monologas „The Belle of Amherst“ „Hamilton Place“ salėje spalio 11 d. neįvyko dėl nenumatytų techninių kliūčių.

ŽUKLAUTOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ KLUBO „GIEDRAITIS“ narių varžybinis šaudymas įvyko spalio 5 d. savoje šaudykloje. Šaudyme dalyvavo iš 22 kalibro: 1. R. Svila, 2. A. Povilauskas ir 3. V. Svila. Lėkščių šaudyme nuo 16 jardų ir 100 gailių: 1. V. Verickas su 96, V. Svila su 84 ir Alg. Kontrimas su 92 taškais. Papildomose šaudymuose: 1. J. Stankus, 2. Alg. Kontrimas ir 3. A. Prieglauskas. Valdyba

VYSK. VALANČIAUS MOKYKLA spalio 25 d. neįvyko. Tą šeštadienį mokytojai išvyksta į Londoną KLB švietimo komisijos rengiamą Kanados liutuanistinių mokyklų mokytojų suvažiavimą. Lapkričio 1, šeštadienį, mokyklos patalpose įvyks Vysk. Valančiaus mokyklos vaikų tėvų susirinkimas, kuriame bus aptariami visi mokyklos reikalai ir renkamas naujas tėvų komitetas. Tą dieną tėvai galės aplankyti klases, bei pasikalbėti su vaikų mokytojais. Dėl neplanuotų pasikeitimų darbovietėje mokytojai J. Stanius nebegalės šeštadieniais dirbti mokykloje. Jo vietą mokykloje sutiko perimti mokytoja Ald. Baltakienė, čia baigusi pedagoginius mokslus. Spalio 18 d. mokyklos tėvų komitetas rengia atsivėlinimo vakarą su mokytoja. Ant. Mikšienė, kuri po 31 metų darbo Vysk. Valančiaus mokykloje pasitraukė į užtarnautą poilsį.

ALFONSA PATAMIS, ilgametis Hamiltono Tautos Fondo įgaliotinis, surengęs iš apylinkės rekordines sumas aukų tautos laisvinimo reikalams, visuotiniame Tautos Fondo narių suvažiavime buvo išrinktas į naująją tarybą vicepirmininko pareigoms.

FELIKSAS KRIVINSKAS po 30 metų tarnybos plieno fabrike nuo spalio 1 d. išėjo į pensiją. Pensininko dienas leidžia ir Leonas Klevas, taip pat išsitarinęs pensiją toje pačioje „Stelco“ įmonėje.

DAIVA KOPERSKYTĖ, kylanti stalo tenisininkė, 15 metų amžiaus grupėje 21:10, 21:15 rezultatu nugalėjo savo kietą varžovę Renatą Chrah ir „Max Marinko“ vardo Kanados stalo teniso turnyre laimėjo pirmą vietą.

SANDRA BABEČKAITE studijų reikalais išvyko į Lietuvą. Ji yra priimta į Vilniaus universitetą ir ten 4 mėnesius į studijuos Lietuvos tautosaką. Sandra iš profesijos yra mokytoja ir vienerius metus jau yra sėkmingai mokytojavusi Vysk. Valančiaus mokykloje.

LIETUVIAI PENSININKAI Hamiltono išleido jau 5-tą savo laikraščio „Sietynas“ numerį. Laikraštį redaguoja žinomas spaudos žmogus Pr. Enskaitis. Be paties redaktoriaus, šiame numery rašo B. Naujalis, K. Grudinskis, L. Kinčienė, Č. Liu-

tikas, J. Baranaukas, A. Baliūnas ir kiti pasirašę įvairiais slapyvardžiais. Laikraštėlis yra 18 puslapių. Jame randi jdomaus pasiskaitymo pensininko gyvenimą liečiančiais klausimais. Pensininkai yra paskelbę ir konkursą geriausiai novelei parašyti iš jų gyvenimo. Novelės vertinimo komisiją sudaro Pr. Enskaitis, Ant. Mingėla ir K. Mileris. Lapkričio 30 d. Hamiltono pensininkai čia rengia lietuvių visuomenei literatūros ir dainos vakarą.

SV. JUOZAPŲ LIGONINĖJE po sunkios operacijos sveiksta J. Katos Šulysytė. Po programos — smagus šokiai, grojant geram orkestrui. Bus bufetas, įvairių gėrimų baras, laimė išmėginti turtinga loterija ir laimės statulikas. Gautas laimės statulikas iš S. S. Rakščio. Jiems nuširdi padėka už paramą šalpai.

Baliaus metu įvyks tradicinis lietuvių abiturientų pristatymas lietuviškai visuomenei. Visi abiturientai yra prašomi užsiregistruoti pas J. Pleinį tel. 549-5372.

Komitetas kviečia visus dalyvauti metiniame Salpos Fondo baluje. Savo dalyvavimu paremsite šalpos darbą. J. P.

DANUTES VAITONYTES-YATES skelbtas monologas „The Belle of Amherst“ „Hamilton Place“ salėje spalio 11 d. neįvyko dėl nenumatytų techninių kliūčių.

ŽUKLAUTOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ KLUBO „GIEDRAITIS“ narių varžybinis šaudymas įvyko spalio 5 d. savoje šaudykloje. Šaudyme dalyvavo iš 22 kalibro: 1. R. Svila, 2. A. Povilauskas ir 3. V. Svila. Lėkščių šaudyme nuo 16 jardų ir 100 gailių: 1. V. Verickas su 96, V. Svila su 84 ir Alg. Kontrimas su 92 taškais. Papildomose šaudymuose: 1. J. Stankus, 2. Alg. Kontrimas ir 3. A. Prieglauskas. Valdyba

VYSK. VALANČIAUS MOKYKLA spalio 25 d. neįvyko. Tą šeštadienį mokytojai išvyksta į Londoną KLB švietimo komisijos rengiamą Kanados liutuanistinių mokyklų mokytojų suvažiavimą. Lapkričio 1, šeštadienį, mokyklos patalpose įvyks Vysk. Valančiaus mokyklos vaikų tėvų susirinkimas, kuriame bus aptariami visi mokyklos reikalai ir renkamas naujas tėvų komitetas. Tą dieną tėvai galės aplankyti klases, bei pasikalbėti su vaikų mokytojais. Dėl neplanuotų pasikeitimų darbovietėje mokytojai J. Stanius nebegalės šeštadieniais dirbti mokykloje. Jo vietą mokykloje sutiko perimti mokytoja Ald. Baltakienė, čia baigusi pedagoginius mokslus. Spalio 18 d. mokyklos tėvų komitetas rengia atsivėlinimo vakarą su mokytoja. Ant. Mikšienė, kuri po 31 metų darbo Vysk. Valančiaus mokykloje pasitraukė į užtarnautą poilsį.

ALFONSA PATAMIS, ilgametis Hamiltono Tautos Fondo įgaliotinis, surengęs iš apylinkės rekordines sumas aukų tautos laisvinimo reikalams, visuotiniame Tautos Fondo narių suvažiavime buvo išrinktas į naująją tarybą vicepirmininko pareigoms.

FELIKSAS KRIVINSKAS po 30 metų tarnybos plieno fabrike nuo spalio 1 d. išėjo į pensiją. Pensininko dienas leidžia ir Leonas Klevas, taip pat išsitarinęs pensiją toje pačioje „Stelco“ įmonėje.

DAIVA KOPERSKYTĖ, kylanti stalo tenisininkė, 15 metų amžiaus grupėje 21:10, 21:15 rezultatu nugalėjo savo kietą varžovę Renatą Chrah ir „Max Marinko“ vardo Kanados stalo teniso turnyre laimėjo pirmą vietą.

SANDRA BABEČKAITE studijų reikalais išvyko į Lietuvą. Ji yra priimta į Vilniaus universitetą ir ten 4 mėnesius į studijuos Lietuvos tautosaką. Sandra iš profesijos yra mokytoja ir vienerius metus jau yra sėkmingai mokytojavusi Vysk. Valančiaus mokykloje.

LIETUVIAI PENSININKAI Hamiltono išleido jau 5-tą savo laikraščio „Sietynas“ numerį. Laikraštį redaguoja žinomas spaudos žmogus Pr. Enskaitis. Be paties redaktoriaus, šiame numery rašo B. Naujalis, K. Grudinskis, L. Kinčienė, Č. Liu-

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

LIETUVIŲ JAUNIMO SAJUNGOS TARYBOS suvažiavimas rugsėjo 12-13 d.d. Filadelfijoje susilaukė 21 atstovo iš įvairių miestų. Suvažiavimui vadovavo centro valdybos pirm. V. Volertas. Buvo išklausti skyrių atstovų pranešimai apie vietinę veiklą, priimtą JAV LJS statuto pakeitimai. Paskaita „Praktiška politinė veikla“ skaitė Linas Kojelis, duodamas praktiškų patarimų apie demonstracijų rengimą. Sekantis suvažiavimas įvyks 1981 m. pavasarį Čikagoje.

ALTOS IR JAV LB VADOVAI tarpusavio santykių gerinimą svarstė rugsėjo 13 d. Detroito įvykusiame pasitarime. ALTai atstovavo pirm. dr. K. Sidlauskas, dr. V. Simaitis ir G. Lazauskas, JAV LB krašto valdybai — pirm. V. Kutkus. A. Gečys ir Aušra Zerr. Susitarimai paskelbti „Dirvoje“. Pirmiausia tarpusavio ryšius palaikyti ipareigojami abiejų organizacijų valdybų pirmininkai. Jie bent kartą į metus turės susitikti ALTos ir JAV LB atstovų pasitarime. Sutarimo nepavyko pasiekti dėl aukų rinkimo Vasario 16 minėjimui. Jį vėl teks spresti ateityje. Pažėrta, kad tolerancijos puoselėjimas esąs būtinas organizacijų, spaudos ir pavienių asmenų tarpe. Tokius tolerancijos savo santykiuose laikydis ir ALTA su JAV LB. Pasitarime taipgi pasakyta apie vieną ALTos ir JAV LB atstovų paskyrimą į Jungtinių Baltiečių Komitetą. Tai turės išsiaiškinti ir vykdyti ALTos ir JAV LB valdybų pirmininkai.

KLEVELANDO LB APYLINKĖS VALDYBA rugsėjo 18 d. pradėjo naują vakaronių sezoną jaunimui tema „Ką man davė liutuanistinė mokykla?“ Studentės N. Lenkauskaitės vadovautose svarstybose dalyvavo jaunuoliai — R. Vyšniūnė, V. Juodis, A. Miskinis, M. Bankaitė ir R. Urbaitis, baigę augsnesniąją liutuanistinę mokyklą ar pedagoginius kursus. Visi pritarė M. Bankaitės pareiškimui, kad šandien jų didelė padėka priklauso mokytojams ir mokyklai už liutuanistinę kultūrą, meilę savo tėvų kalbai.

A. A. ANTANAS NASVYTIS, agronomas, rugsėjo 22 d. mirė Klevelande, sulaukęs 86 metų amžiaus. Vėlonis buvo paskutinis iš šių brolių Nasvyčių. Penki broliai mirė JAV, o vienas — Lietuvoje, 1979 m. grįžęs iš Sibiro. A. Nasvytis agronomiją studijavo 1923-25 m. Vokietijoje, dirbo Lietuvos žemės ūkio ministerijoje. Vėliau vadovavo Belvederio pienininkystės mokyklai, 1937-40 m. Fredos sodininkystės mokyklai, Klevelande dirbo „General Electric“ įmonėje.

JAV LB KULTūros TARYBA pirmąją apygardų bei apylinkių kultūros darbuotojų konferenciją rengia lapkričio 22-23 d.d. Klevelande, Lietuvių Namuose, 877 East 135th Street. Konferencijoje bus pasidalyta kultūrinės veiklos patirtimi, numatyti planai ateitai.

Brasija

V. ZELINOS SESELIŲ FRANCIS-KIEČIŲ salėje Sao Paule ateitininkai suvadino Prano Namieštiesko I e g e d i n i j t r i j ų veiksmų veikla „Šiaurės pašvaistė“. Jame vaizduojamos dabartinės sovietų okupuotos Lietuvos gyvenimas, idealus jauniui atsparumas, kovojantis prieš ateistiną auklėjimą. Veikla reišavo kun. J. Šeškevičius. Vaidino Sao Paulo lietuvių jaunuoliai, kurie scenoje pasirodė pirmą kartą: J. Vaiskė, R. Saldys, E. Umaras, K. Butkus, A. Zaluba, A. Valavičius, V. Tūbelis, A. Tatarūnas. Veikalan buvo įpintas ir šv. Kazimieras, vėl pasirodantis Lietuvoje kaip Sibiro tremtinys, pagydančias sergantį vaiką. Šv. Kazimiero vaidmenį atliko A. Valavičius. Spektaklį stebėjo kun. Vytautas Bagdanavičius, svečias iš Čikagos.

VACYS IR KSAVERA PUTVINKAI, V. Anastasio gyventojai, rugsėjo 14 d. atšventė sidabrinę savo vedynio gyvenimo sukaktį. Padėkos Mišias Šv. Stepono šventovėje atnaušavo kun. S. Šileika, SDB, dalyvaujant sukaktuvinių sūnams Reinoldui, Robertui ir gausiam būriui bičiulių. Po pamaldų visi susirinko vaišėms lietuvių salėje. Skambėjo lietuvių dainų ir šokių muzika.

Argentina

AUSROS VARTU PARAPIJA Buenos Aires mieste organizuoja liutuanistinio jaunimo grupę, kuri mokysis tautinių šokių, dainų, dalyvaus įvairiose liutuanistinėse veiklose. Grupę kviečiami ir jaunuoliai ir jaunuolės ne tik iš liutuanistų, bet ir iš mišrių šeimų.

Australija

AUSTRALIJOS LENKAI Melbourne priemiestyje Essendone prie savo šventovės pastatė paminklą Katynės 40 metų sovietų nužudytams lenkų kariaukams. Paminklo atidengimo iškilmėse dalyvavo daug žymių Australijos veikėjų, parlamentarų, karo veteranų, sovietų pavergtų tautų atstovų. Dalyvavo ir apie 12 liutuanistų su ALB Melbourne apylinkės valdybos pirm. Alb. Pociumi. Lietuvų vardu jis padėjo vainiką. Paminklą vainikais pagerbė ir visi kiti pavergtų tautų atstovai. Visi jų vainikai buvo papuošti tautiniais kaspiniais. Mišias šventovėje koncelebravo 8 kunigai su lenkų vyskupu S. Wesoly ir ukrainiečių vysk. I. Praska-

Dalyvavo apie 5.000 lenkų ir 300 svečių. Vyskupui S. Wesoly pašventinus paminklą, buvo kviečiami nužudytų kariaukų artimieji papuošti jį gėlių puokštėmis. Kalbėtojais pasmerkė Vakarų pasaulio valstybes, kurios iš šandien dėl Katynės įvykdytų žudynių nedrįsta apkalinti Sovietų Sąjungos. Tai liečia ir Australiją, nes jos spauda ir televizija ignoravo paminklo atidengimą.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ šiemet švenčia sėkmingos savo veiklos trisdešimtmetį. Pagrindinis minėjimas bus surengtas Lietuvių Dienose Adelaidėje, kur jos prasidės Kalėdų metu. Minėjime dalyvaus ir PLB valdybos pirm. inž. V. Kamantas, atvykęs iš JAV. Pokario lietuvių ateiviai, atvykę į šį žemyną, rado jau veikiančią Australijos Lietuvių Draugiją su pirm. Antanu Bauze, prieškariniu ateiviu. Draugijai sutikus, 1950 m. buvo įsteigta Australijos Lietuvių Bendruomenė, vėliau įsijungusi Pasaulio Lietuvių Bendruomenės šeimai. Pirmuoju ALB valdybos pirmininku buvo išrinktas Justas Vaitaitis, o dabar jį vadovauja Vytautas Neverauskas Adelaidėje. Pradžioje ALB krašto valdyba buvo sudaroma Sydnejuje, o nuo 1970 m. — ir kitose Australijos lietuvių kolonijose. ALB yra pagrindinė Australijos lietuvių organizacija visose didžiojoje kolonijose, o mažosiose ji turi savo seniūnijas. Jos iniciatyva kas antri metai rengiamos daug dalyvių susilaukiančios Australijos Lietuvių Dienos.

Britanija

VILKO PIRM. DR. K. BOBELIS rugsėjo 26 d. buvo atvykęs į Londoną. Lydimas D. Britanijos Lietuvių Sąjungos pirm. Z. Juro, rugsėjo 27 d. jis dalyvavo Mančesteryje vykusiame Britanijos Lietuvių Katolių Bendrijos susirinkime. Grįžęs Londonan, dr. K. Bobelis aplankė Lietuvos atstovą V. Balicką, dalyvavo Europos ryšių grupės tarybos posėdyje, turėjusio pasitarimus su DB Lietuvių Sąjungos valdyba.

SV. MATO PARAPIJOS Londone biuletenis rugsėjo 14 d. pateikė informaciją apie sovietų koncentracijos stovyklos psichiatrinę ligoninę kankinamą Algį Zypre. Teigiama, kad šis sąžinės kalinys dabar jau yra tapęs višišku ligoniu. Pateikiama ir dabartinis jo adresas.

TAUTOS SVENTES MINEJIMA Lietuvių Sodyboje rugsėjo 13-14 d.d. suorganizavo vietinis DB Lietuvių Sąjungos skyrius su pirm. J. Navicku. Idomia paskaita apie Vytautą Didįjį, jo nesėkmingas pastangas tapti Lietuvos kraliumi skaitė Stasys Kasperas, paliesdamas ir Liublino uniiją bei jos skaudžias pasekmes Lietuvai. Užrašytas Mišias už Lietuvą, dalyvaujant skryliaus nariams ir svečiams, rugsėjo 14 d. laiki kapelionas kun. A. Geryba, savo pamokslė raginęs lietuvių bendruomenę laikytis visiems būtinos vienybės.

Vokietija

EUROPOS LIETUVIŲ VYSK. ANATANUS DEKSNIS Frankfurto kotrynietis ligoninėje padarė sėkmingą širdies operaciją. Gydytojai jam įdėjo specialią bateriją, kuri išlygins sumažėjusį širdies pulsą. Praleidęs tris savaites ligoninėje, vysk. A. Deksnys rugsėjo pabaigoje grįžo į savo būstinę Bad Woerrishofene. Naujuoju „Krivulės“ redaktorium jis yra pakeičęs kun. Br. Liubina, jau rengiantį rudeninį „Krivulės“ numerį.

Prieš koncertą Ahun vietovėje, Prancūzijoje, linksmai nusiteikę Toronto gintariečiai, tik jų vadovė RITA KARASIEJIENE (dešiniame krašte) kažkodėl susirūpinusi. Linksmai nusiteikęs vadovas JUOZAS KARASIEJUS (kairiame krašte)

Toronto "Gintaras" šoko Prancūzijoje

Toronto "Gintaras" keliavo ir koncertavo septyniolika dienų, atstovaudamas Kanadai

RŪTA GIRDAUSKAITE

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Septintą kelionės dieną jau atrodė visiškai įprasta ir normalu iš ryto atsikėlus ir pavalgius pusryčius, slinkti laukiančio autobuso link. Juk jis tapo antraisiais mūsų namais. Kiekvienas buvome išsirinę mėgstamiausią vietą, sau patogiausią kampelį. Todėl labai neilgai užtruko susitvarkyti ir išvažiuoti iš Ahuno.

Senelių namuose

Pirmos kelionės valandos buvo labai ramios. Vieni dairėmės pro langus, kiti saldžiai miegojome, bet kiekvienas žinojome, kad mūsų laukia turbūt pati sunkiausia diena. Šalia numatyto koncerto Vichy mieste, buvome pakviesti vidurdienyje pasirodyti senelių namuose Gouzon kaimelyje.

Pasiekę Gouzoną, radome paprastai gražų sodą, kurio centre stovėjo modernūs senelių namai. Mus prie pat įvažiavimo sutiko viena iš senelių namų direktorių ir pakvietė salėn pietums. Išenge pro valgyklos duris, tuoj pajutome, kad mūsų pasirodymas šioj prieglaudoj laikomas ypatingu įvykiu. Mūsų laukė ilgas stalas, užtiestas baltu staltiese, padengtas gražiais indais. Buvome vaišinami įvairiais prancūziškais skanumynais ir aptarnaujami kaip karaliai.

Kai šiai puotai besibaigiant iš virtuvės atnešė didelį, specialiai mums iškeptą tortą, pradėjome abejoti ar pajėgsim pakilti nuo stalo, o apie šokių net bijojome pagalvoti. Vis dėlto, šeimininkams išreiškę padėką dainoje, skubiai apsilvom tautiniais drabužiais irėjome koridoriais ragindami senelius atsilankyti mūsų pasirodymu.

Mažoje salėje pagaliau susirinko maždaug 50 senelių — tai visi, kurių sveikata leido palikti kambarius. Nors nesitikėjome ašarų, bet jau pirmojo šokio kepurinės metu pastebėjome, kad nevieno žiūrovo skruostai buvo suvilgyti. Šiame jautriame ir jaudinančiame momente kaikiuros iš mūsų irgi pravirko. Po pasirodymo išvedė senelius į lauką, visi kartu nusifotografavome ir pasikalbėjome. Truputį vėliau prieglaudos vedėjai mus vėl vedė — šį kartą šampanu ir saldumynais. Jie dėkojo mums už atvykimą ir aiškino, kad nors mums buvo sunku suprasti, seneliai buvo mumis patenkinti ir pradžinginti. Atsišveikinę su visais, išvažiuojome iš Gouzono sotos, pilni išpučių. Jautėm, kad šis pasirodymas mažai grupei publikos prisiminimuose liks vienu pačių svarbiausių ir vertingiausių koncertų.

Nesuderinta programa

Vichy pasiekėm pavakaryje. Apsidžiaugėm pamatę pirmą mūsų kelionės Prancūzijoje didesnę miestą. Augšti dangoraižiai ir plačios gatvės, išrikiuotos pagal upę, traukė visų dėmesį. Toks didelis miestas, kad net paklydom, įsėkodom rotušės! Pagaliau, atsiradę prie rotušės, buvome gan šaltai sutikti rimto ir nepažįstamo vyro. Po ilgų diskusijų paaiškėjo, kad buvome porą valandų pavėlavę koncertui, ir todėl šis miestas negalis mūsų priimti neužtarautai nakvynei. Visa tai įvyko dėlto, kad mūsų gauta dienos tvarkė skyrėsi nuo Vichy koncerto rengėjų programos. Čia taip pat sužinojome, kad mūsų

ištisos kelionės eiga pakeista. Reiškia, sekančią dieną turime būti Remiremont mieste — 540 km nuo Vichy. Prieš porą dienų būtumėm laikę šitokią įvykį tragedija, bet dabar jau buvome tiek pripratę prie "staigmenų", kad nelabai jaudinomės ir toje padėtyje matėm tam tikrą humorą — atrodė, vienai nakčiai autobusas taps mūsų namais!

Naktis autobuse

Vairuotojas sutiko važiuoti Remiremont link, kol pavargęs. Tai ir keliavome naktį, dainuodami čigonų, klajūnų dainas. Kadangi mums pasitaikė nelauktas laisvas vakaras, autobuse su ruošėm balikuok.

Vidury nakties autobusus sustojė prie vairuotojo namų. Jis išlipo ir nuėjo miegoti seniai nematytą savo lovą. Mes bandėm autobuse snausti, bet staigiai tos mėgstamiausios vietos ir patogiausio kampelio prarado savo patrauklumą. Tie, kuriems pasisekė užmigti, pabudo labai anksti. Tai važiuojome pusryčiauti ir artimiausią kavinę. Savininkas specialiai anksti atsikėlė mūsų priimti — turbūt atrodėm kaip nuskriausti pamestinukai.

Festivalio mieste

Kai pagaliau pasiekėm Remiremont miestą, buvome palydėti ir technikos mokyklos bendrabutis ir apgyvendinti viename to pastato augšte — (vėliau teko tą augštą dalintis su jugoslavų ansambliu).

Sužinojome, kad čia gyvensim iki savaitgalio, bet kasdieną pasirodysime vis kitame miestelyje. Taip pat susipažinom su Remiremonto tautinių šokių varžybų rengėjais.

Apsitvarkę, išėjome pasivaikščioti mieste, o vakarą praleidome diskotekoje, lyg būtų neužtekę šokių per repeticijas ir pasirodymus.

Sekantį rytą, vietoj įprastos prancūziškos duonos, valgėme Rimo Paulionio pagamintą kiaušiniene. Nuosirdžiai dėkojome virėjui, kad jo pastangomis buvome nunešti "rojun" ar bent į seniai matytus namus.

Pas paštininkus

Linksmai nusiteikę išvažiuojome į Boussang. Važiuojame maždaug 40 km siaurais vingiuotais keliais, kol pasiekėm pašto darbininkų vasarvietę, gražiai įrengtą augšto kalno viršūnėje. Apžiūrėję salę, kurioje koncertuosim tą vakarą, ir parepetavę vieni išėjome fotografuoti nepaprastai gražių vaizdų, o kiti autobusui nusileidom nuo kalno į miestelį. Kelias buvo toks siauras, kad kai jame sutikome kitą automobilį, nebuvo vietos prasižinti. Turėjome atbuli sugrįžti prie platesnio posūkio!

Pakalnėje radome porą mažų krautuvų ir, kaip visuose Prancūzijos miesteliuose, daugelį kavinų. Taip pat sužinojome, kad žiemos metu šis miestelis tampa judriu alpinio slidinėjimo centru.

Vakaro koncertas pavyko gerai. Žiūrovai buvo atostogaujantys pašto darbininkai ir jų šeimos. Linksmą, gyvą nuotaiką žiūrovuose sukėlė programos vedėjas, kurį nusprendėm parsivežti Kanadon ir paskirti stovyklų lauzavedžiu. Prie vakaro nuotaikos irgi prisidėjo ožka, kuri įbėgo į salę berniukams besėdant oželį. Linksmai nusiteikę grįžome į Remiremontą, juokaudami, dainuodami ir šiaip triukšną keldami.

Ramybės mieste

Sekandį dieną važiuojome į Vittel. Poros šimtų kilometrų kelionė pralėkė beveik nepastebėta. Vittel miestas ypatingai gražus, tvarkingas ir gerai žinomas, nes ten suvažiuoja treniruotis olimpinio lygio sportininkai iš visų pasaulio kampų. Visur puikiai prižiūrėti parkai, išdidūs seni pastatai ir, žinoma, būriai turistų. Taip pat pažymėtina, kad čia mineralinį vandenį gavom nemokamai, nes šio miesto apylinkėje yra jo šaltiniai.

Besigėrėdami Vittelio grožiu, maloniai nustebo pamatę, kad beveik kiekvienos krautuvės lange iškabinta mūsų pasirodymo reklama. Dar labiau apsidžiaugėm, kai buvome nuvežti į mums paskirtą viešbutį. Radome įprastinį bendrabutį, bet puošnų, seną namą, apsuptą židiniiais medžiais. Atskiruose kambariuose lovos buvo aiškiai patogesnės už autobuso sėdynes.

Vakare pasirodėm iškilioj "Place de Congres" salėje ir prieš koncertą net spėjome apžiūrėti meno parodas to pastato galerijose.

Nors publika tikėjosi, kad mūsų programa bus daug ilgesnė, buvome šiltai priimti. Koncerto rengėjai mus ilgai vaišino, visus apdovanojo Vittelio miesto medaliais ir įteikė Vittelio miesto istorijos knygą. Grįždami į viešbutį, sužinojome, kad Vittelio miestas nepaprastai dar vienu atžvilgiu — yra įstatymas, kad po 10 v. gatvėse turi būti tylu — net automobiliams draudžiama važinėti. Tuomet nusprendėm: malonu aplankyti Vittelį, bet nenorėtume ten gyventi!

Diena Alzase

Palikę Vittelį, važiuojame Colmaro link ir pakelėj sustojome

pietauti sanatorijoje "Trois Epis" miestelyje. Ten pat grįžom koncertuoti tą vakarą. Colmaro mieste praleidome dieną ir galėjome, kad nebuvo įmanoma ilgiau pabūti.

Siame Alzaso rajono pagrindiniame mieste matėm visokių idomųjų. Vaikščiojome platus senamiesčio akmeninėmis gatvėmis, prisipirkome tipiškus prancūziškų molio dirbinių, aplankėm senąją dominikonų katedrą ir išbandėm garsųjį alzasiską vyną.

Važiuodami atgal į "Trois Epis" be sustojimo pasakojome viens kitam dienos įspūdžius. Pasiekę sanatoriją, turėjome laikinai nutraukti kalbas ir vėl rūpintis koncertu. Auditorijoje susirinko nemažas būrys žiūrovų, o dar daugiau jų mus stebėjo "video" televizijos ekranuose, sėdėdami savo kambariuose. Tikimės, kad visi buvo patenkinti mūsų programa.

Kitataučių būryje

Ir vėl važiuojame autobusu, ir vėl atsiradom Remiremonte. Sekantį rytą austebo sužinojė, kad nereikės keliauti į kitą miestą. Per pusryčius sutikome kitus ansamblius, atvykusius į Remiremont festivalį ir varžybas. Visi stalai buvo paženklinoti Belgijos, Bulgarijos, Jugoslavijos, Kanados, Prancūzijos, Šveicarijos, V. Vokietijos vėliavomis. Amerikiečiams vėliau atvykus, pasirodė ir jų vėliava.

Visi susėdę prie savo stalų išklausem sveikinimus, varžybų taisykles ir festivalio programą. Išgirdom, kad per visą festivalio laiką būsime teisėjų stebimi ir gausime taškus ne tik už pasirodymus, bet ir už tvarkingumą, draugiškumą, bendrą laikyseną.

(Nukelta į 6-tą psl.)

Gyvenate metropoliniame Toronte, kur 1980 m. lapkričio 10, pirmadienį, įvyks miesto savivaldybės rinkimai?

Ar jūsų pavardė įrašyta paruošiamajame 1980 metų rinkikų sąrašė?

Tai lengva patikrinti! SKAITYKITE TOLIAU

Pranešame, kad mes, žemiau išvardinti savivaldybių roštvedžiai, vykdydami pakeistojo 1977 metų savivaldybinių rinkimų įstatymo 24 paragrafą — išskabinome savo įstaigose 1980 metų spalio 15 dieną sąrašus asmenų, turinčių teisę balsuoti savo apylinkių savivaldybių rinkimuose. Tie sąrašai skirti balsuotojų patikrinimui.

Kaip patikrinti? TAI LENGVA

Jei esate 18 metų amžiaus arba sulauksite 18 metų 1980 metų lapkričio 10 dieną ar prieš ją, jeigu esate Kanados arba Britanijos pilietis, gyvenate savo apylinkės savivaldybės

Mes kreipiamės į visus rinkikus, kviesdami patikrinti tuos sąrašus ir tuoj pat imtis iniciatyvos ištaisyti klaidas ar praleidimus bei išbraukti pavardes sąrašuose. Bet tai reikia padaryti užpildant NUSTATYTUS BLANKUS, gaunamus savo apylinkės savivaldybės raštineje.

ribose betkurio laiku tarp 1980 m. rugsėjo 2 ir spalio 22 dienos; — patikrinkite sąrašą raštineje arba skambinkite telefono numeriu, pažymėtu prie jūsų savivaldybės ir jos adresu.

VISOS ŽEMIAU NURODYTOS RASTINĖS BUS ATIDARYTOS, KAD RINKIKAI GALETŲ PATIKRINTI SĄRAŠUS, SIOMIS DIENOMIS

Šiokiomis dienomis nuo spalio 15 iki spalio 22 dienos nuo 8.30 v. r. iki 8.30 v. v.

PASKUTINĖ DIENA PRAŠYMAMS — SPALIO 22

SAVIVALDYBĖ	TELEFONAS	ADRESAS
East York	465-2443	550 Mortimer Avenue
Etoicoke	626-4550	Civic Centre
North York	224-6070	5100 Yonge Street
Scarborough	296-7285	150 Borough Drive
Toronto	367-7800	City Hall
York	653-2700	2700 Eglinton Ave. W.

Wm. Alexander, Jr., Clerk, Borough of E. York
R. F. Cloutier, Clerk, Borough of Etoicoke
E. Roberts, Clerk, City of North York

J. J. Poots, Clerk, Borough of Scarborough
R. V. Henderson, Clerk, City of Toronto
H. G. Courtman, Clerk, Borough of York

Gaivinantis sąskrydis Britanijoje

Britanijos lietuvių katalikų suvažiavimas, kuriame sklido religinės ir tautinės mintys

J. KUZMICKIS

D. Britanijos Lietuvių Katalikų Bendrijos metinis sąskrydis įvyko Mančesteryje rugsėjo 27 d.

Iškilmingos pamaldos

Iš plačių apylinkių specialiais autobusais ir automobiliais suplaukė lietuviai 5 v.p.p. susibūrė St. Chad's erdvoje šventovėje, kurios ilgamečiu vikaru yra vietos ir apylinkės lietuvių kapeilionas kan. V. Kamačitis.

Sv. Mišių Auką už pavergtą Lietuvą su juo koncelebravo kun. dr. Stp. Matulis, MIC, ir kun. J. Kuzmickis. Vargonais grojo muzikalo šeimos atžala Nijolė Vainoriūtė, kurios sesuo solistė Vida Gasperienė jautriai sugiedojo solo giesmę, o Nottinghamo moterų "Gintaro" chorėlis — "Pulkim ant kelių" ir "Apsaugok Augščiausias" giesmes.

Kun. J. Kuzmickis kondensuotų pamokslu priminė pavergtos, bet nesunaikintos tautos laisvės ilgesį bei tautinę gyvybę, besireiškiančią Nijolės Sadūnaitės iškeltais tiesos ir meilės augštesniais idealais. Priminė laisvės šauklus — įvairių laikotarpų rašytojus, ragino išsiskleisti vaizgantišku darbštumu bei deimantiukų įjėškiojimu, jaunojo A. Baranausko tautinė savigarba, maironiška "arklo, knygros, lyros" visuomeniška veikla, vienaziūdišku "tolimojo dangaus" ilgesiu ir Nijolės Sadūnaitės realizuojama auka už tiesą ir meilę.

Po pertraukos visi suėjo į erdvią salę. Kan. V. Kamačičiui trumpa kalba pradėjus minėjimą, susirinkusios gražiai pasveikino Jaunimo Sąjungos atstovą J. Padvaiskį ir DBLK Bendrijos pirm. P. Popiką.

V.LIKO pirmininko kalba

St. Kasperas, pranešęs netikėtą žinią, kad į sąskrydį surado laiko, Z. Juro lydimas, atvykti V.LIKO pirmininkas su žmona, supažindino su dr. Kazio Bobelio gyvenimu bei veikla ir paprašė garbų svečių prie mikrofono.

Dr. K. Bobelis kalbėjo labai suglaustai. Mūsų tauta gyvena neužgesinamą laisvės ilgesiu, savo ryžtą įrodydama įkalnimo, ištremimo, psich. ligoninėse nužmoginimo aukomis (Vokietijoje sovietų pagrobtais sportininkais Cesiūnas pasirodo Vilniaus gatvėse palaužtas, pasimetęs). V.LIKas, veikdamas laisvųjų tautų opinią, įteikė įvairių valstybių vyriausybėms memorandumą, kad Madrido konferencijoje būtų iškelti sovietų lauko imis Hel sinkio nutarimai, kad būtų iš esmės pajudintas Lietuvos laisvės klausimas. Sv. Tėvas Jonas-Paulius II pasisakė kasdien maldose atsimenąs Lietuvą, kuri jam esanti labai brangi.

Laisvės idėjos neįmanu užgniauzti. Ji blykstelį įsigavusių

žarijų liepsna ir kelia nerimą Kremliuje. Senoji gvardija drebėdama tampo vergijos vadeles, bijodama jas perduoti jaunesniajai kartai, kuri, vis daugiau pažindama vakarų kultūrą, nebūtinai laikytųsi tironijos peremptų priemonių. Pasidžiaugęs D. Britanijos lietuvių veikla, ragino ir toliau informuoti įtakingus anglos, kad geriau susivoktų, kaip gniuždoma tautinė sąmonė pavergtoje Lietuvoje.

Po trumpo, bet idomaus pranešimo sąskrydyžio dalyviai atsikvėpė gražiai pavykusio koncerto metu.

Dainos ir šokiai

Pirmiausia visus gražiai nutaikė iškilūs mūsų solistė Vida Gasperienė, padainavusi muz. J. Stankūno "Humoreską" ir S. Čerienės "Kada girdžiu aš dainą". Sodrus balsas, meninis įsijavimas ir nuotaikinga interpretacija sukėlė gausias katutes. Vykusiai jai akompanavo N. Vainoriūtė. Sekė chorų dainos ir jaunimo tautiniai šokiai.

Visus žavėjo žinomas Nottinghamo moterų "Gintaro" chorėlis, nukėlęs mintis į Lietuvą "Sodo obelėlės" ir "Siuntė mane motinėle" dainomis. Šauniai pasirodė vyrų "Gintaro" choras, diriguojamas V. Gasperienės, kuri įkvėpė vyrams balso discipliną, nuansuotą minties išraišką, įsijautimą. Dar įspūdingiau suskambė mišraus "Gintaro" choro dainos: "Jūros šauksmas", "Subatėlė", "Tėvynė Lietuva". Nuostabu, kaip dainą pamilūsios solistės-dirigentės gražios pastangos ir visų nuostabių dainų

bendradarbiavimas pakelia meninį koncerto lygį.

Tautinius šokių linksmai šypodomiesi vikariai pašoko Londono "Zaibo" paaugęs jaunimas, vadovaujamas Ald. Pukštys. Jų įkandin pasirodė Gloucesterio-Stroudo "Baltijos" grupės augas jaunimėlis, kurį gražiai globoja ir lavina M. Gelvinauskienė.

Dalyviai atidžiai klausėsi anglės Lilijos ir jos vyro Antano Valentos liaudiško dueto, gražiai padainavusio "Keliaujame su daina" ir "Stoviu aš parimus" populiarias dainas. Akordeonu akompanavo J. Kukštas.

Užsklanda

Kai grakšti pranešėja Nottinghamo un-to absolventė Onutė Virbickaitė paskutinį kartą nusisypsojo, rengėjų vardu A. Jalo-veckas padėkojo V.LIKO pirm. dr. K. Bobeliui ir žmonai, dainininkams bei šokėjams, kuni-gams ir gausiai susirinkusiems dalyviams. Ryžtingai sugiedoję Tautos himną, iš įvairių vietovių suvažiavę sveteliai dalinosi gražiais įspūdžiais, stiprinosi įvairia atgaiva ir gerėjosi meno paroda, kuriai rodinis parūpino Vl. Narbutas, Rūta Popikienė, Kz. Steponavičius ir kt. Sąskrydžio programą filmavo J. Padvaiskis.

Nors D. Britanijos lietuvių eilės, mažėja, tačiau susirandama kitų tautybių talkininkų, kurie prisideda ir prie dainos, ir tautinių šokių.

Sis sąskrydis gražiai pavyko, praturtintas dalyvių tautinėmis mintimis ir menu.

"Kronika - ginklas Lietuvoje"

(Atkelta iš 3-čio psl.)

tieji tremtiniai vyskupai Stepodavičius ir Sladkevičius) paliudijo raštu lietuvių kunigų ryžtą nekapituluoti prieš savavališką komunistinių įstaigų piktnaudžiavimą savų įstatymų.

Už tų drąsių tikėjimą išpažintųjų dvasininkų fronto kūrė mažiau tvirtai laikosi žymioji Lietuvos liaudies dalis. Todėl tiek Vilniaus, tiek Maskvos Lietuvos gyvenimą dirguojančios įstaigos vargu ar norės kelti audrą prieš tokią masinę tautos rezistenciją, ypač dėlto, kad tokią audrą jos, tos komunistinės įstaigos pergyveno 1972 m., kai Kaune sunerimusius lietuvių, po Kalantos susideginimo, turėjo malšinti elitiniai Maskvos kariuomenės daliniai. Vargu, — klausia vokiečių žurnalistas, — ar Lietuvos komunistai rizikuos sukelti antrą tokią audrą ir ją vėliau kruvinau malšinti.

Dvasiniai stipruoliai

Visas lietuvių katalikų naujas rezistencinis sąjūdis, atrodė, spiečiasi apie "Kronikos" leidėjus. "Kronika" yra tartum vėliau neišsėjęs, vedantis kovojančias tikinčiųjų mases, ir kartu yra taurė, kurioje sūteka žinios kaip komunistai tiek Lietuvoje, tiek kitur Sovietijoje laužo religines tikinčiųjų teises. Reikia tik stebėtis, iš kur dar ir šiandien Lietuvoje atsiranda tiek dvasios stipruolių, kurie žūtibt pasiryžę

'Kronika' leisti, platinti, persiųsti užsienin. Jie kovoja už tai, ką pati sovietų konstitucija laiduoja, būtent, religinę laisvę.

"Kronika" nuolatos primena: komunistai, duokite lietuviams pilną religijos laisvę, leiskite studentams laisvai stoti į kunigų seminariją, tada pogrindinė spauda savaime dingis ir negadins jūm nervų; leiskite veikti vienuolynams, tai ir nebus slap-tųjų vienuolių; leiskite religinę spaudą, ir 'Kronika' savaime užsida-rs!

Kur tau leis visa tai komunistai Lenino šalyje, Sovietijoje! Juk tai įrodytų sovietinės ateitinės sistemos bankrotą! Ogi komunistų ideologija juk nenori jokia kaina kapituliuoti — baigia savo išsamų straipsnį apie didžiadvasius lietuvių katalikus ir jų "Kronikos" aštuntąjį gimtadienį vokiečių "Deutsche Tagespost" žurnaliste Diethilda Trefertienė. Skt.

Okulistas
S. Brogowski, O.D.

412 Roncesvalles Ave.

Toronto, Ontario

(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

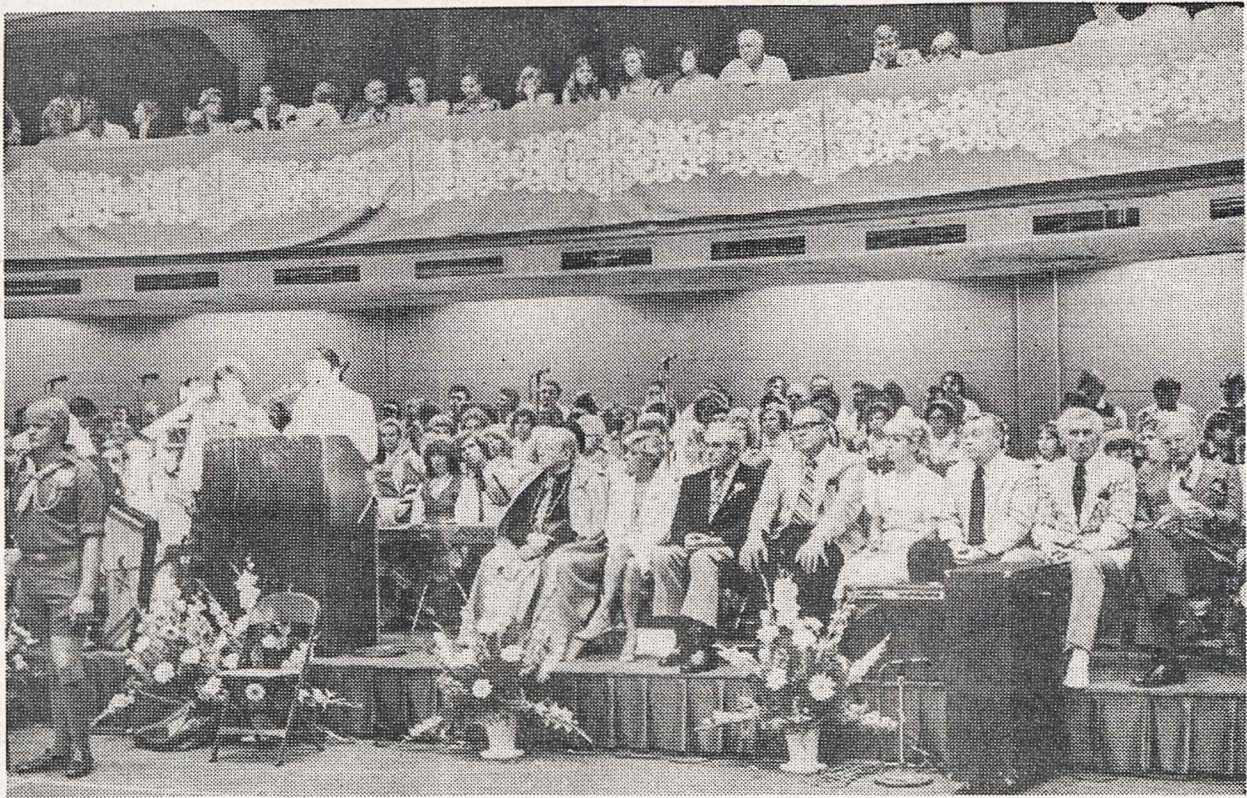
531-4251

Pacientai priimami

susitarus telefonu

Toronto "Gintaro" šokėjos prieš kelionę į Prancūziją Nuotr. R. Paulionio

Garbės svečių tribūna VI Tautinių Šokių Šventėje Čikagoje. Kalba — rengėjų komiteto pirm. J. TALANDIS, jo kairėje — kardinolas CODY, miesto burmistrė BYRNE ir kt.

Toronto "Gintaras" šoko ...

(Atkelta iš 5-to psl.)

Kanada ir Lietuva

Pilni entuziazmo išvažiavom į koncertų salę repetuoti. Po to skubiai pasipuošėm tautiniais drabužiais, ir, nešdami Lietuvos, Kanados vėliavas ir "Gintaro" plakata, žygiavom į rotušės aikštę oficialiam festivalio atidarymui. Visi ansambliai išsiriavo priekyje prie rotušės laiptų, o aikštė žerėjo įvairiomis spalvomis. Miesto burmistras ir festivalio pirmininkas pasveikino dalyvius. Tada tautybų vėliavos buvo iš eilės iškviestos į priekį, grojant tautų himnus per garsiakalbį. Nors mes oficialiai atstovavom Kanadai, giedojom ir Lietuvos himną su tikru pasididžiavimu. Šiai iškilmei užsibaigus, buvo uždegta simbolinė draugystės liepsna, kuri degė per visą festivalį.

Priėmimo pas burmistrą dalyvavo visų grupių vadovai, šokių atstovai ir vertėjai. Priėmimo metu pasikeitėm dovanoėmis. Remiremontio burmistras įteikė visiems ansambliams po varinį miesto ženklą, o mūsų atstovai jį apdovanojo dail. A. Tamošaitienės austa juosta ir "Gintaro" ženklu. Taip pat buvo perduotas Toronto burmistro laiškas ir įteiktas Toronto miesto ženklas.

Dalyvaujame koncerte

Vakare įvyko antroji festivalio dalis. Pusvalandžio ilgumo programos davė prancūzų, vokiečių, bulgarų ir mūsų ansamblių. Folklorinį autentiškumą, sceninę laikyseną ir pasirodymų sklandumą vertino visų grupių vadovai ir kiti teisėjai. Šokom ir dainavom su didesniu užsidegimu nei betkada anksčiau nes žinojom kad turėsime retą progą parodyti lietuviškos kultūros grožį tarptautinio mato renginyje. Užbaigėm koncertą patenkinti savo pastangomis.

Antra festivalio diena nebuvo tokia varginanti. Po pietų koncertavom Bain-les-Bains miestelyje, kur kasmet pasirodo Remiremontio varžybų dalyviai. Grįžom į bendrąją vakarą, kurį praleidom kavinėje. Ten pat sutikom kitų "atostogaujančių" grupių narius. Tuo laiku koncertų salėje pasirodė belgų, jugoslavų, prancūzų ir šveicarų ansambliai.

Katedroje ir mieste

Pagaliam — paskutinė festivalio diena — sekmadienis. Visai nenuostabu, kad beveik kiekviena minutė buvo užimta. Iš ryto atsikėlėm ir kartu dalyvavom šv. Mišiose miesto katedroje. Šį sekmadienį buvo naujo kunigo priimtuvės, tad Mišios buvo iškilmingos. Prie iškilmių prisidėjome ir mes: sugiedojom "Ave Maria" ir "Kaip grįžtančius namo paukščius".

Po Mišių vos spėjom persirengti tautiniais drabužiais ir turėjom grupėmis eit į miesto centrą pabendrauti su miesto gyventojais. Eidami miestan, nustebom išgirdę anglų kalbą — tai amerikiečiai. Su jais pasikalbėjom daugiau, kai visos grupės susirinko kartu pietauti ir padainuoti.

Didysis paradas

Po pietų vyko "Le Grand De-file" — paradas. Žygiavom gatvėmis, kurių šaligatviuose buvo susigrūdę tūkstančiai turistų ir vietinių žiūrovų. Kai reikėjo dažnai sustoti ant kietos akmeninės gatvės šokti, labai pavydėjom jugoslavams ir bulga-

rams. Mielai būtume iškeičę savo odines nagines ant jų stipriųjų batų!

Kiekviena grupė užbaigė "de-file" skirtingoje vietoje. Įvairiose miesto aikštėse buvo pastatytos scenos, kuriose atlikom paskutinius šokius. Deja, paskutinis koncertas atnešė ir paskutinį nesklaidumą. Mums paskirta scena buvo permaža, tad reikėjo šokti greities gatvės viduryje. Žiūrovai turbūt stebėjosi, kad mes galėjom plačiai šypsotis, šokdami ant kietos žemės ir bandydami be garsiakalbių dainuoti. Jie neturėjo jokio supratimo, ką mes galvojom apie šio ilgo "pasimankštinimo" pabaigą ir poilsį.

Antra vieta "Gintarui"

Programoms užsibaigus, žiūrovai atlydėjo ansamblius į rotušės aikštę, kur turėjo įvykti premijų įteikimas. Kol teisėjai viduje svarstė rezultatus, mes laiką leidom dainuodami lietuviškas dainas. Mus apsupo didelis būrys žiūrovų, ir bandė išjungti į mūsų dainas. Netrukus kiti ansambliai irgi užtraukė dainas.

Netrukus prie išstatyto taurių pasirodė teisėjai. Aikštę apgaubė tylą. Ilgai lauktas pranešimas ir žymenų įteikimas atliko burmistras ir festivalio pirmininkas. Rezultatai buvo tokie: — trečioji vieta įjugoslavai, antroji vieta "Gintaras", pirmoji vieta (jau šeštą sykį) bulgarai. Už nuotaikingumą ir draugiškumą mes pasidalinom pirma premija su bulgarais. Visi džiaugėmės, šokinėjom ir šukavom. Bulgarų muzikantams užgrojus greitą muziką, visi ansambliai susijungė ir šoko kaip pasiutę. Visus jungė bendra festivalio patirtis, ir galėjom įvertinti vie-

ni kitų sunkius pasiruošimo darbus.

Atsiveikinant

Vakare tęsėm linksma šventę bendrabučio salėje. Nors su dauguma kitų šokių mums buvo sunku susikalbėti, susipažinom ir susidraugavom. Baliaus metu atsiveikinom su autobuso vairuotoju. Dėkojom jam už kantrybę su mumis keliaujant, už supratimą mūsų pokštų ir už prisidėjimą prie mūsų nuotykių. Prizadėjom palaikyti ryšius ir atsivesti nuotraukų.

Naktis tarp festivalio pabaigos ir išvykimo iš Remiremontio prisiminimuose labai miglota. Turbūt todėl, kad ji buvo labai trumpa. Šeštą valandą ryto jau sėdėjome nepažįstamame autobuse ir keliavom Paryžiaus link. Kelionės metu miegojom, kalbėjom, ir planavom, kaip geriausiai praleisti dvi laisvas dienas Paryžiuje.

Pasiekę Paryžių, apsistojom dideliame viešbutyje Nanterre priemiestyje. Kadangi Paryžiuje visi ejom savais keliais ir aplankėme skirtingas vietas, išpuodijom ir prisiminimus sunku čia surašyti. Užtenka tik pasakyti, kad visi pasiryžom ten sugrįžti ilgesniais laiku.

Nors kelionė Prancūzijoje jau nuslinko praėjusi, dažnai, išgirdę prancūzišką žodį ar pažvelgę į nuotrauką, mintimis grįžtam prie tų nuotykių kupinų dienų. Prisimenam begalinę eilę koncertų ir didžiulį džiaugsmą, kad ištesėjom. Regime žmones, kurie mums nusislypo, prisimenam šioje kelionėje supintas draugystes. ir nepamirštam aidinčių dainų. Turime brangią puokštę įvairiausių prisiminimų, kurių nesutalpintume nė kelių tomų knygoje!

"Tėviškos Žiburių" tarnautojai ir buvusiai KLK Kultūros Dr-jos valdybos narei FELICIJAI URBONIENEI bei jos šeimai, liūdiničiai

a.a. tėvelio
ANTANO BAČENO,

nuosirdžių užuojautą reiškia —

"Tėviškos Žiburiai"

Mūsų kredito unijos nariui

a+a Albinui Snapkauskui

mirus, jo žmonai PETRONELEI, vaikams su šeimomis, visiems giminėms ir artimiesiems nuosirdžių užuojautą reiškia —

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

Mylimai MAMYTEI

A+A

VERONIKAI BISKIENEI

Lietuvoje mirus, sūnui VYTUI ir jo šeimai, taip pat sūnams bei dukrai su šeimomis Lietuvoje reiškiamo gilią užuojautą —

Pažerūnų šeima

A+A

ONAI BALIŪNIENEI

mirus,

jos dukrai ONUTEI, sūnams, seseriai MONIKAI ŽEKIENEI ir visiems artimiesiems gilią užuojautą reiškia —

Aleksas Andrusis

Tautinių šokių šventės — buvusios ir būsimos

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Pastabos

Mokytojus ir šokėjus apvylė repetuaro parinkimas bei sudarymas. Žiūrovą žavėjo masė, bendras vaizdas, pakili nuotaka, lietuviškumo demonstracija — viskas judėjo, aplinkui sukosi ratukai. Bet šokiai, išskyrus jau anksčiau ir po keletą kartų šventėse atliktuosius, buvo parinkti iš senesniųjų. Naujesnieji bei specialiai šventei parašyti buvo labai silpni, paprastai, tinką daugiau vaikams arba jauniams šokėjams. Dabar, kai grupės jau daug stipresnės ir pajėgesnės, kai savo repertuaruose turi po kelias dešimtis daug sudėtingesnių šokių, kai gali surengti gana augsto lygio savo koncertus, joms ruošti šventės repertuarą buvo neįdomu, ypač dėlto, kad šokiai buvo panašūs į vienas kitą. Kiekviena šventė paliko šokių grupėms ką nors naujo, kad ir ateityje galėtų savo repertuare juos palikti. Ši šventė nepalikio nieko. Naujai šventei aprašyti šokiai "Siuntė mane motinėle" ir "Suk, suk ratelį" yra sudėtiniai iš kitų paimtų figūrų fragmentai.

Lėti veteranų šokiai ir daugiau kvadratinė formų buvo gražus šventės pajavirimas. Veteranų grupės turėtų pasilikti ir kitose šventėse, juoba, kad jų skaičius auga. Juk malonu matyti šioje lietuviškoje demonstracijoje šalia vaikų ir tėvus.

Galbūt orkestrui sunku per vieną repetaciją gerai susigroti, gal F. Stroliai sunku buvo iš paprastų melodijų ką iškombinuoti, nes jautėsi daug spragų. Bent jau parado metu norėjosi, kad muzika šokėjus keltų nuo žemės, o to tikrai truko.

Sekantių švenčių rengėjai turės gerai pagalvoti, kaip su trumpinti parada. Pirmiausia veteranai turėtų eiti kartu su grupe, kuriai jie priklauso. Kai kurios grupės turi tik vieną motą. Neviena jų, išgyjavusi su vienais šokėjais su plakatu bėgo atgal ir vėl įgyjavo net po keletą kartų. Vaikai gali įgyti tik prieš savo šokius (kaip buvo daroma kitose šventėse), nes jų žygiavimas nėra toks jau labai įspūdingas. Be to, po pusantros valandos laukimo ir dar valandos žygiavimo buvo išvargę žiūrovai ploti, o šokėjai žygiuoti. Pranešėja pristatė grupes ir vadovus, bet muzikos ir plojimų fone sunku buvo ką nors suprasti. Jeigu grupė neska plakata, jau visi žino, kas ji yra.

Salė gražiai buvo išpuošta aplinkui balkonais einančiu ornamentu ir atrodė gražiai, bet pagėdome šviesų efektu. Galbūt praėjusiose trijose šventėse įvairiaspalvių prožektorių žaisme kartais atrodė, kad yra tamsoka, bet tai davė daug įvairumo, turtingumo, o ir fotografai bei filmuotojai įstengė daug gražių momentų pagauti. Šventės metu amfiteatras visą laiką buvo apšviestas pilnomis šviesomis, o taip prašytė prašėsi

švelnesnių šviesų efektų bent lyriškos Sadutės ir Blezdingėlės metu.

Penktosios šventės leidinyje prisiminti mirusieji — poetė Juozė Augustaitytė-Vaičiūnienė, muzikai Jonas Zdanis ir Broņius Jonušas. Jie visi daug prisidėjo prie tautinių šokių švenčių augimo ir savo įnašą paliko įamžintą ne tik prisiminimuose, bet ir paliktose melodijose bei šokiuose. Šventosios šventės rengėjų komitetas nutarė pristatyti švenčių pirmininkus ir meno vadovus. J. Talandis išsiuntinėjo visiems pakvietimus, o pristatymą atliko JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirm. Vytautas Kutkus. Gaila, kad jis nepasidarė sąrašo ką turėtų pristatyti: praleido I. Šilingienę (ją prisiminė tikta gale), o III ir IV šventės rengėjų komiteto pirmininko dr. L. Kriaučiūno visai nepaminėjo. Žinoma, pristatymas niekad nebus atlyginamas už nuveiktus darbus, o ignoravimas negalės žmogaus nuveiktų darbų anuliuoti ar iš istorijos išbraukti, tačiau viešas pristatymas turėjo būti arba pilnas, arba jo visai neturėjo būti. Neapdairumas sukėlė nereikalingus ginčus.

Saunus jaunimas

Prisimenant visas šešias praejusias šventes, šeštadienio repetacijos metu buvo malonu stebėti mūsų lietuvišką jaunimą — kaip šauniai jie atrodė. Jei pirmosios šventės tik stipresnės ir labiau patyrusių mokytojų vadovaujamų grupės turėjo darbo uniformas, tai dabar jau beveik visi buvo uniformuoti ir vieni už kitus gražiau ir spalvingiau pasipuošę savo grupės ženklais bei vienodais marškinukais. Tai sudarė organizuoto jaunimo vaizdą, jaunimo, kuris didžiūojasi savo grupe, jaučia drausmę ir atsakomybę, sutinka paklusti bendrai savo vadovui ir stengiasi elgtis tvarkingai. Uniforma įpareigoja.

Tai vis mokytojo, vadovo nuopelnas. Jis yra tas, kuris įstengia ne tik paruošti šokius, bet ir jaunimą sudrausminti, supažindinti su tvarkingu dėvėjimu tautinių drabužių, pagarba vyresniesiems, savo paties grupei bei jos vardui. Pasidarė taip, kad tautiniai šokiai ir jų grupės yra šeštadieninės mokyklos tęsinys, taip reikalingas palikus mokyklos suola, ypač jaunuolio brendimo laikotarpyje.

Užbaigos pokylis

Pasibaigus programai, paprastai ruošiamas šventės pokylis. Jis ruošiamas ne tik tam, kad visi susirinkę pavalgytų vakariene, bet ir po įtempto bei ilgo darbo atsileistų, pasidžiaugtų. Juk šventės dalyvių negalima, kaip elektros lempučių, išjungti ir vėl pasinerti į kasdieniškus darbus. Daug įspūdžių, daug išgyvenimų. Jais nori pasidalinti mokytojai, jaunimas, žiūrovai. Visi nori atsipalaiduoti, pabendrauti, pasidalinti išpuodijais. Kaip ir praieityje, ir šio

pokylio metu buvo nutarta pagerbti mokytojus ir bent simboliškai dovana jiems atsilyginti. Tautinių šokių vadovai nėra apmokami ir jų darbą pinigais įvertinti būtų sunku. Ir šį kartą buvo kiekvienam mokytojui paruoštos gražios padarvos, skoningai šventės ženklų papuoštos ir kiekvienam įrašytos metalinės plokštelės, pritvirtintos prie medžio. Tai gražus atminimas. Bet jų įteikimo būdas apvylė ne vieną. JAV LB pirm. V. Kutkus įteikė tik keletui svarbesnių, jo manymu, mokytojų minėtų suvenyrus, o kitus paprasė, taupant laiką, ateiti prie didelės krūvos ir susirasti sau skirtą žymenį. Nejaugi vadovas, kuris neskaitė savo valandų, praleistų besiruošiant šventei, neužsipelnė pusės minutės, kad būtų pakviestas, pristatytas ir bent vienas žodžių "ačiū" padėkotas? Gyvenimas dažnai susideda iš smulkmenų, bet labai svarbių. Kartais ir mokinimas žmogui padėkoti pasidaro didelis menas.

Žvilgsnis ateitį ir Lietuvon

Tautinių šokių šventės duoda gražaus pelno, bet kaip mažai jo skiriama patiems tautinių šokių reikalams. Greitai pradėsime planuoti VII tautinių šokių šventę. Tiems, kurių rankose bus šis darbas, reikėtų gerai pagalvoti apie repertuaro sudarymą, mokytojams vadovėlių paruošimą ir išleidimą, šokių atrinkimą. Kad šventės ir ateityje bus sėkmingos, teikia vilties ir tai, kad auga gražus kadras jau-

Lietuviškos veiklos keliu

Agr. Dr. Petras Lukoševičius atšventė savo šešiasdešimtąjį gimtadienį. Yra gimęs 1920 m. Zemaitijoje, Kretingos apskrityje. Baigęs Tėvų pranciškonų gimnaziją ir vasaros mokytojų kursus Ukmergėje, kelerius metus mokytojavo pradžios mokykloje. Po to įstojo į Žemės ūkio Akademiją Dotnuvoje, kurios baigti nebegalėjo dėl karo audrų.

Tremties kelią pradėjo Bavarijoje, vėliau persikėlė studijuoti į ką tik įsteigtą Baltiečių universitetą Pinneberge, britų zonoje. Agronomijos mokslus baigė Bonnos universitete ir po to emigravo į Kanadą, kur gavo darbą ūkyje prie Montrealio. Jausdamas polinkį į tolimesnius agronomijos mokslus, gavo Barley Improvement Institute of Canada stipendiją ir toliau studijavo McGill universitete Montrealyje, kur gavo magistro laipsnį. Pastudijavęs metus JAV-bėse, grįžo į McGill, kur gavo agronomijos daktaro laipsnį. Dirbti pradėjo eksperimentiniame tabako ūkyje — pradžioje asistentu, o vėliau vedėju.

Dr. P. Lukoševičius visą savo gyvenimą yra aktyvus lietuviškoje veikloje. Lietuvoje dirbo ateitininkuose ir įvairiose studentų organizacijose, neretai ei-

nų vadovų, gerai paruoštų ir suprantančių savo darbą. Savo rankose jie turi šėsių praėjusių švenčių planus bei patirtį su sėkmėmis ir nesėkmėmis. Jau nieji vadovai yra kritiškesni, daugiau suprantantys ir reikalaujantys. Reikia tik darbo, išvermės ir ryžto. Sėkmės jiems!

Praėjus VI Tautinių Šokių šventei Čikagoje, okupuotoje Lietuvoje, Vilniuje, liepos 11-13 d.d. įvyko dainų ir šokių šventė Lietuvos 40 metų okupacijos sukačiai paminėti. Kaip mus iš Lietuvos pasiekianti spauda skelbia, šventėje dalyvavo 1175 kolektyvai su 36,000 asmenų. Tuo pačiu metu aikštėje šoko 3575 šokėjai. Nuotraukose — aplink Lenino paminklą sustoję birbynes pučia sėrmėgomis apsilvilkę vyresnio amžiaus vyrai, o aikštėje sukasi ratukų ratukai. Garbės tribūnoje dešimtimis medalių pasipuosojus stachanovietės. Tačiau nesimato jų veiduose džiaugsmo — daugiau apatija ir abejingumas. Aišku, sovietinė spauda skelbia, kad tai džiaugsmo šventė.

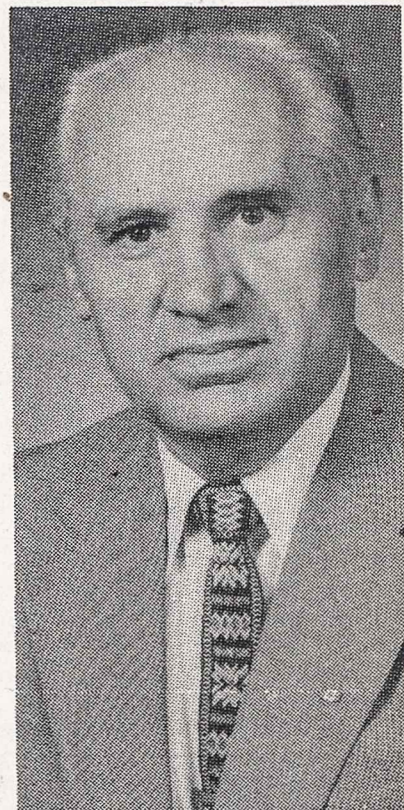
Gaila, kad iš laisvojo pasaulio kampų Čikagon suskridusio jaunimo demonstracijoje nebuvo griežtai pabrėžta, kad mes esame gyvi ir tautiškai susipratę ir po 40 metų Lietuvos okupacijos, nors ir atskirti nuo tautos kamieno bei išblaškyti po platų pasaulį, kad mus su broliais Lietuvoje jungia bendra kalba, daina, šokis, bendras troškimas ir siekis laisvės pavergtai tėvynei, nežūrint kuriame krašte bebūtume. I. N.

damas vadovaujantįs pareigas. Nuo pat atvykimo į Kanadą įsijungė į organizuojamą Kanados Lietuvių Bendruomenę, buvo vis perrenkamas į krašto tarybą. Buvo KLB krašto valdybos pirmininku, du kartus vadovavo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimui. Yra nepaliaujamas Montrealio lietuviškojo gyvenimo judintojas, palaikytojas ir darbuotojas.

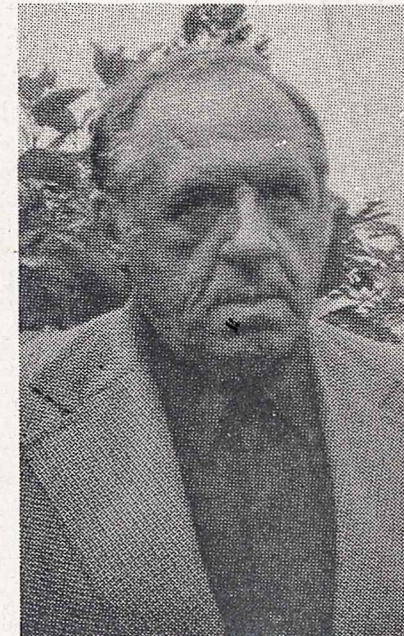
Gyvenimo kelyje visą laiką šalia jo tvirtai stovi žmona Irena (buvusi Kemežytė), skaučių veikėja, lietuviškosios tautodailės puoselėtoja, dukrelės Rasa ir Ina, dabar jau išaugusios į lietuviškojo gyvenimo veikėjas ir vadoves.

Šiai gražiai lietuviškai šeimai — "Igiausių metų".

.A. Rinkūnas

DR. PETRAS LUKOŠEVIČIUS — visuomenės veikėjas ir mokslo žmogus, paminėjęs 60 metų sukaktį

ADOLFAS ANDRULIS, kuris su kitais dalininkais organizuoja Floridą, Daytona Beach, naują lietuvių gyvenvietę

FELIKSAS JUCEVIČIUS

(Tėsinys iš praėjusio nr.)

7. RASYTOJŲ IR ISTORIKŲ IZVALGOS

Europietiškieji minties svyravimai bei dvasinės gyvenamojo momento konvulsijos daugiau ar mažiau atsispindėjo visuose Dostojevskio romanuose. Sritys tarp Pirenėjų, Alpių ir Karpatų atrodė jam be ateities. Ar Ivanui Karamazovui Europa nebūvo tik brangus kapinynas su brangiais numirėliais? Ar Versilovui neprisipažino paskutinės Europos žmonių dienos besileidžiančia saule?

Niekas Dostojevskio labiau negąsdino, kaip tos visos nihilistinės idėjos, atpalaiduojančios žmones nuo tikėjimo šviesos, moralės principų bei asmeninės atsakomybės. Ka tvirtino Ivanas, skepticizmo bei racionalizmo atstovas? Kad "nėra dorybės, jei nėra nemirtingumo".³⁶ Kokią išvadą padarė Smerdiakovas iš bedieviškų Ivanovo samprotavimų? "Jei nėra begalinio Dievo, tai nėra ir jokių dorybių, tada jų nė nereikia."³⁷

Šios ir panašios mintys yra visu dramatiškumu atskleistos taip pat Dostojevskio romane "Nusikaltimas ir bausmė". Čia Dostojevskis lyg nujautė, kad "anapus gėrio ir blogio" teorijos bus viena diena pritaikytos bausimiesiems nusikaltimams įteisinti. Kaip Jean Paul, taip ir jis išreiškia šią baimę sapno forma. Jis pasakoja, kaip atgailavimo metu Sibire serganciam Roskolnikovui vaidenios, "tartum visam pasauliui nulemta būti auką kažin kokios baissos, negirdėtos ir neregėtos maro ligos, ateinančios į Europą iš Azijos gelmių. Visi turėjo pradžią, be kurių išrinktųjų, labai nedaugelio. Atsirado kažkokiu, mikroskopinių gyvūnėlių, kurie skverbėsi į žmonių kūnus. Bet tie gyvūnėliai buvo dvasios, turinčios protą ir valią. Žmonės, jomis užkrėsti, tučtuojau pasiusdavo ir išprotėdavo. Bet niekad nelaike savęs žmonės tokiais išmintingais ir neklystančiais, kaip šitie užkrėstieji. Niekad nelaike labiau nesugriaujamais savo sprendimų, savo mokslo išvadų, savo dorovinių įsitikinimų ir pažiūrų. Išties kaimai, ištisi miestai ir tautos užsikrėdavo ir eidavo iš proto. Visi buvo nerimo nusiaubti ir nesuprato vienas kitą, kiekvienas manė, kad tik jis vienas žino tiesą ir kankinosi, žiūrėdamas į kitus, mušėsi į krūtinę, verkė ir gražė rankas. Nebeįsima, ką ir kaip teisti, nebegalėjo susitarti, ką laikyti blogu, ką geru. Nebežinojo, ką smerkti, ką išteisinti. Kažin kokio beprasmiško pykčio pagauti, žmonės žudė vienas kitą... Pradėjo gaisrai, užėjo badas. Visi ir viskas pradėjo žūti. Maras plito ir slinko vis tolyn ir tolyn. Išsigelbėti visame pasaulyje galėjo tik kelias žmones, tai buvo skaitiniai ir išrinktieji, skirti pradėti naujai žmonių giminei ir naujam gyvenimui, atnaujinti ir apvalyti žmonių žodį. Žmonės negirdėjo jų žodžio nei balso."³⁸

Turėdami prieš akis šiuos Dostojevskio samprotavimus, ar negalime ramiai prileisti, kad jo dvasinis regėjimas yra savai teisingas už istorikų ideologiškai nuspalvintus tos pačios praeities atkūrimus?

Prieš pat VI-ąją tautinių žokių šventę Čikagoje teko Aloyzui sutikti, paspausti ranką ir pasikalbėti Amfiteatro priėmimų kambaryje. Kas gi galėjo tikėti, kad tas rankos paspaudimas buvo paskutinis atsisveikinimas?

Bus ar nebus pastatytas jam paminklas Čikagos kazimierinėse, visiškai nesvarbu. Kurkas svarbiau, kad lieka gyvas jo dailus žodis visoje eilėje knygų ir straipsnių visoje periodikoje. Toji kūrybinė grandinė sudaro patį iškilniausią ir ilgai išliekanti antspaudą — paminklą. Tuo būdu Aloyzas Baronas, net ir iš anapus ramiai lieka su mumis. To turbūt siekia ir nori kiekvienas kūrėjas, ypač jausdamas, kad palieka ženklą savo trumpalaikės viešnagės šioje žemėje. O tas ženklas — literatūrinis palikimas yra gausus, patrauklus ir vertingas, turįs savo vietą lietuvių literatūroje.

Bus ar nebus pastatytas jam paminklas Čikagos kazimierinėse, visiškai nesvarbu. Kurkas svarbiau, kad lieka gyvas jo dailus žodis visoje eilėje knygų ir straipsnių visoje periodikoje. Toji kūrybinė grandinė sudaro patį iškilniausią ir ilgai išliekanti antspaudą — paminklą. Tuo būdu Aloyzas Baronas, net ir iš anapus ramiai lieka su mumis. To turbūt siekia ir nori kiekvienas kūrėjas, ypač jausdamas, kad palieka ženklą savo trumpalaikės viešnagės šioje žemėje. O tas ženklas — literatūrinis palikimas yra gausus, patrauklus ir vertingas, turįs savo vietą lietuvių literatūroje.

Bus ar nebus pastatytas jam paminklas Čikagos kazimierinėse, visiškai nesvarbu. Kurkas svarbiau, kad lieka gyvas jo dailus žodis visoje eilėje knygų ir straipsnių visoje periodikoje. Toji kūrybinė grandinė sudaro patį iškilniausią ir ilgai išliekanti antspaudą — paminklą. Tuo būdu Aloyzas Baronas, net ir iš anapus ramiai lieka su mumis. To turbūt siekia ir nori kiekvienas kūrėjas, ypač jausdamas, kad palieka ženklą savo trumpalaikės viešnagės šioje žemėje. O tas ženklas — literatūrinis palikimas yra gausus, patrauklus ir vertingas, turįs savo vietą lietuvių literatūroje.

Bus ar nebus pastatytas jam paminklas Čikagos kazimierinėse, visiškai nesvarbu. Kurkas svarbiau, kad lieka gyvas jo dailus žodis visoje eilėje knygų ir straipsnių visoje periodikoje. Toji kūrybinė grandinė sudaro patį iškilniausią ir ilgai išliekanti antspaudą — paminklą. Tuo būdu Aloyzas Baronas, net ir iš anapus ramiai lieka su mumis. To turbūt siekia ir nori kiekvienas kūrėjas, ypač jausdamas, kad palieka ženklą savo trumpalaikės viešnagės šioje žemėje. O tas ženklas — literatūrinis palikimas yra gausus, patrauklus ir vertingas, turįs savo vietą lietuvių literatūroje.

Bus ar nebus pastatytas jam paminklas Čikagos kazimierinėse, visiškai nesvarbu. Kurkas svarbiau, kad lieka gyvas jo dailus žodis visoje eilėje knygų ir straipsnių visoje periodikoje. Toji kūrybinė grandinė sudaro patį iškilniausią ir ilgai išliekanti antspaudą — paminklą. Tuo būdu Aloyzas Baronas, net ir iš anapus ramiai lieka su mumis. To turbūt siekia ir nori kiekvienas kūrėjas, ypač jausdamas, kad palieka ženklą savo trumpalaikės viešnagės šioje žemėje. O tas ženklas — literatūrinis palikimas yra gausus, patrauklus ir vertingas, turįs savo vietą lietuvių literatūroje.

Bus ar nebus pastatytas jam paminklas Čikagos kazimierinėse, visiškai nesvarbu. Kurkas svarbiau, kad lieka gyvas jo dailus žodis visoje eilėje knygų ir straipsnių visoje periodikoje. Toji kūrybinė grandinė sudaro patį iškilniausią ir ilgai išliekanti antspaudą — paminklą. Tuo būdu Aloyzas Baronas, net ir iš anapus ramiai lieka su mumis. To turbūt siekia ir nori kiekvienas kūrėjas, ypač jausdamas, kad palieka ženklą savo trumpalaikės viešnagės šioje žemėje. O tas ženklas — literatūrinis palikimas yra gausus, patrauklus ir vertingas, turįs savo vietą lietuvių literatūroje.

Bus ar nebus pastatytas jam paminklas Čikagos kazimierinėse, visiškai nesvarbu. Kurkas svarbiau, kad lieka gyvas jo dailus žodis visoje eilėje knygų ir straipsnių visoje periodikoje. Toji kūrybinė grandinė sudaro patį iškilniausią ir ilgai išliekanti antspaudą — paminklą. Tuo būdu Aloyzas Baronas, net ir iš anapus ramiai lieka su mumis. To turbūt siekia ir nori kiekvienas kūrėjas, ypač jausdamas, kad palieka ženklą savo trumpalaikės viešnagės šioje žemėje. O tas ženklas — literatūrinis palikimas yra gausus, patrauklus ir vertingas, turįs savo vietą lietuvių literatūroje.

Bus ar nebus pastatytas jam paminklas Čikagos kazimierinėse, visiškai nesvarbu. Kurkas svarbiau, kad lieka gyvas jo dailus žodis visoje eilėje knygų ir straipsnių visoje periodikoje. Toji kūrybinė grandinė sudaro patį iškilniausią ir ilgai išliekanti antspaudą — paminklą. Tuo būdu Aloyzas Baronas, net ir iš anapus ramiai lieka su mumis. To turbūt siekia ir nori kiekvienas kūrėjas, ypač jausdamas, kad palieka ženklą savo trumpalaikės viešnagės šioje žemėje. O tas ženklas — literatūrinis palikimas yra gausus, patrauklus ir vertingas, turįs savo vietą lietuvių literatūroje.

Bus ar nebus pastatytas jam paminklas Čikagos kazimierinėse, visiškai nesvarbu. Kurkas svarbiau, kad lieka gyvas jo dailus žodis visoje eilėje knygų ir straipsnių visoje periodikoje. Toji kūrybinė grandinė sudaro patį iškilniausią ir ilgai išliekanti antspaudą — paminklą. Tuo būdu Aloyzas Baronas, net ir iš anapus ramiai lieka su mumis. To turbūt siekia ir nori kiekvienas kūrėjas, ypač jausdamas, kad palieka ženklą savo trumpalaikės viešnagės šioje žemėje. O tas ženklas — literatūrinis palikimas yra gausus, patrauklus ir vertingas, turįs savo vietą lietuvių literatūroje.

Bus ar nebus pastatytas jam paminklas Čikagos kazimierinėse, visiškai nesvarbu. Kurkas svarbiau, kad lieka gyvas jo dailus žodis visoje eilėje knygų ir straipsnių visoje periodikoje. Toji kūrybinė grandinė sudaro patį iškilniausią ir ilgai išliekanti antspaudą — paminklą. Tuo būdu Aloyzas Baronas, net ir iš anapus ramiai lieka su mumis. To turbūt siekia ir nori kiekvienas kūrėjas, ypač jausdamas, kad palieka ženklą savo trumpalaikės viešnagės šioje žemėje. O tas ženklas — literatūrinis palikimas yra gausus, patrauklus ir vertingas, turįs savo vietą lietuvių literatūroje.

Bus ar nebus pastatytas jam paminklas Čikagos kazimierinėse, visiškai nesvarbu. Kurkas svarbiau, kad lieka gyvas jo dailus žodis visoje eilėje knygų ir straipsnių visoje periodikoje. Toji kūrybinė grandinė sudaro patį iškilniausią ir ilgai išliekanti antspaudą — paminklą. Tuo būdu Aloyzas Baronas, net ir iš anapus ramiai lieka su mumis. To turbūt siekia ir nori kiekvienas kūrėjas, ypač jausdamas, kad palieka ženklą savo trumpalaikės viešnagės šioje žemėje. O tas ženklas — literatūrinis palikimas yra gausus, patrauklus ir vertingas, turįs savo vietą lietuvių literatūroje.

Bus ar nebus pastatytas jam paminklas Čikagos kazimierinėse, visiškai nesvarbu. Kurkas svarbiau, kad lieka gyvas jo dailus žodis visoje eilėje knygų ir straipsnių visoje periodikoje. Toji kūrybinė grandinė sudaro patį iškilniausią ir ilgai išliekanti antspaudą — paminklą. Tuo būdu Aloyzas Baronas, net ir iš anapus ramiai lieka su mumis. To turbūt siekia ir nori kiekvienas kūrėjas, ypač jausdamas, kad palieka ženklą savo trumpalaikės viešnagės šioje žemėje. O tas ženklas — literatūrinis palikimas yra gausus, patrauklus ir vertingas, turįs savo vietą lietuvių literatūroje.

Bus ar nebus pastatytas jam paminklas Čikagos kazimierinėse, visiškai nesvarbu. Kurkas svarbiau, kad lieka gyvas jo dailus žodis visoje eilėje knygų ir straipsnių visoje periodikoje. Toji kūrybinė grandinė sudaro patį iškilniausią ir ilgai išliekanti antspaudą — paminklą. Tuo būdu Aloyzas Baronas, net ir iš anapus ramiai lieka su mumis. To turbūt siekia ir nori kiekvienas kūrėjas, ypač jausdamas, kad palieka ženklą savo trumpalaikės viešnagės šioje žemėje. O tas ženklas — literatūrinis palikimas yra gausus, patrauklus ir vertingas, turįs savo vietą lietuvių literatūroje.

Bus ar nebus pastatytas jam paminklas Čikagos kazimierinėse, visiškai nesvarbu. Kurkas svarbiau, kad lieka gyvas jo dailus žodis visoje eilėje knygų ir straipsnių visoje periodikoje. Toji kūrybinė grandinė sudaro patį iškilniausią ir ilgai išliekanti antspaudą — paminklą. Tuo būdu Aloyzas Baronas, net ir iš anapus ramiai lieka su mumis. To turbūt siekia ir nori kiekvienas kūrėjas, ypač jausdamas, kad palieka ženklą savo trumpalaikės viešnagės šioje žemėje. O tas ženklas — literatūrinis palikimas yra gausus, patrauklus ir vertingas, turįs savo vietą lietuvių literatūroje.

Bus ar nebus pastatytas jam paminklas Čikagos kazimierinėse, visiškai nesvarbu. Kurkas svarbiau, kad lieka gyvas jo dailus žodis visoje eilėje knygų ir straipsnių visoje periodikoje. Toji kūrybinė grandinė sudaro patį iškilniausią ir ilgai išliekanti antspaudą — paminklą. Tuo būdu Aloyzas Baronas, net ir iš anapus ramiai lieka su mumis. To turbūt siekia ir nori kiekvienas kūrėjas, ypač jausdamas, kad palieka ženklą savo trumpalaikės viešnagės šioje žemėje. O tas ženklas — literatūrinis palikimas yra gausus, patrauklus ir vertingas, turįs savo vietą lietuvių literatūroje.

Bus ar nebus pastatytas jam paminklas Čikagos kazimierinėse, visiškai nesvarbu. Kurkas svarbiau, kad lieka gyvas jo dailus žodis visoje eilėje knygų ir straipsnių visoje periodikoje. Toji kūrybinė grandinė sudaro patį iškilniausią ir ilgai išliekanti antspaudą — paminklą. Tuo būdu Aloyzas Baronas, net ir iš anapus ramiai lieka su mumis. To turbūt siekia ir nori kiekvienas kūrėjas, ypač jausdamas, kad palieka ženklą savo trumpalaikės viešnagės šioje žemėje. O tas ženklas — literatūrinis palikimas yra gausus, patrauklus ir vertingas, turįs savo vietą lietuvių literatūroje.

Bus ar nebus pastatytas jam paminklas Čikagos kazimierinėse, visiškai nesvarbu. Kurkas svarbiau, kad lieka gyvas jo dailus žodis visoje eilėje knygų ir straipsnių visoje periodikoje. Toji kūrybinė grandinė sudaro patį iškilniausią ir ilgai išliekanti antspaudą — paminklą. Tuo būdu Aloyzas Baronas, net ir iš anapus ramiai lieka su mumis. To turbūt siekia ir nori kiekvienas kūrėjas, ypač jausdamas, kad palieka ženklą savo trumpalaikės viešnagės šioje žemėje. O tas ženklas — literatūrinis palikimas yra gausus, patrauklus ir vertingas, turįs savo vietą lietuvių literatūroje.

Raskolnikovo sapnas išvydo spaudos šviesą 1866 m., t. y. gerokai prieš revoliucijas, pasaulinius karus, Stalino bei Hitlerio košmarą, ištikusį ne tik Europą, bet visą pasaulį apskritai. Bet ar Raskolnikovo sapnas neatspindi pranašiskai visų tų tragiškųjų įvykių?

1940 m. pasirodė A. Koestlerio romanas "Nulis ir begalybė". Autorius dedikavo šią knygą Maskvos teismų aukoms atminti. Čia mus domina tai, kad šio romano herojų politinės težės remiasi Raskolnikovo sapno filosofija.

Štai pora Rubašovo samprotavimų. Vienas jų apie partijos neklaidingumą: "Aš ir tu, mes galime klysti, bet jokių būdu Partija. Partija, drauge, yra kažkas daugiau nei tu ir aš, daugiau nei tūkstančiai tokių kaip mes. Partija yra revoliucinės idėjos Istorijoje įkūnijimas. Istorija nežino nei skrupulų, nei svyravimų. Neklystanti ir šalta, ji rieda prie savo tikslo. Kiekvienam kelio posūkyje ji išmeta susirinkusį purvą ir skendusių lavonus. Istorija žino savo kelią. Ji nedaro klaidų."³⁹

Kitas samprotavimas apie vertybes bei nusikaltimus: "Mes mokame Istoriją daug geriau, negu kiti. Nuo kitų mes skiriamės loginiu grynumu. Žinome taip pat, kad Istorijai vertybė yra nulis ir kad nusikaltimai dažnai lieka nenubausti, tačiau kiekviena klaida turi savo pasekmę ir keršią ligi septintos kartos."⁴⁰

Ivanovas, Rubašovo tardytojas, sako apie "Nusikaltimą ir bausmę": "... aš esu tokios nuomonės, kad reikia visus šios menkavertės knygpalaiškes egzempliorius sudeginti. Tu tik pagalvok, kur mus šita miglota humanistinė filosofija nuvestu. Jeigu mes jos laikytumės raišdiki, jeigu turėtume vadovautis dėsniais, pagal kuriuos individų yra neličiamas ir kad mes negalime operuoti žmonių gyvybėmis, laikydamiesi matematikos taisyklių."⁴¹

Nežinia, Dostojevskio paveiktas ar ne, Friedrich Nietzsche skelbė kartu ir Dievo mirtį, ir dvasinę Vakarų mirtį. Nemanykime, kad jis ryžosi sunaikinti tikėjimą į Dievą. Jis pradėjo kalbėti apie Dievo mirtį, nes buvo įsitikinęs, kad jis yra iš tikrųjų miręs jo šimtmečio kartoje. Kaip niekas kitas Vakaruose, jis suprato šio fakto reikšmę tolimesnei Vakarų istorijos eigai. Dostojevskiu buvo Vakarų kapinynas, nes jis niekada nemėgo jų, o Nietzsche pranašavo jiems tamsią ateitį, nes siejoji, sąmoningai ar ne, jų likimui. Jis buvo gal ne tiek krikščionybės ir Vakarų priešas, kiek negailestingas vieno ir kito kritikas. Jis lygino Vakarų su Faustu, kuris šturmuoja visus fakultetus. Kaip Faustas užrašo save siela velniui, taip vakariečiai parduoda ją mokslui. Bet pavojingiausia Vakarų liga yra nihilizmas.

Nietzsche neklydo. Štai ką jis rašė: "Aš pasakojau tau, kas ateina, kas negali kitaip ateiti, būtent nihilizmas. Ši istorija gali jau dabar būti papasakota, nes čia veikia būtinybė. Ši ateitis reikišias šimtais ženklų, visur jau beldžiasi likimas. Visos ašys jau pasirušiosios tai ateities muzikai. Visa mūsų europietiškoji kultūra yra kamuojama įtampos, kurioje dešimtmetis po dešimtmečio auga nerami, prievartingai, užgrūvanti katastrofa, panaši į srovę, einančią prie pabaigos, nesusi-mančiančia srove, kuri bijo susimastyti."⁴²

Nihilizmas, su kuriuo susidūrė Vakarų pasaulis, yra radikalus visų priimtų normų bei principų neigimas. Jis nepripažįsta Dievo, atmeta šeimos autoritetą, neigia socialinių ryšių vertę. Turgenevo romano "Tėvai ir vaikai" herojus Bazarovas yra autentiškas nihilisto portretas. Nihilizmui nėra nieko tikro ir nieko švento. Būti be Dievo reikiška iš tikrųjų sirgti nihilizmu liga.

Kaip pas Jean Paul, taip ir pas Nietzsche žmonijos be Dievo likimas įgauna ne tik istorinės, bet ir kosminės dimensijas. "Pamišėlio alegorija" primena "Mirusiojo Kristaus" kalbą: "Ar negirdėjote apie aną pamišėlį, kuris šviesų rytą uždegė žibintą ir bėgo į turgavietę, be paliovos šaukdamas: Aš įjėskau Dievo! Aš įjėskau Dievo! Kadangi daugelis iš ten stovintį į Dievą netikėjo, tai sukėlė dideli juoką. ... Pamišėlis šoko vidurin ir perversė juos savo žvilgsniu. Kur yra Dievas?" —

šaukė jis. 'Aš jums pasakysiu. Mes jį nužudėm — jūs ir aš! Mes visi esame jo žudikai. Bet kaip mes tai padarėme? Kaip mes galėjome išgerti jūrą? ... Ka padarėme, kai žemę atpalaidavome nuo saulės? Kur jį dabar skrieja? Kur keliaujame mes? Tolyne nuo visų saulių? Ar mes nekrintame be paliovos? Ir atgal, i šonus, pirmyn, i visas puses? Ar bėra viršus ir apačia? Ar neklaidžiojame kaip begalinėje nebūtvyje? Ar i mus nepa-dveikia tuščia erdvė? Ar nepasidaro šalčiai? Ar naktis netam-sėja vis labiau?' "⁴³

Ka sako Jean Paul, Novalis, Dostojevskis ir Nietzsche? Tai pati, nors ir kitais žodžiais, būtent, kad Dievo mirtis reikiška Vakarų pasauliui, kaip ir visai žmonijai, taip pat mirti. Žmonijos be Dievo likimas išreiškiamas naktimi be aušros. Kai vakarai peržengė XX š. slenkstį, jiems saulėlydį pranašavo nebe poetai ar regėtojai, o istorikai. Kaikurie jų laikė Vakarų nebe-pagydomu ligoniu. Šią išvadą priėjo Oswald Spengleris. Jau pati jo veikalo antraštė "Untergang des Abendlandes", pasirodžiusio po I D. karo, išreiškia jo pažiūras apie Vakarų ateitį. Mižiniška pinigų galia, politikos grindimas imperiaizmu, tautų virtimas masėmis, metafizinės filosofijos išsigimimas ir faktų filosofija esą nepaneigiamos Vakarų nuosmukio žymės. Visos civilizacijos gimsta, klesti ir miršta, nepalikdamos nieko kito, kaip savo griuvėsius, o kultūros nėra kas kita, kaip didin-gi žmogiškosios dvasios švystelėjimai, bet bereikšmiai, nes neturi nieko pastovaus ir antai-kinio. Vakarų žlugimas esąs taio neišvengiamas, kaip egiptiečių civilizacijos ar Romos imperijos žlugimas, i r tai nedaugiau nuostolingas, kaip kitų civiliza-cijų išnykimas.

H. G. Wellso, taip pat istoriko, pranašystės turi stačiai apokaliptinį pobūdį. Jaunas būdamas užtikrinėjo žmonijai rojaus laikus, o pasenęs savo knygoje "Mind at the End of its Tether" skelbė neišvengiamą istorijos pabaigą.

Nemažai visuotinio dėmesio susilaukė Arnold J. Toynbee pažiūros i civilizacijas. Šis kan-tarus eruditas yra taip pat visai tikras civilizacijų praeinamu-puo. Prieistoriniai laikai — tai nepermatomoji primityvių-ju bendruomenių era, kai žmo-giškasis elementas nugali ani-mališkąjį. Ši jo prielaida nėra gal visai fikcija, nes kažką panašaus sako mitas apie centau-rų kovas su lapitais. Gi istorija yra ne kas kita, kaip civilizacijų eopėja, kuri skelbia, kad viena iš jų neišvengiamai pralaimė-jimo.

Ypač idomi yra Toynbee pa-žiūra i Vakarų bei visos žmoni-jos ateitį. Kai svarstome šį klaui-mą, jis pataria turėti prieš akis dvi alternatyvas: "Viena iš tų alternatyvų yra ta, kad žmo-nijos ateitis nebus katastrofiška; jei II D. karas pasirodys ne-paskutinis, mes pergyvensime kitus pasaulinius karus, kaip pergyvenome du pirmuosius, ir gal susirasime kelią i rames-nius vandenis. Kita galimybė yra ta, kad tie du pirmieji pa-sauliniai karai buvo tik preliu-dija i gautinę katastrofą, kurią užsitrauksime ant savo galvų. Ta antroji netaip maloni al-ternatyva tapo labai praktiška ga-limybė, žmonijai išmokus nau-doti atomine energija anksčiau, negu ji sugebėjo panaikinti ka-rus. Šiuolaikinio pasaulio prie-štarbės ir paradoksai, kuriuos ėmiau kaip iškeitęs tašką, at-rodo kaip rimtos socialinės ir dvasinės ženkli, kurie nūdie-nės istorijos panoramoje yra grėsmingi bruožai. Tai nuoroda, kad mes privalome žvelgti i ma-žiau malonią alternatyvą kaip rimtą galimybę, o ne kaip pik-tą juoką."⁴⁴

(B. d.)

šaukė jis. 'Aš jums pasakysiu. Mes jį nužudėm — jūs ir aš! Mes visi esame jo žudikai. Bet kaip mes tai padarėme? Kaip mes galėjome išgerti jūrą? ... Ka padarėme, kai žemę atpalaidavome nuo saulės? Kur jį dabar skrieja? Kur keliaujame mes? Tolyne nuo visų saulių? Ar mes nekrintame be paliovos? Ir atgal, i šonus, pirmyn, i visas puses? Ar bėra viršus ir apačia? Ar neklaidžiojame kaip begalinėje nebūtvyje? Ar i mus nepa-dveikia tuščia erdvė? Ar nepasidaro šalčiai? Ar naktis netam-sėja vis labiau?' "⁴³

Ka sako Jean Paul, Novalis, Dostojevskis ir Nietzsche? Tai pati, nors ir kitais žodžiais, būtent, kad Dievo mirtis reikiška Vakarų pasauliui, kaip ir visai žmonijai, taip pat mirti. Žmonijos be Dievo likimas išreiškiamas naktimi be aušros. Kai vakarai peržengė XX š. slenkstį, jiems saulėlydį pranašavo nebe poetai ar regėtojai, o istorikai. Kaikurie jų laikė Vakarų nebe-pagydomu ligoniu. Šią išvadą priėjo Oswald Spengleris. Jau pati jo veikalo antraštė "Untergang des Abendlandes", pasirodžiusio po I D. karo, išreiškia jo pažiūras apie Vakarų ateitį. Mižiniška pinigų galia, politikos grindimas imperiaizmu, tautų virtimas masėmis, metafizinės filosofijos išsigimimas ir faktų filosofija esą nepaneigiamos Vakarų nuosmukio žymės. Visos civilizacijos gimsta, klesti ir miršta, nepalikdamos nieko kito, kaip savo griuvėsius, o kul-tūros nėra kas kita, kaip didin-gi žmogiškosios dvasios švystelėjimai, bet bereikšmiai, nes neturi nieko pastovaus ir antai-kinio. Vakarų žlugimas esąs taio neišvengiamas, kaip egiptiečių civilizacijos ar Romos imperijos žlugimas, i r tai nedaugiau nuostolingas, kaip kitų civiliza-cijų išnykimas.

H. G. Wellso, taip pat istoriko, pranašystės turi stačiai apokaliptinį pobūdį. Jaunas būdamas užtikrinėjo žmonijai rojaus laikus, o pasenęs savo knygoje "Mind at the End of its Tether" skelbė neišvengiamą istorijos pabaigą.

Nemažai visuotinio dėmesio susilaukė Arnold J. Toynbee pažiūros i civilizacijas. Šis kan-tarus eruditas yra taip pat visai tikras civilizacijų praeinamu-puo. Prieistoriniai laikai — tai nepermatomoji primityvių-ju bendruomenių era, kai žmo-giškasis elementas nugali ani-mališkąjį. Ši jo prielaida nėra gal visai fikcija, nes kažką panašaus sako mitas apie centau-rų kovas su lapitais. Gi istorija yra ne kas kita, kaip civilizacijų eopėja, kuri skelbia, kad viena iš jų neišvengiamai pralaimė-jimo.

Ypač idomi yra Toynbee pa-žiūra i Vakarų bei visos žmoni-jos ateitį. Kai svarstome šį klaui-mą, jis pataria turėti prieš akis dvi alternatyvas: "Viena iš tų alternatyvų yra ta, kad žmo-nijos ateitis nebus katastrofiška; jei II D. karas pasirodys ne-paskutinis, mes pergyvensime kitus pasaulinius karus, kaip pergyvenome du pirmuosius, ir gal susirasime kelią i rames-nius vandenis. Kita galimybė yra ta, kad tie du pirmieji pa-sauliniai karai buvo tik preliu-dija i gautinę katastrofą, kurią užsitrauksime ant savo galvų. Ta antroji netaip maloni al-ternatyva tapo labai praktiška ga-limybė, žmonijai išmokus nau-doti atomine energija anksčiau, negu ji sugebėjo panaikinti ka-rus. Šiuolaikinio pasaulio prie-štarbės ir paradoksai, kuriuos ėmiau kaip iškeitęs tašką, at-rodo kaip rimtos socialinės ir dvasinės ženkli, kurie nūdie-nės istorijos panoramoje yra grėsmingi bruožai. Tai nuoroda, kad mes privalome žvelgti i ma-žiau malonią alternatyvą kaip rimtą galimybę, o ne kaip pik-tą juoką."⁴⁴

Ypač idomi yra Toynbee pa-žiūra i Vakarų bei visos žmoni-jos ateitį. Kai svarstome šį klaui-mą, jis pataria turėti prieš akis dvi alternatyvas: "Viena iš tų alternatyvų yra ta, kad žmo-nijos ateitis nebus katastrofiška; jei II D. karas pasirodys ne-paskutinis, mes pergyvensime kitus pasaulinius karus, kaip pergyvenome du pirmuosius, ir gal susirasime kelią i rames-nius vandenis. Kita galimybė yra ta, kad tie du pirmieji pa-sauliniai karai buvo tik preliu-dija i gautinę katastrofą, kurią užsitrauksime ant savo galvų. Ta antroji netaip maloni al-ternatyva tapo labai praktiška ga-limybė, žmonijai išmokus nau-doti atomine energija anksčiau, negu ji sugebėjo panaikinti ka-rus. Šiuolaikinio pasaulio prie-štarbės ir paradoksai, kuriuos ėmiau kaip iškeitęs tašką, at-rodo kaip rimtos socialinės ir dvasinės ženkli, kurie nūdie-nės istorijos panoramoje yra grėsmingi bruožai. Tai nuoroda, kad mes privalome žvelgti i ma-žiau malonią alternatyvą kaip rimtą galimybę, o ne kaip pik-tą juoką."⁴⁴

Ypač idomi yra Toynbee pa-žiūra i Vakarų bei visos žmoni-jos ateitį. Kai svarstome šį klaui-mą, jis pataria turėti prieš akis dvi alternatyvas: "Viena iš tų alternatyvų yra ta, kad žmo-nijos ateitis nebus katastrofiška; jei II D. karas pasirodys ne-paskutinis, mes pergyvensime kitus pasaulinius karus, kaip pergyvenome du pirmuosius, ir gal susirasime kelią i rames-nius vandenis. Kita galimybė yra ta, kad tie du pirmieji pa-sauliniai karai buvo tik preliu-dija i gautinę katastrofą, kurią užsitrauksime ant savo galvų. Ta antroji netaip maloni al-ternatyva tapo labai praktiška ga-limybė, žmonijai išmokus nau-doti atomine energija anksčiau, negu ji sugebėjo panaikinti ka-rus. Šiuolaikinio pasaulio prie-štarbės ir paradoksai, kuriuos ėmiau kaip iškeitęs tašką, at-rodo kaip rimtos socialinės ir dvasinės ženkli, kurie nūdie-nės istorijos panoramoje yra grėsmingi bruožai. Tai nuoroda, kad mes privalome žvelgti i ma-žiau malonią alternatyvą kaip rimtą galimybę, o ne kaip pik-tą juoką."⁴⁴

Ypač idomi yra Toynbee pa-žiūra i Vakarų bei visos žmoni-jos ateitį. Kai svarstome šį klaui-mą, jis pataria turėti prieš akis dvi alternatyvas: "Viena iš tų alternatyvų yra ta, kad žmo-nijos ateitis nebus katastrofiška; jei II D. karas pasirodys ne-paskutinis, mes pergyvensime kitus pasaulinius karus, kaip pergyvenome du pirmuosius, ir gal susirasime kelią i rames-nius vandenis. Kita galimybė yra ta, kad tie du pirmieji pa-sauliniai karai buvo tik preliu-dija i gautinę katastrofą, kurią užsitrauksime ant savo galvų. Ta antroji netaip maloni al-ternatyva tapo labai praktiška ga-limybė, žmonijai išmokus nau-doti atomine energija anksčiau, negu ji sugebėjo panaikinti ka-rus. Šiuolaikinio pasaulio prie-štarbės ir paradoksai, kuriuos ėmiau kaip iškeitęs tašką, at-rodo kaip rimtos socialinės ir dvasinės ženkli, kurie nūdie-nės istorijos panoramoje yra grėsmingi bruožai. Tai nuoroda, kad mes privalome žvelgti i ma-žiau malonią alternatyvą kaip rimtą galimybę, o ne kaip pik-tą juoką."⁴⁴

Ypač idomi yra Toynbee pa-žiūra i Vakarų bei visos žmoni-jos ateitį. Kai svarstome šį klaui-mą, jis pataria turėti prieš akis dvi alternatyvas: "Viena iš tų alternatyvų yra ta, kad žmo-nijos ateitis nebus katastrofiška; jei II D. karas pasirodys ne-paskutinis, mes pergyvensime kitus pasaulinius karus, kaip pergyvenome du pirmuosius, ir gal susirasime kelią i rames-nius vandenis. Kita galimybė yra ta, kad tie du pirmieji pa-sauliniai karai buvo tik preliu-dija i gautinę katastrofą, kurią užsitrauksime ant savo galvų. Ta antroji netaip maloni al-ternatyva tapo labai praktiška ga-limybė, žmonijai išmokus nau-doti atomine energija anksčiau, negu ji sugebėjo panaikinti ka-rus. Šiuolaikinio pasaulio prie-štarbės ir paradoksai, kuriuos ėmiau kaip iškeitęs tašką, at-rodo kaip rimtos socialinės ir dvasinės ženkli, kurie nūdie-nės istorijos panoramoje yra grėsmingi bruožai. Tai nuoroda, kad mes privalome žvelgti i ma-žiau malonią alternatyvą kaip rimtą galimybę, o ne kaip pik-tą juoką."⁴⁴

Ypač idomi yra Toynbee pa-žiūra i Vakarų bei visos žmoni-jos ateitį. Kai svarstome šį klaui-mą, jis pataria turėti prieš akis dvi alternatyvas: "Viena iš tų alternatyvų yra ta, kad žmo-nijos ateitis nebus katastrofiška; jei II D. karas pasirodys ne-paskutinis, mes pergyvensime kitus pasaulinius karus, kaip pergyvenome du pirmuosius, ir gal susirasime kelią i rames-nius vandenis. Kita galimybė yra ta, kad tie du pirmieji pa-sauliniai karai buvo tik preliu-dija i gautinę katastrofą, kurią užsitrauksime ant savo galvų. Ta antroji netaip maloni al-ternatyva tapo labai praktiška ga-limybė, žmonijai išmokus nau-doti atomine energija anksčiau, negu ji sugebėjo panaikinti ka-rus. Šiuolaikinio pasaulio prie-štarbės ir paradoksai, kuriuos ėmiau kaip iškeitęs tašką, at-rodo kaip rimtos socialinės ir dvasinės ženkli, kurie nūdie-nės istorijos panoramoje yra grėsmingi bruožai. Tai nuoroda, kad mes privalome žvelgti i ma-žiau malonią alternatyvą kaip rimtą galimybę, o ne kaip pik-tą juoką."⁴⁴

Ypač idomi yra Toynbee pa-žiūra i Vakarų bei visos žmoni-jos ateitį. Kai svarstome šį klaui-mą, jis pataria turėti prieš akis dvi alternatyvas: "Viena iš tų alternatyvų yra ta, kad žmo-nijos ateitis nebus katastrofiška; jei II D. karas pasirodys ne-paskutinis, mes pergyvensime kitus pasaulinius karus, kaip pergyvenome du pirmuosius, ir gal susirasime kelią i rames-nius vandenis. Kita galimybė yra ta, kad tie du pirmie

R. CHOLKAN & CO. LTD.
REAL ESTATE**DĖMESIO, LIETUVIAI!!!**

- Pardudantiems per mus nuolaida
- Nemokamas nejudomo turto įkainojimas
- Sąžiningas patarnavimas visuose nejudomo turto reikaluose
- Daugiau kaip dvidešimt penkerių metų patirtis

2336 Bloor Street West – Tel. 763-5555
PRANAS KERBERIS **ANTANAS GINIOTIS**
 namų 239-5923 namų 769-9356

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
 M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 18 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 6 mėn. 10½%
Antradieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 10½%
Trečiadieniais uždaryta	term. indėlius 2-3 metų 10 %
Ketvirtadieniais 10-8	pensijų ir namų s-tą 11 %
Penktadieniais 10-8	depozitų-čekių s-tą 9¼%
Šeštadieniais 9-1	spec. taup. s-tą 9¾%
Sekmdieniais 9.30-1	depozitų-čekių s-tą 6 %
	DUODA PASKOLAS:
	asmenines nuo 13 %
	mortgičius nuo 12 %

ANAPILYJE skyrus veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal sutaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Pardudame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's checks). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽINGINGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir
 2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
 Pardudami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTVUVA (KOMPIUTERĮ)**PROGRESS**REAL ESTATE LTD.
REALTOR
1072 Bloor St. W.

Perkant ar pardudant nekilnojamą nuosavybę visada

Jums sąžiningai patarnaus: **A. Bliūdžius**

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

- * Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
- * Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobiliių mechaniniai * taisymai. * Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F. * GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

PARKSIDE

MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

- Turime lietuviškų skilandžių, sūrų ir kitų maisto gaminių
- Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Vožiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, vožiuoti Wharton Glen gatvę tiesiog į garažą.

- Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
- Savininkai: **A. Paškevičius** ir **J. Tamošiūnas**

Winnipegio lietuvių stovyklavietė, kurioje praėjusią vasarą stovyklavo Vakarų Kanados lietuvių jaunimas, talkinamas Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos vadovų. Nuotraukoje: ruošiasi vėliavos pakėlimui. Iš kairės: stovyklos vadovai Laima Beržinytė, Jurgis Valaitis, Arūnas Čiuberis, Rasa Soliūnaitė, Juozas Kasperis.

SPORTAS**Baltiečių užmojai**

S. Amerikos Baltiečių Sporto Federacijos numatytos varžybos ir darbai

1. Tarpklubines krepšinio varžybas lapkričio 8-9 d.d. Toronte, rengia lietuviai.

2. Stalo teniso ir šachmatų pirmenybės — lapkričio 8-9 d.d. Toronte. Tikslai informacija bus paskelbta vėliau.

3. Metinis baltiečių sporto federacijos suvažiavimas — lapkričio 22 d. Toronte. Prisikėlimo parapijos patalpose.

4. Tarpklubines tinklinio varžybas — lapkričio 29 d. Scarborough, Ont., Rengia estai.

5. Plaukimo pirmenybės numatytos gruodžio 6 d. Klevelande. Tikslai informacija bus paskelbta vėliau.

Krepšinio varžyboms bus pasirinktos 8 komandos — 4 lietuvių, 3 latvių ir 1 estų. Tinklinio varžybos vyks vyrų, moterų, jaunių ir mergaičių klasėse. Komandų skaičius neribojamas.

STALO TENISO IR ŠACHMATŲ PIRMENYBES

Stalo tenisas. 1980 m. S. Amerikos baltiečių stalo teniso pirmenybės įvyks lapkričio 8 d. Toronte. Prisikėlimo par. patalpose. Bus šios varžybos: vyrų, moterų, jaunių A (17 m.), jaunių B (15), mergaičių A (17 m.), mergaičių B (15 m.) vienetai; vyrų, moterų ir mišrūs dvejetainiai. Varžybos prasidės 9 v.r. Pirmenybėm vadovaus Jonas Neškaitis, 255 Silver Birch Ave., Toronto, Ont. M4E 3L6. Tel. 416-691-7798.

Sachmatų pirmenybės (S. Amerikos baltiečių) — lapkričio 8-9 d.d. Toronte. Lietuvių Namuose. Bus žaidžiama 5 ratų šveicarų sistema. Pirmo rato žaidimai prasidės šeštadienį 10 v.r. Pirmieji trys ratai bus žaidžiami šeštadienį, likusieji du — sekmadienį. Registracija — iki lapkričio 1 d. pas Vytautą Genčių, 39 Clissol Rd., Toronto, Ont., M8Z 4T6. Tel. 416-239-7524.

BALTIEČIŲ PIRMENYBES

S. Amerikos baltiečių pirmenybėse už iškiliausias pasekmes buvo skiriamos specialios dovanos, kurių laimėtojai tapo:

Vyrų klasėje — Arvydas Barkauskas, L. Tauras už disko metimą 47.61 m.

Moterų klasėje — Rūta Maželytė, Z. už rutulio stūmimą 10.57 m.

Jaunių A klasėje — Tadas Kijauskas, Z. už 100 m bėgimą 11.4 sek.

Jaunių B klasėje — Gytis Barzdukas, Z. už 400 m bėgimą 55.6 sek.

Mergaičių B klasėje — Vida Kijauskaitė, Z. už 200 m bėgimą 29.3 s.

Jaunių C klasėje — R. Novak, Z. už 200 m bėgimą 26.1 sek.

Mergaičių C klasėje — Ina Balsytė, T. Vytiš, už rutulio stūmimą 9.49 m.

Jaunių D klasėje — Jonas Natkevičius, Z. už 200 m bėgimą 29.6 sek.

Mergaičių D klasėje — Adrija Motiejūnaitė, Z. už 400 m bėgimą 1:09.7 min.

Jaunių E klasėje — Aleksandras Zaliauskas, A. už šuolį į tolį 3.83 m.

Mergaičių E klasėje — E. Vilmanis, Latvija, už šuolį į aukštį 1.10 m.

S.A. baltiečių lengvosios atletikos pirmenybėse buvo pagerinta 13 baltiečių ir 11 lietuvių pirmenybių rekordų. Čia pateikiame lietuvių rekordus:

Moterų rutulys — Rūta Maželytė, Z. 10.57 m.

Mergaičių B diskas — Kristina Bilionaitė, Z. 26.58 m.

Jaunių C jėtis — R. Novak, Z. 34.30 m.

Jaunių D 800 m — Jonas Natkevičius, Z. 2:50.0 min.

Mergaičių D 100 m — Indrė Čuplinskaitė, A. 14.2 sek.

Mergaičių D 800 m — Aukšė Bankaitytė, Z. 3:08.2 min.

Mergaičių D 4x100 m estefetė — Toronto Aušra, 1:05.2 min.

Jaunių E 60 m — Aleksandras Zaliauskas, A. 9.4 sek.

Jaunių E 200 m — Aleksandras Zaliauskas, A. 31.9 sek.

Jaunių E šuolis į tolį — Aleksandras Zaliauskas, A. 3.83 m.

VYTIEČIŲ GOLFAŠ

Spalio 5 d. Bostono golfo aikštyne LSK Vytis surišo metinius gol-

fo žaidimus. Dalyvavo 24 golfinkai.

Pasiectos šios geriausios pasekmės: 1. A. Simanavičius 80, 2. J. Danaitis 81, 3. R. Šimkus 83, 4. E. Kuchalskis 85, 5. S. Rukša 86, 6. A. Banelis 86, 7. D. Laurinavičius 88, 8. V. Siminkevičius 88. Atskirų klasių laimėtojai tapo: Vyčio B — E. Kuchalskis 85, Vyčio C — S. Rukša 86; svečių A — A. Simanavičius 80, svečių B — J. Danaitis 81, svečių C — M. Slapšys 93. Moterų klasės laimėtoja tapo G. Kuchalskienė 105, vienu tašku įveikusi E. Kėkštienę 106. A. Siminkevičienė liko trečia su 118. Jaunių klasėje geriausiai žaidė A. Slapšys 101. Su išlyginamaisiais smūgiais geriausiai žaidė K. Lukošius 64, S. Rukša 65, J. Danaitis 66. Visiems laimėtojams buvo skirtos pereinamos taurės. Dovanos buvo skirtos už taikliausią žaidimą: ant 7 pievelės arčiausiai vėliavėlės sviediniu primetė E. Kuchalskis, ant 16 pievelės — A. Simanavičius ir ant 18 pievelės — A. Balnis. Už augščiau pasiekimą ant 5 pievelės dovaną laimėjo V. Paulionis — 10, ant 10 pievelės už geriausią pasekmę dovanos laimėjo A. Simanavičius ir S. Rukša — po 4. Žaidimams vadovavo Juozas Balsys, talkinamas kelių padėjėjų. A. S.

Ateitininkų žinios

Studentų ateitininkų susirinkimas įvyks ateitininkų kambaryje spalio 19, sekmadienį, po 10 v. Mišių. Prisikėlimo šventovėje. Bus gildinama metinė tema. Kalbės inž. A. J. Ankus, kuris buvo vienas pirmųjų ateitininkų organizatorių Toronte.

ATEITININKŲ ŠALPOS FONDAS.

Didėjanti infliacija nesulaikoma kelia pragyvenimo išlaidas. Tai neigiamai paliečia ir besimokantį jaunimą, kuris dėl didėjančių mokslų eiti išlaidų dažnai yra verčiamas trumpešniu ar ilgesniu laikui nutraukti studijas. Norėdamas pagelbėti studijuojančiam jaunimui nugalėti iškilnius finansinius sunkumus, Ateitininkų Šalpos Fondas telkia lėšas jam remti, jo ideologinei bei kūrybinei veiklai stiprinti ir visų ateitininkų savišalpai vykdyti. Fondo geradarių narių bei aukotojų sutelkiamomis lėšomis Ateitininkų Šalpos Fondas duoda stipendijas bei vienkartinės paskolas, ypač augštesnio mokslo laipsniams siekti ar tęsti studijas augštesiose mokyklose.

Stipendijų bei paskolų reikalu kreiptis į Ateitininkų Šalpos Fondą per tą ateitininkų vieneta, kuriam prašantysis priklauso.

Taip pat fondas teikia pašalpas moksleivių ir studentų ateitininkų veiklai paremti. Visuomeninei veiklai stiprinti parama teikiama per moksleivių ir studentų sąjungų centro valdybas. Ateitininkų Šalpos Fondo adresas: 2639 West 86 th Street, Chicago, Ill. 60652, USA.

Skautų veikla

- Spalio 5 d. skautininkų-kių ramovė savo metiniam renginyje minėjo Vytautą D. 550 m. mirties sukaktį. Minėjime-koncerte Lietuvių Namuose dalyvavo gausūs būrys tautiečių, išklause jaunos istorikės fil. Rasos Mažeikaitės paskaitą ir pasigėrėjo muz. R. Kasiulio birbynės menu, išklause pirmą kartą Toronte pasirodžiusį "Aukuro" sekstetą. Rengėjai dėkoja gausiai publikai ir atsiprašo už visus nesklaidumus, kurių sunku išvengti. Sekantis ramovės renginys — mirusių skautų-skautininkų prisiminimas šv. Mišiomis lapkričio 8, šeštadienį, 5.30 v.p.p. Prisikėlimo šventovėje.

- Spalio 26 d., 12 v., skautų būkle šaukiamas skautų-kių tėvų susirinkimas. Bus valdybos rinkimai. Kviečiami dalyvauti abiejų tūntų draugininkai-kes.

- "Satrijos" tunto sueiga — spalio 19 d., 4.30 v.p.p. Prisikėlimo Parodų salėje. Kviečiami tėvai ir skautininkų-kių ramovė. Mergaitės nuo 6 m. amžiaus priimančios į "Satrijos" tūntą. Skambinti s. L. Gvildienė tel. 439-7888 arba ps. Astai Saplienei tel. 925-3972. Prisimintina, kad organizuotas jaunimas yra geresnis jaunimas!

- "Dainos" dr-vės sueiga — spalio 22 d., 6.30 v.p.p. Prisikėlimo parapijos muzikos studijoje. Draugininke

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

wardsą buvo užsakiusi specialų propagandinį leidinį sovietų paviljonui Montrealyje. Vėliau ji šio užsakymo atsisakė, nepadengdama W. Edwardso išlaidų. Jis kreipėsi į teisimą, kuris su palūkanomis leido reikalauti \$38.000. Jam buvo patarta su šerifo pareigūnais sulaukyti sovietinį laivą. Tai ir buvo padaryta su "Stanislavskio" laivu Toronte, kuris yra vertas \$13 milijonų. Sovietų ambasada Otavoje laivo sulaukymą pavadino gangsteriniu terorizmu, nors iš tikrųjų yra kalta pati ambasada. W. Edwardsui 1967 m. nesumokėjusi \$26.000. Gelbėdami laivą, advokatai jo laisvinimui užtikrinti jau inėšė \$56.000. Ontario augščiausiojo teismo sprendimu iš šios sumos bus padengtas W. Edwardso reikalavimas, jeigu jis galutinai laimės bylą sekančių metų laikotarpyje.

Federacinės valdžios raštinininkai, priklausantys "Public Service Alliance of Canada" unijai, savo streikais buvo sujaukę pašto įstaigas ir netgi kaikiuriuos aerodromus, nes jų piketų linijas atsisakė peržengti ir kitų unijų nariai. Streiką turėjo užbaigti atlyginimų padidinimas 25%, juos nuo \$12.815 pakeliantis iki \$15.981. Šį susitarimą turi patvirtinti 47.000 unijos narių. Streiką nutarė ir toliau tęsti 5.000 unijos narių Toronte. Jie netgi reikalauja, kad atstatydyntų Otavoje gyvenantis unijos pirm. A. Stewartas. Esą jis neiškovojęs savaitinių darbo valandų sumažinimo iki 35 ir papildomo priedo, kuris automatiškai padengtų pragyvenimo pabrangimą.

Rumunijos kompartijos vadas ir prez. N. Ceausescu dėl Irako ir Irano karo atšaukė penkias dienas turėjusį trukti apsilankymą Kanadoje. Šios viešnagės metu galėjo būti pasirašyta sutartis, parduodanti komunistinei Rumunijai 16 atominių "Candu" elektros reaktorių, kainuojančių apie \$8 milijonus. Sutartis būtų padidinusi "Candu" reaktorių užsakymus užsienio šalims, bet ji taip pat būtų galėjusi sudaryti nemažą problemą Kanadai. Rumunija neturi dolerių ar kitos užsienio valiutos kanadiškiems reaktoriams įsigyti. Ji norėjo, kad už reaktorių būtų leista atsilyginti per 20 metų Kanadon įvejamais rumuniškais gaminiiais. Didžiąją jų dalį būtų sudariusios mašinų žemės ūkiui. Kanados pramonininkai tokią sutartį sutiko skeptiškai. Jiems atrodė, kad pigios rumuniškos mašinos būtų padariusios daug žalos kanadiškų mašinų gamybai. Šia proga prisimintina, kad didžiausia žemės ūkių mašinų gamykla "Massey-Ferguson" yra priartėjusi prie bankroto su \$1,2 bilijono nuostoliu ir kad dabar ji prašo Kanados vyriausybės finansinės paramos.

"Imperial Oil Ltd." bendrovė gavo nežinomų asmenų perspėjimą, kad jos Strathcona naftos valykloje netoli Edmontono yra padėta komplikauta bomba. Už jos pašalinimą buvo pareikalauta nemažos dolerių sumos. Ta valykla kasdien pagamina apie 155.000 statinių benzino. Bendrovės vadovybė atsisakė paskelbti bombos autorių pareikalautą sumą. Spauda betgi teigia, kad ji nustatytą vietą Winnipege buvo nuvežtas milijonas dolerių, bet niekas neatėjo jų atsiimti. Valyklos tarnautojai lig šiol joje nerado jokios bombos. Spėjama, kad tai galėjo būti nesveiko žmogaus liguistas grasinimas ar galbūt kokios nors teroristinės grupės planas įsigyti dolerių savo veiklai.

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A7 (prieš Lietuvių Namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neauštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

pakviesta v. vl. Vida Barakauskaitė.

- Pirmoji Mindaugo dr-vės sueiga įvyko rugsėjo 29 d. Istojo naujas kandidatas Mikas Routh. Sekanti sueiga — spalio 20 d., 7 v.v., Prisikėlimo Parodų salėje. Varžybos pradėtos.

- Spalio 5 d. skautų-vyčių sueigo dalyvavo 18 narių su kandidatais. Būrelio vadu išrinktas ps. Marius Rusinas, pav. V. Asevičius. Senkanti sk-vyčių sueiga — lapkričio 30 d., 3 v.p.p. pas ps. Liną Saplį, C S.

FLORIDA Real Estate

Namų pirkimo reikalais
CLEARWATER, LARGO, BELLEAIR, SEMINOLE apylinkėse
 (netoli St. Petersburgo piliečių klubo) kreiptis:

LIUCIJA VAIČAITIENĖ,
 Realtor-Associate
RODGERS & CUMMINGS INC.

Dienų:
813-581-9411

Vakare:
813-585-2738

TRADE WINDS MOTEL

10300 Gulf Boulevard, Treasure Island

St. Petersburg, Florida 33706, USA

Tel. (813) 360-0490

Savininkė RŪTA KRAUCIŪNAITĖ,
 Kanados lietuvaitė, kviečia tautiečius atsilankyti.
 Motelis gražiai įrengtas, vėsiniami kambariai ir butai, kilimai, spalvota televizija, šildomas baseinas, vieta "barbecue", balto smėlio paplūdimys, prie pat Meksikos įlankos.

AL GARBENS**REAL ESTATE LTD.**

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

Telefonas 489-1543.

Alfonsas Garbenis jums sąžiningai patarnaus parduodant ar perkant nekilnojamą turtą, tvarkant mortgičių reikalus, įkainojant namus ir t.t.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:
 10½% už 6 mėn. term. indėlius
 10½% už 1 m. term. indėlius
 10 % už 3 m. term. indėlius
 11 % už pensijų ir namų planą
 9¾% speciali taup. sąsk.
 9¼% už taupymo s-tas
 6 % už čekių s-tas (dep.)

IMA:
 13% už asm. paskolas
 12% už mortgičius

AKTYVAI virš 27 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybės apdrausta sutaupų dydį, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidas, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,

Telefonai: **532-8723** Toronto, Ontario
 ir **532-1149** M6P 1A6

AUTOMOTIVE FIBERS

visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas

ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas — **RICARDAS KYBARTAS,**
 22 BELVIA ROAD,
 Islington, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

ED. KONDRATAS, siuvėjas

1113 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6J 1W9

Tel. 533-5454

FLORIDA REAL ESTATE

Rezidencinės ir komercinės nuosavybės
 Apartamentai • Kondominiumai • Nuomojimas
Angelė E. Karnienė
 REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY
 3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, FL 33706
 Telefonas (813) 360-2448 • Vakare (813) 367-2413

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai.
Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sev. P. Užbalis

BALTIC EXPORTING CO.

Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą

- Priimame siuntinių užsakymus.
- Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui

DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu); šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta

482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
 Toronto, Ont. M6R 2N5 **531-3098** S. ir F. Janavičiai

KALTININKŲ BEJIESKANT

Kažkas yra netvarkoj su Vidurinių Rytų žmonėmis. Antai iraniečiai įsiekė kaltininkų Amerikoje, kur jų vias nėra. Žydai įsiekė kaltininkų ki-ose tautose, bet savo kaltės nemato. Pvz. kad ir Lietuvoje: kas gi buvo pirmieji, kurie metė akmenį į lietuvių, atžygiavus sovietinei kariuome-nei? Juk Lietuvos kompartijoje vyra-vo žydai, kurie rengė kelių maskvi-riam komunizmui Lietuvoje. Pažvel- kime pvz. vien tik į Levino pavardę "Mažojoje Tarybiniame Lietuvos En- ciklopedijoje". Levinaitė Chana 1929-36 m. dalyvavo revoliuciniame judė- jime, buvo LKP CK ryšininkė. Jos bute posėdžiavo LKP Kauno r. ko- mitetas. Levinaitė Chana 1928 m. įstojo į LKJS; 1928-31 m. į Vokietij- os į Lietuvą gabeno komunistinę li- teratūrą; nuo 1935 m. LKP narė. Le- vinas Cloine 1920 įstojo į LKJS; 1924-1933 m. LKP narys. Levinas Do- vydas, baigęs VD universitetą ir pe- dagoginį institutą, švietimo liaudies komisariato politinis švietimo v-bos viršininko pavaduotojas, nuo 1943 m. TSKP narys. Levinas Eugenijus 1926 m. įstojo į LKJS, 1928 m. — į LKP; 1932-1934 m. Zarasų komunistų ku- pelės sekretorius, nuo 1947 m. darbo NKVD; 1963 m. pakeltas į papulki- ninkius, Levinas Moisejus nuo 1932 m. LKP narys. Levinas Samuilas, mokytojas, skiepjo mokiniams mate- rialistų pasaulėžiūrą. Levinaitė Gita nuo 1934 m. LKP narė, platinio ko- munistinę literatūrą. Levinaitė Vera nuo 1918 m. LKP narė. Levino Hro- no bute nepriklausomos Lietuvos lai- kais rastos trys didelės dėžės komu- nistinių leidinių.

Tai tik dalėlė žydų veikėjų ko- mpartijos eilėse. Jų buvo daug dau- giau. Jie savo komunistine bei ateis- tine veikla ruošė kelią maskviniam komunizmui. Skleidami ateizmą, jie prisidėjo prie lietuvių krikščionybės silpnėjimo, kuris palengvino ir na- cionalistinių idėjų sklaidą.

Tai gi ieškant kaltininkų, pirmiau- sia reikia žiūrėti į tuos, kurie pirmie- ji metė akmenį, seniai paruoštą Lie- tuvos žemėje.

Žydai kaltina, esą mažai kas iš lietuvių juos gelbėjo nacių laikais. Aš norėčiau paklausti, kiek žydų gel- bėjo lietuvių sovietinės okupacijos laikais? Juk tada daugelis turėjo pri- vilegiuotas pozicijas. Tais klausimais patarčiau pasiskaityti "Facts are Facts" knygą, parašytą Benjami- no Freedmano.

A. Basalykas

KAPINĖS PERTVARKANT

Spaudoje pakelbta, kad Mississau- goje esančios lietuvių Sv. Jono kapin- sės "bus" pertvarkytos. Svarbiausias pertvarkymas — kapinių aptverimas. Tas kapinių aptverimas nemažai kai- nuo. Kapinės per tuos 20 metų jau 50% užpildytos. Kas bus po kito 20-30 ar daugiau metų? Gal lietuviams teks naujų kapinių įsiekoti už 40-50 km nuo Toronto?

Ar nevertėtų dabartines kapines aptverti tokia tvora-siena, kad, kaip sakoma, vienu sūviu būtų galima nu- šauti du zuikius, būtent kapinių pa- kraščiuose pastatyti mūro ar cemen- to sieną, kurioje būtų galima laidoti mirusius. Tokia siena būtų brang- nės už tvorą, bet ji būtų ir siena, kurioje būtų laidojami mirusieji. Čia būtų galima mirusius laidoti 3-4 eilė- mis. Galėtų būti nišų vienam, dviem ar trim karstam. Taip laidojant, at- pultų paminklų statymas.

Jei dabar kapinės būtų aptvertos tvora, o po kelerių metų būtų sugal- vota statyti tokia siena, vėl sakytu, kad dirba, bet klaidingai. Ar never- tėtų pagalvoti apie tokį kapinių per- tvarkymą, kad jos būtų prapleštos ir turėtų aptvėrimą. J. V.

KOKIA MEDALIO PUSĖ?

"T2" 38 nr. Donatas Bielskus savo lais- kės "Kita medalio pusė", ryšium su Kvebeko balsavimu atsisiekti nuo Kanados ar ne, vartoja žodžius "tapi- ti laisvais". Klausiu: kuo kvebekie- čiai nelaisvi, kuo visi kanadiečiai ne- laisvi? Juk jie yra kanadiečiai, kaip ir visi kiti. Juk daug Kanados prem- jerų yra buvę ir yra kvebekiečiai. Daug mūsų ministrų yra su pran- čūziškomis pavardėmis. Tai vis da- roma proporcijos ir lygybės dėlei, nors yra žinoma, kad geresni admi- nistratoriai yra germaniškos kilmės asmenys, o geresni menininkai — prancūzai. Kanadoje jų menininkai visur vyrauja, niekas nežiūri propor- cijos.

Jei Kvebeko ambicingoji mažuma užsispirs atsisiekti, jei pradės var- toti terorą prieš kitus, žinoma, rei- kės juos atsiekti. Kaip jie, taip ir visi kiti kanadiečiai turi teisę suby- rėti į 10 gabalų. Kam iš to bus džiaugsmas, mums tapus "laisvais"? Aišku, realiesiems sovietams — jie pasinaudos ambicingųjų susiskaldy- mu. Todėl prieš Kvebeko balsavimus

aš rašiau laiškus Kanados politi- niams vadams, kad jie žiūrėtų Kana- dos interesus, kaip Kvebeko premje- ras žiūri savo, nes Kvebekui atsi- skyrus, jei ne tuojau, tai kada nors ten įrengs sovietai savo bazes, atga- benę ginklus, užblokuos Sv. Lauryno upe, kuria naudojasi ir JAV. Kad tai neįvyktų, Kvebekui "tapus lais- vam", rašiau premjerui, kad žiūrėtų Kanados gerovės ir nustatytų jai tin- kamas naujas valstybės sienas. Skai- tinau nebijoti, jei reikės, perkelti nors ir milijoną gyventojų į vieną ar kitą pusę atsievelgiant į jų kalbą ir norą.

Realiai galvojantieji kanadiečiai turi žiūrėti Kanados ateities ir per- spėti ambicinguosius "tapti laisvais" ir patekti į vilko nasrus, nes jis tik to telaukia ir visur veikia, kad di- dieji subyrėtų, o jų skeveldras jis susiūluoti galėtų. Tai tokia yra ant- roji — paslėptoji pusė.

Nepolitikas

ČIKAGO KANDIDATAVO

Jonas Gaizutis, LKVS "Ramovės" Čikagos skyriaus valdybos pirminin- kas, "T2" 38 nr. rašo: "Čikaga ne- kandidatavo" ir prašo atitaistyti klai- dą.

Pirmiausia painformuosiu trump- pai, kaip skyrius patenka oficialiai kandidatui į "Ramovės" cv rinkimus. Pagal "Ramovės" konstituciją, sky- rių atstovų suvažiavimą šaukia "Ra- movės" centro valdyba. Ji nustato suvažiavimo vietą, laiką, darbotvar- kę ir kiekvieno skyriaus atstovų skai- čių. Apie atstovų suvažiavimą sky- riui turi būti painformuoti nevaliua kaip prieš 6 savaites, kartu pasiun- čiant jiems darbotvarkę.

Centro valdyba išsiunčia raštus skyriams, kad išrinktų atstovus į "Ramovės" skyrių atstovų suvažiavi- mą ir atstovų pavarde praneštų iki nustatytos datos. Centro valdyba pa- siunčia skyriams raštus prieš 6 sa- vaites, kad atsakytų į šiuos klausim- us: "Ramovės" skyriaus pirm. var- das, pavardė ir adresas, narių skai- čius, ar skyrius sutinka kandidatuoti į centrinis organus — centro val- dybą, kontrolės komisiją, garbės teisma.

Čikagos "Ramovės" skyrius, užpil- dęs raštą, atsiuntė jį "Ramovės" centro valdybai pranešdamas, kad į centrinis organus nekadidatuoja. "Ramovės" centro valdybos bend- rasis 132, sureduotas 1980 m. IV.12 rašo: į centro valdybą kan- didatuoja "Ramovės" skyrius Kle- velande ir prideda kandidatų pavar- des.

Kai priejome prie svarstymo "Ra- movės" skyrių atstovų suvažiavime 1980.V.24 centro valdybos rinkimų, kilo ginčas. Čikagos "Ramovės" sky- riaus naujai išrinkta valdyba parei- šė norą kandidatuoti irgi į centro valdybą. Suvažiavimo prezidiumo pirm. pik. K. Dabulevičius pastebė- jo, kad Čikagos skyrius nėra įtrauk- tas į bendrąsį 132 nr. kaip kan- didatas ir dėlto negali kandidatuoti į centro valdybą. Visi cv bendrasis buvo pacituoti suvažiavime, bet nie- kur nerasta, kad Čikagos skyrius kur nors būtų pareiškęs norą kandida- tuoti į centro valdybą. Jei Čikagos "Ramovės" skyriaus valdyba iki sky- rių atstovų suvažiavimo nebūtų pasi- keitusi, tai ramiai būtų prieita prie centro valdybos rinkimų be ginčo. Bet naujoji Čikagos "Ramovės" sky- riaus valdyba užsispyrusiai reika- lavo, kad būtų įtraukta į centro val- dybos rinkimo kandidatų sąrašą. Jie esą atsivežė ir kandidatų pavardžių sąrašą.

Išsivysčius bereikšmiams ginčams, daugumai nepavyko įtikinti kelių Či- kagos skyriaus atstovų, kad jie ne- konstituciniu būdu veržiasi į centro valdybos rinkimo kandidatų sąrašą. Gavęs balsą, pasiūliau pirmininkau- jantiui dėl šventos ramybės leisti čikagiškiams kandidatuoti ir eiti prie balsavimų, nes ginčas, užtrukęs dau- giau kaip pusvalandį, visiems įgriso. Buvo ir daugiau tai nuomonei pri- rančių. Tuo būdu priimtas čikagiš- kių reikalavimas kandidatuoti į cen- tro valdybą. Vyko balsavimas rankų pakėlimu. Už čikagą balsavo 8, už Klevelandą 43.

J. Šarapnickas

Pajieškojimas

JONO BILOTO, sūnaus Liudviko, gimusio 1920 m., įsiekio brolis Lietu- voje. Ji patį arba apie jį žinančius prašome atsieiti šiuo adresu: J. Klorienė, 1543 Holmden Rd., So. Euclid, Ohio, 44121, USA.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toront

Daromi nauji minkšti baldai ir ap- traukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

Lapkričio 9, sekmadienį, 5 v.p.p., Prisikėlimo salėje rengiamos

rašytojo laureato JUOZO KRALIKAUSKO pagerbtuvės jo 70 metų amžiaus proga

PROGRAMOJE: žvilgsnis į Sukaktuvininko kūrybą — rašytojas JURGIS JANKUS; "Aukuro" vokalio vieneto — seksteto dainos; gen. konsulo dr. J. ŽMUIDZINO žodis; SUKAKTUVININKO žodis; VAKARIENĖ su vynu. Pakvietimai — \$10 asmeniui. Gaunami tel. 275-3134. Pagerbtuves rengia ir visus dalyvauti kviečia — rengėjų komitetas, sudarytas KLB krašto valdybos ir kultūros komisijos

Toronto Lietuvių Namai

maloniai kviečia mielus tautiečius iš arti ir toli atsilankyti į ŠAUNŲ

tradicinį-metinį

BALIU

lapkričio 15, šeštadienį, 6.30 v. vakaro, Karaliaus Mindaugo menėje, 1573 Bloor St. W., Toronto

PROGRAMOJE: HAMILTONO MERGAIČIŲ CHORAS "AIDAS", vadovaujamas muziko JONO GOVĖDO. Koncerto pradžia — 7 valandą vakaro.

Siltas ir šaltas bufetas, baras ir kitos staigmenos. Gros populiarus orkestras. Įėjimas: suaugusiems — \$5.00, studentams — \$4.00, pensininkams — \$3.00. Vietos rezervuojamos. Bilietai gaunami LN raštiniėje ar per sekmadienį popietės.

LN visuomeninės veiklos koordinacinis komitetas

Šių metų lapkričio 16, sekmadienį, 4 v.p.p., didžiojoje ANAPILIO SALĖJE rengiamos

naujųjų Anapilio kunigų

SUTIKTUVĖS

PROGRAMOJE: iškilminga vakarienė, sveikinimo žodis ir meninė dalis.

DALYVAVIMAS — \$25 porai, pavieniam asmeniui — \$12.50. Bilietai gaunami sekma- dieniais po pamaldų Lietuvos Kankinių parapijos salėje, šiokiadieniais — pas Regina Celejewską (telefonas 231-8832).

Sutiktuves rengia ir visus parapijiečius bei jų kaimynus dalyvauti maloniai kviečia — Lietuvos Kankinių parapijos komitetas

LIETUVIŲ MENO ANSAMBLIS "DAINAVA" IŠ ČIKAGOS STATO MUZIKINĮ VEIKALĄ

"ČIČIRSKAS"

(muzika A. Jurgučio, libretas A. Kairio)

lapkričio 29, šeštadienį, 6.30 v. vakaro, Central Technical mokyklos salėje (Harbord ir Bathurst gatvių kampas)

Bilietai gaunami Prisikėlimo parapijos raštiniėje, užsakant telefonu 533-0621 arba paštu, ir taip pat Anapilyje sekma- dieniais po 11 v. pamaldų. Kviečiami muzikos mėgėjai tapti mecenatais. Paaukoję \$100 gauna du bilietus į spektaklį ir banketą, kuris įvyks Prisikėlimo parapijos salėje tuojuo po spektaklio. Bilietų kaina: \$12, 10, 8, 6. Visus dalyvauti kviečia —

Prisikėlimo parapijos tarybos visuomeninė sekcija

ŠYPSENOS

Kalėjime

Klausia kapelionas kalini: — Kodėl patekote į šiuos na- mus? — Piktas konkurentas atsiun- tē mane.

— Koks konkurentas?

— Vyriausybė. . . Ji spausdi- no visai tokius pat banknotus, kaip ir aš.

Manevrai

Rudens manevrai. Kareiviams užtvertas vienas tiltas. Užrašas: "Tiltas susprogdintas". Iš tolo

kuopą sekantis geperolas beveik nustoja žado pamatęs kad visa karių kuopa žygiuoja "susprog- dintu" tiltu. Paskulinis kareiv- vis užsikabinęs ant nugaros di- džulį skydą, kuriame genero- las per žiūronus išskaito: "Mes plaukiame!" Parinko Pr. Alš.

FRANK BARAUSKAS LTD., REALTOR 3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8

• NAMAI • ŪKIAI • ŽEMĖ TONY GENYS 231-2839 VACYS ŽIŽYS 232-1990

Istaigos (416) 233-3323

DABAR YRA GERAS LAIKAS UŽSISAKYTI

naujas ir atnaujinti jūsų pūki- nes antklodės (kaldras), pa- galves, miegamaisius ir pūkinius švarkus. Telefonai 787-9021, 368-1017 Toronte.

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

Registration No. 0009239 1551 Bloor Street West, TORONTO, ONTARIO M6P 1A5

Visais kelionių reikalais kreiptis:

V. BAČENAS

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

TORONTONT

Augštesnieji Lituanistiniai Kursai Toronte šiemet darbą pradėjo su 53 studentais. Iš jų 38 yra gimnazijos užskaitų kla- sėse, o likusieji — lietuviškai nemokančių klasėje. Kaip ir pernai, kursuose dirba trys mo- kytojai — A. Rinkūnas, G. Pau- lionienė ir V. Dailydienė.

Šių mokslo metų pradžios staigmena buvo Toronto mies- to švietimo vadybos pareikalau- tas didelis mokeskis už moksł- tiems studentams, kurie negy-vena metropolinio Toronto ri-bose, būtent, \$318 metams. Tą krizę pavyko išspręsti gavus pa- ramos iš KLB švietimo komisi- jos (\$1.200), Toronto "Para- mos" banko (\$226) ir Toronto Lietuvių Namų (\$90). Jų dėka nė vienas studentas dėl negalė- jimo sumokėti mokesčio nebuvo iš kursų išbrauktas. Nuoširdus aciu.

Šiuo metu kursai, kartu su šeštadienine mokykla, yra užpi- rke naują mokslo priemonę — elektroninę "stotį", iš kurios, užsidėję ausines, mokiniai galė- ti individualiai mokytis lietuvių kalbos pagal A. Rinkūno pa- ruoštą garsines juosteles. Tos "stoties" kaina, įskaitant aštu- nias poras ausinių, siekia \$1000. Būtų gražu, jei atsirastų to pir- kinio mecenatas, norįs savo au- ka palengvinti mokiniams iš- mokyti geriau lietuviškai kalbėti.

Kursų vedėjas

Kanados Lietuvių Diena, 25- toji, įvyko spalio 12 d. Hamilto- ne. Katalikų pamaldose kated- roje dalyvavo per 1000 lietuvių. Pamaldas laikė vysk. V. Brizgys su 11 kunigų, pamokslą pasakė Hamiltono vyskupas P. Redd- ing. Pagrindinis koncertas įvyko puošnioje "Hamilton Place" sa- lėje. Dalyvavo apie 1500 lietu- vių. Programa buvo labai gra- ti.

žiai paruošta. Ją atliko jaunimo ansambliai, chorai, sol. G. Čap- kauskienė ir liaudies instrumen- tų orkestras iš Montrealio. KLD išvakarėse įvyko poezijos bei dramos vakaras, jaunimo šokiai, o šeštadienį — didysis susipaži- nimos vakaras, kuriame dalyva- vo arti 1500 asmenų. Buvo ir ki- tų renginių, bet apie juos ir vi- sa KLD programa smulkiau bus parašyta kitame "T2" numery

Lietuvos rezistentas Vladas Sakalys, pakviestas KLB krašto valdybos ir Kanados Lietuvių Žmogaus Teisėms Ginti Komite- to į JAV-ų, lankėsi spalio 7-16 d.d. Kanadoje. Turėjo pokalbį su didžiosios spaudos atstovais, politikais, visuomenės veikėjais, ministeriais, parlamentu atsto- vais. Labai įspūdingas priėmi- mas buvo Ontario parlamente, kur jį pasveikino vyriausybės ministras Bob Welch, opozici- jos vadas S. Smith, socialistų vadas Cassidy, socialistų atsto- vas Dakszas. Pažymėtina, kad mūsų tautietį opozicijos vadas pasveikino lietuvių kalba, per- skaitydamas paruoštą sveikini- mą. Be to, Vl. Sakalį priėmė ir Ontario premjeras, kuris išista pusvalandį teiravosi apie gyve- nimą sovietų okupuotoje Lietu- voje. Otavoje Vl. Sakalys turė- jo pokalbį su spaudos atstovais, aplankė kaikiuriuos vyriausybės ir parlamento narius. Daugiau- sia apie Lietuvą teiravosi užsie- nio reikalų ministerijos atsto- vas. Būdamas Toronte, Vl. Sa- kalys padarė platų pranešimą gausiai susirinkusiai visuome- nei. Buvo nuvykęs ir į Hamilto- ną. Ten padarė pranešimą KLJS tarybos suvažiavime ir dalyvavo Kanados Lietuvių Dienos iškil- mės. Visur jį globojo Kanados Lietuvių Žmogaus Teisėms Gin- ti Komitetas.

Aldona's Beauty Salon

1618 Bloor Street West, Toronto

kviečia ponias gražiom moderniausiom šukuosenom ir pusmetinėm (permanent). Speciali 50% nuolaida pensininkėm.

Telefonas 533-2904

Advokatas ALGIRDAS PUTERIS B.A. LL.B.

praneša, kad perkėlė savo teisinę įstaigą į naujas patalpas —

3031 Bloor St. W., Suite 200 prie Royal York Toronto, Ontario M8X 1C5

Telefonas (416) 231-1430

Advokatas Algis S. Pacevičius, B.Sc., LL.B.

2299 Dundas St. W., suite 303 Toronto, Ontario M6R 1X7 (Kampas Bloor ir Dundas St.)

Telefonai: įstaigos (416) 537-2643 namų 233-0303

Advokatas PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B.

3031 Bloor St. W., Suite 200 prie Royal York Toronto, Ontario M8X 1C5

Telefonai: įstaigos (416) 231-4138 namų 249-2637

W. G. DRESHER

REAL ESTATE REALTOR

DRESHER-BARAUSKAS

INSURANCE AGENCY LTD.

233-3334 — 231-2661 — 231-6226 3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba potarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENĖ Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r.-12 v.p.p., Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE

* Namų — Gyvybės * Automobilių * Komerčiniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480 Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

DRAUDA

BALIO MASKELIŪNO INSURANCE AGENCY LTD.

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814 2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪSIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

TORONTONT

Anapilio žinios

— Praėjusią savaitę palaidoti lietuvių kapinėse: a. a. Ričardas Bumelis, 21 m. amžiaus; a. a. Petras Būtenas, 84 m.

— Šį sekmadienį antroji rinkliava pasaulio misijoms.

— Šį sekmadienį prie šventovės durų šeštadienines mokyklos mokiniai rinko aukas Terry Fox fondui, finansuojančiam kovą prieš vėžį ligą.

— Šį sekmadienį, spalio 19, po 11 v. Mišių — Anapilio Moterų Būrelio susirinkimas.

— Kapinių aptvėrimui aukėjo: \$200 — Elena ir Julius Gipai, J. Vaskevičius; \$100 — V. K. Stankai, M. Baltrukonis, Elena Jasūnienė, A. A. Jagėlos, J. Rugys, Vaclovas Morkūnas, Urnavičienė, Bentnorius, E. Dubininkas, A. Andrulis, Augaitis, K. S. Gečai; \$50 — F. Yokubynienė, J. Gustainis, Sturmas, Usvaltas, Emilis Jankus, A. J. Ramonai, T. V. Gražuliai, A. Gonta, E. Azubalienė M. Jankus, J. Kazlauskas; \$30 — O. Kavaliauskas; \$20 — B. Norkus; \$10 — Steponas Puvšakis.

— Sekmadienio, spalio 19 Mišios: 10 v. r. už a. a. Antaną Malinauską, 11 v. r. už a. a. Vladą Paplauską.

— Lietuvos Kankinių parapijos naujų kunigų sutiktuvės — vakarienė Anapilio salėje lapkričio 16, sekmadienį. Bilietai jau gaunami pas par. komiteto narius.

Lietuvių Namų žinios

— LN valdyba nutarė surengti jaunoms lietuviškoms šeiminiškėms virimo kursus, kurių vedėja yra pakviesta J. Bubulienė. Kursuose bus mokama gaminti lietuviškus valgius. Suinteresuotos kviečiamos nedelsiant užsiregistruoti LN rastieneje tel. 532-3311.

— LN visuomeninės veiklos komiteto posėdyje spalio 7 d. buvo aptarti sekančių renginių reikalai: tradicinis metinis koncertas — lapkričio 15 d., vaiko diena — gruodžio 7 d., prieškalėdinis pobūvis — gruodžio 9 d., Kūčių vakarienė — gruodžio 24 d. ir Naujų Metų sutikimas — gruodžio 31 d.

— I. Paškauskienės spalio 6 d. LN Gedimino Pilies menėje pradėjo ižinės mankštos pamokas, į kurias atvyko keletas moterų. Pamokos vyksta pirmadieniais 7-8.30 v. v. Mokytoja kviečia daugiausia moterų pasinaudoti šiomis laisvomis pamokomis. Informacijų teirautis tel. 921-3883.

— Spalio 9, sekmadienį, 2 v.p.p., LN posėdžių kambaryje šaukiamas spaudos rėmėjų būrelio pasitarimas.

— Tautinių šokių ansamblis "Atžalynas" lapkričio 30 d. Lietuvių Namuose rengia tradicinę metinę popietę, kurioje vyks bazaras ir loterija. Tėvų komitetas prašo paaukoti laimikių; juos įteikti šokių mokytojų repetitijos metu arba pranešti W. Dauginiui tel. 533-4121 ar A. Lukšienei — 536-0911.

— Pagyvėjus visuomeninei veiklai, sekmadienį popietę lankytojų skaičius irgi padidėjo. Spalio 5 d. popietėje dalyvavo per 250. Svečių knygose pasirašė: Artūras Kongas iš Kolombijos, Andrius Paulinas, Romas ir Katrė Paulina iš Cicero, Bronė Paukštienė iš Čikagos, Stasys ir Elena Navickai, Lydiya Paul Radhe iš Londono, Ona Savickienė iš Hamiltono ir Juknevičius iš Kalgario.

Dienraštis "The Globe and Mail" 1980.X.7 išspausdino plačią informaciją apie Lietuvos laisvės kovotoją Vladą Sakalį ir jo pabėgimą per Suomiją bei Švediją.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

HIGH PARK RAJONE išnuomojami du kambariai, virtuvė ir prausykla. Skambinti tel. 532-8224 Toronto.

K. CIBAS atlieka visus stalius darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronto.

FOTOGRAFA S. Darau nuotraukas įvairiomis progoms. Skambinkite — **JAUNIOS BAKAVICIUS** po 5 v.v. telefonu 766-5818 Toronto.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvius Namus. Pristatymas į ligonines, laidojimo namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

CANDLELIGHT CATERERS SAVININKAI J. S. BUBULIAI. Baliai, vestuvės, sužadėtuves, parenimai namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v.v. tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronto.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Susituokė Robertas Salna ir Vida Čiurlytė. Ruošiasi tuoktis Ramona Valčiūnaitė su Raimundu Valadka, Vida Barauskaitė su Algii Senkum.

— KLK Moterų Dr-jos mūsų parapijos skyriaus susirinkimas įvyks spalio 19, sekmadienį, po 11.30 v. Mišių Parodų salėje. Bus dr. M. Uleckienės paskaita apie politinius kalinius Lietuvoje.

— Praėjusį sekmadienį pamokslus sakė kun. K. Pugetičius, Religinės Salpos ir katalikų tarybos įstaigų vedėjas JAV-se.

— Pirmosios Komunijos iškilmės 1981 m. įvyks gegužės 3 d.

— Kapų lankymo diena Vėlinių proga bus lapkričio 2, sekmadienį. Mišios 3 v.p.p. Norintieji pašventinti paminklus prašomi kreiptis į ten atsilankiusius kunigus.

— "Čičinsko" veiklas 65 Dainavos ansamblio aktorių statomas Toronto lapkričio 29 d. kviečiame muzikos mėgėjus ir mėcenatus. Paaudkoje \$100 gauna du bilietus į spektaklį ir du bilietus į banketą, kuris įvyks po programos. Pavieniam asmeniui — \$50. Jau tapo mėcenatais E. J. Cuplinskai \$100, M. S. Bušinskai \$100, P. J. Dovydaičiai \$100, M. Valaitis \$50.

— Petronėlės Poškienės ir Terešės Galinienės brolis Vincas Mickevičius mirė Čikagoje. Elenos Mickevičienės ir Petros Naudžiūviene brolis Stasys Ostachavičius ir Vytauto Biskio motina Veronika mirė Lietuvoje.

— Skoloms mkteti aukėjo po \$20: A. P. Poškai, T. D. Burokai, V. O. Rverštėnai, K. E. Deimantai, J. I. Milkintai, J. J. Viečierinskai, V. V. Rasulilai; \$40: M. Pečiulienė; \$10: Z. D. Kučinskai \$10, o liturginiams drabužiams — A. Smailienė \$50. Parapijai aukėjo B. Kerulienė \$200 savo a.a. vyro Vaclovo metinių proga, J. M. Vaskevičiai \$100, A. Vasiukevičienė \$50, B. Mikšys, skautų tėvų komitetas \$25.

— Maironio lituanistinės mokyklos mokiniai mūsų šventovėje Terry Fox fondui kovai prieš vėžį surinko \$523.72.

— Mišios sekmadienį 8 v. už Kostą Vingelį, užpr. V. Sinkevičius, 9 v. už Gintautą Indrišiūną, užpr. V. M. Indris, 10 v. už Pauliakaičių šeimos mirusius, užpr. V. M. Simanavičai, 11.30 už parapiją, 7 v. už Vincą Paukštį ir Sofiją Gustainienę, užpr. M. Paukštienė.

Baltiečių susitikimo diena spalio 18, šeštadienį, rengia Baltistikai Puoselėti Draugija (AABS) Latvių Kultūros Centras. Kultūrinės programos pradžia — 1.30 v.p.p., pramoginės — 7.30 v.v. Dalyvavimas visoje programoje — \$25 asmeniui. Dalyvavimas vien kultūrinėje programoje — \$10 asmeniui, studentui — \$5. Bilietai gaunami pas Antoniją Petrušienę tel. 1-859-4618.

"Shulman File" televizijos programoje spalio 26, sekmadienį, 10.30 v. v. bus rodomas pokalbis su neseniai iš okupuotos Lietuvos atvykusiu rezistentu Vladu Sakaliu. Transliuos Toronto CITY televizija 79 kanalu.

Keramikės Valentinos Balsienės dailės darbų paroda įvyks Kapų lankymo dieną, sekmadienį, lapkričio 2. Atidarymas — po 11 v. pamaldų Anapilio parodų salėje.

Kanados Lietuvių Fondo valdyba lapkričio 8, šeštadienį, šaukia metinį narių suvažiavimą, kuriame bus pasidžiaugta \$400.000 sumos sutelkimu ir ta proga surengtas pokylis-koncertas Toronto L. Namuose.

I rašytojo J. Kraliausko pagerbtuves jau daug kas įsigijo pakvietimus. Jie gaunami pas J. R. Simanavičių tel. 275-3134. Pagerbtuvės bus lapkričio 9, sekmadienį, Prisikėlimo salėje su menine programa ir vakariene. Rengėjai kviečia įsigyti pakvietimus iš anksto.

Adv. Joana Kuraitė š. m. spalio 4 d. 11-tame televizijos kanale pasirodė kaip teisiųjų patarimų įstaigos steigėja Hamiltone ir kalbėjo apie teisinę vaikų globą tėvų konflikto atveju. Jos pareiškimas buvo įrikuotas į eilę kitų pareigūnų pareiškimus ir truko porą minučių.

A.a. Mečio Vasiliausko atminimui jo žmona Stasė paaudkojo "T. Žiburiams" \$100. Velionis buvo "Spaudos Fondo" knygyno tarnautoju Kaune ir visuomet stengėsi remti spaudą. Taip pat "Spaudos Fondo" kurį laiką yra dirbusi ir Stasė Vasiliauskienė, kuriai ir dabar rūpi lietuviškos spaudos gerovė. Jos siūnus dirba miškininkystės srityje — Kanados šiaurėje. Velionis M. Vasiliauskas palaidotas lietuvių kapinėse Mississaugoje. Dėkojame aukotojai už duosniąją auką.

Toronto moksleivių ateitininkų tėvų komitetas maloniai kviečia jus atsilankyti į

Havaju VAKARA

1980 m. spalio 18, šeštadienį, 7.30 val. vakaro, Prisikėlimo parapijos salėje, 1021 College St.

MENINĘ PROGRAMĄ atliks dainos vienetas "Volungė", vadovaujamas D. Viskontienės. Veiks šiltas bufetas, bus loterija, gros gero muzika. Laukiame visų dėmesio ir paramos jaunimui! Rengėjai

IEJIMAS — \$5 asmeniui, \$3 moksleiviams

Toronto Lietuvių Namų nariams

Pranešame, kad Lietuvių Namų narių SUSIRINKIMAS įvyks 1980 m. spalio 19, sekmadienį, 3 v.p.p., Lietuvių Namuose,

Karaliaus Mindaugo menėje, 1573 Bloor Street West

Susirinkimo darbotvarkė

1. Susirinkimo atidarymas
2. Valdybos pranešimai:
 - a. pirmininko,
 - b. iždininko,
 - c. visuomeninės veiklos koordinatoriaus,
3. d. statybos komiteto koordinatoriaus
4. Diskusijos dėl pranešimų
5. Einamieji reikalai ir sumanymai
6. Susirinkimo uždarymas

Praneša ir visus narius dalyvauti kviečia — LIETUVIŲ NAMŲ VALDYBA

Maloniai prašome atsilankyti į LAIKRAŠČIO "Nepriklausoma Lietuva" SUKAKTUVINĮ

spaudos VAKARA

spalio 25, šeštadienį, 7 valandą vakaro, didžiojoje Toronto Lietuvių Namų salėje

Programoje: naujoji "NL" redaktorė B. Nagienė sol. G. Čapkauskienė, akompaniatorius J. Govėdas.

Įvairių gėrimų ir šiltų valgių bufetas. Gausi loterija. Gros geras orkestras. Įėjimas: suaugusiems — \$5.00, studentams ir pensininkams — \$4.00 RENGĖJAI

Spalio 26, sekmadienį, 4 v.p.p.

N. Pradėtosios Marijos seselės remti būrelis maloniai kviečia visus atsilankyti į

KONCERTA-VAKARIENĖ

Prisikėlimo parapijos salėje

BILIIETAI gaunami pas seselės ir ponias Kainą asmeniui — \$12.00, Br. Pabedinskienę — Prisikėlimo parapijoje, S. Aušrotienę — Anapilyje. pensininkams ir studentams — \$10.00.

PROGRAMĄ ATLIKS SPECIAI IS AMERIKOS: solistė ONA PLIUSKONIENE akompaniatorius VYTAUTAS MARIJOSIUS

Lapkričio 2 dieną ANAPILIO Parodų salėje rengiama

keramikės VALENTINOS BALSINIENĖS

DARBŲ PARODA

Atidarymas — lapkričio 2, sekmadienį, po 11 v. pamaldų

Maloniai kviečiame atsilankyti —

Anapilio Moterų Būrelis

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS MALONIAI KVIEČIA Į

SUKAKTUVINĮ

KONCERTA-BALIU

š.m. lapkričio 8, šeštadienį, 7 valandą vakaro, Toronto Lietuvių Namuose, atžymint per 400.000 dolerių sukauptą kapitalą kultūriniais lietuvių reikalams.

MENINĖJE PROGRAMOJE: buvęs "Metropolitan" operos solistas ALGIRDAS BRAZIS ir "VOLUNGĖS" choras, vadovaujamas muzikės DALIOS VISKONTIENĖS.

Vakariene ruošia J. Bubulienė. Baras veiks nuo 6.30 valandos vakaro. Vėliau — šokiai, grojant šauniai muzikai. Įėjimas — \$12.50 asmeniui. Bilietai gaunami lietuvių kredito bankeliuose, sekmadieniais — Lietuvių Namuose ir lietuvių parapijose. Valdyba

MONTREALQUE

Kanados Lietuvių Katalikų Moterų Dr-jos skyrių atstovų suvažiavimas įvyks Montrealyje, seselių namuose, lapkričio 22 d. Laukiama atstovų iš visų skyrių. Šis suvažiavimas, galima sakyti, tikrai neeilinis: paskutinis suvažiavimas Montrealyje buvo prieš 25 metus. Jame dalyvavo dr-jos garbės pirm. a.a. M. Galdikiene, sesuo M. Augusta Seireikyte, skyrių dvasios vadai ir daug darbuščių bei veiklių žmonių, kurių didelis būrys jau iškeliavo į amžinąją tėvėskę.

Tame suvažiavime buvo pašventinta pirmoji Kanadoje skyriaus įsigyta vėliava, būtent, montrealiečių. Vėliavos krikšto tėvais buvo M. Galdikiene ir Pr. Rudinskas.

Svarbiausias šio suvažiavimo nutarimas — pradėti leisti neperiodinį katalikų moterų laikraštį-žurnalą. Tuo būdu gimė vienintelis laisvajame pasaulyje moterų žurnalas "Moteris", šiemet švenčias 25 metų sukaktį.

Suvažiavimas bus užbaigtas dailiojo žodžio ir dainos koncertu Aušros Vartų parapijos salėje. Koncerto pelnas skiriamas "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" leidimui. Meninę programą atliks čikagietė Elena Blandytė. Svečiai bei viešnios bus skaniai ir gražiai pavaišinti, galės pasižioti ir pasilinksinti. S.

Pensininkų klubas "Rūta" po vasaros atostogų rūpestingai ruošiasi prieškalėdiniam bazarui, kuris bus spalio 25-26 d.d. Aušros Vartų parapijos salėje. Po bazaro prasidės kultūrinės popietės. Paskaitininkais sutiko būti ir savo išpuodžiais su klubo nariais pasidalinti mūsų kultūrininkai: dr. J. Rimšaitis, inž. J. Danyš — abu iš Otavos, kun. dr. F. Juzevičius, R. Otto, P. Montvila ir kiti.

Jūros šaulių kuopa "Neringa" spalio 4 d. Aušros Vartų parapijos salėje paminėjo savo veiklos dešimtmetį. Sveikino svečiai iš Čikagos — E. Vengiskas jūros šaulių vardu, Milkovaitis — Šaulių Sąjungos centro pirmininkas, Vl. Išganaitis — Čikagos šaulių rinktinės pirmininkas, J. Zavyš iš Toronto, p. Juozapavičius iš Sudburio ir kiti. Meninę programą atliko mergaičių choras, vadovaujamas seselės Teresės. Po oficialios dalies įvyko vaišės su šokiais.

Sekmadienį šauliai su vėliavomis dalyvavo pamaldose. Po pamaldų

parapijos salėje buvo suruosti pietūs. A. A.

"Litas". Nuo spalio 19 d. "Lito" Aušros Vartų skyrius vėl veikia sekmadienio rytais nuo 10.45 iki 12.45 v. "Litas" nedirbs spalio 13, Padėkos Dieną. "Litas" per vasaros mėnesius (liepa, rugpjūtį, rugsėjį) padidėjo \$196,692.00 ir pasiekė \$8.78 mil. balansą. P.

RIMANTAS ALISAUSKAS, Augustino ir Stasės Ališauskų sūnus, baigęs laukinės gyvūnijos (Wildlife Resources) mokslus McGill universitete Montrealyje. Magistro laipsniui ruošiasi Western universitete Londone, Ont. Rimantas yra baigęs li-tuanistinę mokyklą ir seminarą. Skautas vytiš, "Tauro" krepšininkas, ilgametis "Gintaro" ansamblio instrumentalistas, Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos ir Lietuvių Studentų Sąjungos narys

RENKU

senas lietuviškas knygas, laikraščius, plokšteles, ir kitą lietuvišką medžiagą.

P. ADAMONIS 722-3545 (Montrealyje)

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas 6%
Tuaupomasis s-tas 9.75%
Pcnsijų planas 10.5%
Term. ind. 1 m. 11%

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės nuo 16%
Nekiln. turto nuo 13%
Čekių kredito 18%
Investacines nuo 15%

Duoda nemokamą gyvybės draudę iki \$2,000 už tarp. s-tos sumas. Nemokama gyvybės drauda iki \$10,000 už paskolos sumę.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius. 3907-A Rosemount Blvd.: Ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 valandos vakaro ir penktadieniais nuo 12 iki 6 valandos vakaro.

TORONTONT

A.a. Antanas Bačėnas, 95 metų amžiaus, mirė spalio 10 d. Bramptono ligoninėje. Palaidotas Sv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje spalio 13 d. iš Lietuvos Kankinių šventovės. Apeigas atliko kun. A. Simanavičius, OFM, kun. J. Staškevičius ir kun. Pr. Gaida, dalyvaujant gausiam būriui tautiečių. Solo giedojo A. Simanavičius ir V. Verikaitis, vargonavo J. Govėdas.

Velionis buvo gimęs Zizų k. prie Lekėčių. Atsikuriant nepriklausomai Lietuvai, buvo apskrities seimelio nariu ir Jankų valsčiaus tarybos pirmininku-viršaičiu. Ketverius metus yra gyvenęs JAV-se ir po to grįžęs Lietuvon. Buvo šaulių rėmėjas ir patriotiškai nusiteikęs ūkininkas. Už tai Sibire atkentėjo 15 metų. Kai grįžo į Lietuvą, jo giminės Kanadoje gavo leidimą iš sovietinės valdžios emigruoti jam su žmona į Kanadą, kur ir gyveno 20 metų savo dukros Felicijos Urbonienės ir Vyt. Urbono šeimoje bei jos globoje.

A. a. Ričardo Bumelio atminimui "TŽ" aukėjo \$25: Gražina ir Haris Lapai; \$20: Erika ir Antanas Kuraičiai, Viktoras ir Karin Kuraičiai; \$15: Tėklė ir Albertas Benotai; \$10: P. Sėpavičius, O. ir L. Rimkevičiai, J. ir V. Jasinevičiai; \$5: p. p. Kačiulėnai.

A. a. Ričardo Bumelio atminimui O. O. Krygeriai ir O. M. Krivickai "T. Žiburiams" paaudkojo po \$10, Sigita ir Vytautas Aušrotai — \$10, A. ir R. Ulbos — \$10, Pr. ir Z. Linkevičiai — \$10.

Patikslinimas. "TŽ" 41 nr. Toronto kronikoje išspausdinta, kad Bostone mirė V. Verikaitis dėdė. Paaikškėjo, kad velionis buvo ne V. Verikaitis dėdė, bet jį žmonos Elenos Barzevičiūtės-Verikaitienės. Jos motina buvo Barzevičienė-Būtenaitė.

LSS Skaučių Sesierys skautininkų ir vyr. skaučių židiniečių suvažiavimas įvyko š.m. rugsėjo 27-28 d.d. Klevelande. Iš to suvažiavimo gautas sveikinimas "T. Žiburiams" su dalyvių parašais. Vadovės — v.s. I. Kerulienė, ps. R. Smolinskienė, ps. V. Plepienė.